

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики України

01 березня 2018 № 39

зі змінами затвердженими
наказом Державної
служби статистики
України

29 грудня 2018 № 296

зі змінами затвердженими
наказом Державної
служби статистики
України

20 жовтня 2022 № 252

зі змінами, затвердженими
наказом Державної
служби статистики

28 грудня 2022 № 402

**МЕТОДИКА
ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВИХ СУКУПНОСТЕЙ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ У 2019–2024 РОКАХ ВИБІРКОВИХ ОБСТЕЖЕНЬ
НАСЕЛЕННЯ (ДОМОГОСПОДАРСТВ): УМОВ ЖИТТЯ
ДОМОГОСПОДАРСТВ, РОБОЧОЇ СИЛИ ТА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ У
СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ**

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту обстежень домогосподарств Осипова І. І.

Методика визначає порядок розробки плану (дизайну) вибірки та здійснення комплексу робіт з формування територіальної вибірки та вибірових сукупностей домогосподарств для проведення державних вибірових обстежень населення (домогосподарств) у 2019–2024 роках: умов життя домогосподарств, робочої сили та сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості (далі – вибірових обстежень населення).

Методика ґрунтується на сучасних методологічних основах формування вибірових сукупностей, що використовуються в міжнародній практиці.

Необхідність розробки методики зумовлена підвищенням вимог основних користувачів до якості результатів державних статистичних спостережень такого типу, удосконаленням методологічного, методичного та технологічного забезпечення вибірових обстежень населення, а також використанням нової інформаційної бази для формування вибірових сукупностей.

Методику призначено для використання працівниками органів державної статистики, які займаються організацією, проведенням та аналізом результатів вибірових обстежень населення (домогосподарств). Вона є також корисною для зацікавлених користувачів статистичної інформації, фахівців наукових організацій і навчальних закладів, що проводять дослідження в галузі методології вибірових обстежень.

Методику підготували працівники департаменту обстежень домогосподарств Держстату:

Осипова І. І. – директор департаменту обстежень домогосподарств;

Передерій А. Б. – начальник відділу методологічного забезпечення вибірових обстежень населення;

Карсим М. В. – головний спеціаліст-економіст цього відділу;

Кольва Ю. О. – головний спеціаліст-економіст цього відділу;

за участю д.е.н., завідувача відділу моделювання соціально-економічних процесів і структур Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України – В. Г. Саріогла.

Методика схвалена Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 16 лютого 2018 року №2).

Державна служба статистики України

- адреса: вул Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, Україна
- телефони: (044) 287-24-22
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	9
I Загальні положення.....	10
II Визначення термінів.....	11
III Загальна схема побудови плану (дизайну) вибірки та формування вибірових сукупностей.....	16
IV Розробка документа "Вимоги до формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики вибірових обстежень населення (домогосподарств)".....	19
1. Визначення вимог до вибірки відповідно до цілей вибірових обстежень населення (домогосподарств).....	19
2. Визначення інформаційних джерел для формування вибірки.....	20
3. Стратифікація генеральної сукупності.....	21
4. Розрахунок теоретичних обсягів вибірок домогосподарств для вибірових обстежень населення (домогосподарств) з урахуванням оптимізації плану вибірки для ОУЖД.....	21
5. Розрахунок фактичних обсягів вибірок для вибірових обстежень населення (домогосподарств).....	31
V Формування та відбір первинних територіальних одиниць вибірки.....	34
1. Формування основи територіальної вибірки та відбір ПТОВ по міських поселеннях.....	34
2. Формування основи територіальної вибірки та відбір ПТОВ у сільській місцевості.....	40
VI Формування та відбір вторинних територіальних одиниць вибірки у міських поселеннях.....	55
1. Формування основи територіальної вибірки та ВТОВ для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях.....	55
2. Відбір ВТОВ для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях...	63
VII Складання й актуалізація списків адрес домогосподарств.....	64
1. Загальні принципи складання й актуалізації списків адрес домогосподарств.....	64
2. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях.....	64
3. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях.....	69
4. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОСГД, ОРС та ОУЖД у сільській місцевості.....	72
5. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості.....	76
6. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОСГД у сільській місцевості.....	80
VIII Відбір домогосподарств.....	81

1.	Відбір домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях.....	81
2.	Відбір домогосподарств для проведення ОСГД.....	87
3.	Відбір домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості.....	94
IX	Контроль якості складання, актуалізації списків адрес та відбору домогосподарств.....	98
1.	Перевірка складання та актуалізації списків адрес домогосподарств	98
2.	Перевірка якості відбору домогосподарств.....	103
	Додаток 1. Вимоги до формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики України вибірових обстежень населення (домогосподарств) у 2019–2024 роках.....	108
	Додаток 2. Схема формування вибірки для базових вибірових обстежень населення (домогосподарств) у 2019–2024 роках.....	113
	Додаток 3. Схема ротації домогосподарств в обстеженні робочої сили.....	114
	Додаток 4. Кількість страт за регіонами України для проведення обстежень: ОУЖД, ОРС і ОСГД у 2019–2024 роках.....	116
	Додаток 5. Вхідна інформація для розрахунку обсягів вибірки за регіонами для проведення ОУЖД.....	117
	Додаток 6. Приклад розрахунку теоретичного обсягу вибірки для обстеження умов життя домогосподарств у 2019–2024 роках.....	128
	Додаток 7. Оцінка очікуваних рівнів надійності показників для теоретичних обсягів вибірки ОУЖД у 2019–2024 роках.....	130
	Додаток 8. Розподіл теоретичних обсягів вибірки ОУЖД у 2019–2024 роках для регіонів за типами населених пунктів.....	131
	Додаток 9. Розподіл фактичного обсягу вибірки ОУЖД на 2019–2024 роки за типами населених пунктів.....	133
	Додаток 10. Результати розрахунку показників надійності для розподілу фактичних обсягів вибірки ОУЖД у 2019–2024 роках за типами населених пунктів.....	135
	Додаток 11. Мережа фахівців з інтерв'ювання у територіальній вибірці 2019–2024 років.....	137
	Додаток 12. Фактичний обсяг квартальної вибірки домогосподарств для проведення обстеження робочої сили у 2019–2024 роках за регіонами та типом місцевості	138
	Додаток 13. Оцінки надійності показників "Рівень зайнятості населення, %" та "Рівень безробіття населення, %" за регіонами.....	140
	Додаток 14. Приклад розрахунку фактичного обсягу вибірки для проведення обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості у 2019–2024 роках.....	142
	Додаток 15. Фактичний обсяг вибірки домогосподарств для проведення обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості циклу 2019–2024 років.....	143

Додаток 16. Очікувані оцінки надійності показників "Площа землі домогосподарств", та "Середній розмір площі землі домогосподарства".....	144
Додаток 17. Навантаження фахівця з інтерв'ювання для проведення обстежень домогосподарств у 2019–2024 роках за регіонами України.....	146
Додаток 18. Таблиця 1-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX Перелік міських населених пунктів, який є основою для формування територіальної вибірки 2019–2024 років для проведення обстежень робочої сили та умов життя домогосподарств.....	147
Додаток 19. Упорядкування малих міст Вінницької області.....	148
Додаток 20. Фактичні пороги саморепрезентативності для страти "малі міста" за регіонами.....	149
Додаток 21. Таблиця 1-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м) Перелік міських населених пунктів (ПТОВ), які увійшли до складу територіальної вибірки 2019–2024 років для проведення ОРС та ОУЖД.....	150
Додаток 22. Таблиця 1-С_основа_XX Перелік сільських населених пунктів, який є основою територіальної вибірки 2019–2024 років у сільській місцевості.....	151
Додаток 23. Частка домогосподарств, непридатних до опитування за програмами обстежень ОРС і ОУЖД у сільській місцевості у 2014–2017 роках.....	152
Додаток 24. Перелік одиниць природно-сільськогосподарського районування та розподіл адміністративно-територіальних одиниць....	153
Додаток 25. Інформація про сільські населені пункти, розташовані на територіях, віднесених до зони відчуження (І зона) та зони безумовного (обов'язкового) відселення (ІІ зона) в результаті радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи....	158
Додаток 26. Таблиця 3-СМТ_основа Перелік міських (селищних) рад районного значення, які мають у своєму підпорядкуванні сільські населені пункти.....	159
Додаток 27. Таблиця 2-С_вибірка Параметри відбору ПТОВ у сільських районах, які увійшли до складу територіальної вибірки для обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості у 2018–2024 роках.....	160
Додаток 28. Таблиця 3-С_вибірка_додатково. Розподіл загальної кількості ПТОВ для відбору для обстеження сільськогосподарської діяльності у 2018–2024 роках по регіонах сільської місцевості.....	161
Додаток 29. Таблиця 3-СМТ_відбір. Відбір ПТОВ із сільського населення, підпорядкованого міським (селищним) радам районного значення, для обстеження сільськогосподарської діяльності у 2019–2024 роках.....	163
Додаток 30. Таблиця 3-СМТ_результати відбору. Перелік відібраних	164

для проведення обстеження ОСГД у 2019–2024 роках сільських населених пунктів, підпорядкованих міським (селищним) радам районного значення.....	
Додаток 31. Таблиця 3-А_Відбір_СМТ_зведена. Перелік міських (селищних) рад, сільське населення яких відібрано для проведення обстеження сільськогосподарської діяльності населення у 2019–2024 роках.....	165
Додаток 32. Таблиця 1-С_основа_23. Перелік сільських населених пунктів, який є основою територіальної вибірки 2019–2024 років у сільській місцевості.....	167
Додаток 33. Таблиця 3-С_вибір_СГД_ОРС(с)_XX. Перелік сільських населених пунктів адміністративних районів сільської місцевості, відібраних для проведення у сільській місцевості обстежень сільськогосподарської діяльності населення у травні 2018 – квітні 2024 років.....	171
Додаток 34. Таблиця 2-С_вибір_УЖД(с). Параметри відбору ПТОВ у сільських районах, які увійшли до складу територіальної вибірки для обстеження умов життя домогосподарств у 2019–2024 роках.....	172
Додаток 35. Пропозиції щодо складу груп сіл для проведення ОУЖД у сільській місцевості у 2019–2024 роках.....	173
Додаток 36. Таблиця 3-С_вибір_УЖД(с). Перелік сільських населених пунктів, відібраних для проведення обстеження умов життя домогосподарств у сільській місцевості у 2019–2024 роках....	174
Додаток 37. Таблиця 2_М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX. Перелік виборчих діляниць, який є основою територіальної вибірки для проведення у 2019–2024 роках вибіркового обстеження робочої сили та умов життя домогосподарств у міських поселеннях.....	175
Додаток 38. Частка домогосподарств, непридатних до опитування за програмами обстежень ОРС і ОУЖД у міській місцевості у 2014–2017 роках.....	176
Додаток 39. Умовний приклад формування та відбору ВТОВ.....	177
Додаток 40. Таблиця 2-М_вибір_ОРС(м)_УЖД(м)_XX. Перелік вторинних територіальних одиниць вибірки, відібраних для проведення у 2019–2024 роках обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили у міських поселеннях.....	182
Додаток 41. Таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) – Список адрес домогосподарств.....	183
Додаток 42. Таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) – Список адрес домогосподарств.....	184
Додаток 43. Таблиця 5.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) – Звіт про стан списків адрес домогосподарств.....	185

Додаток 44. Таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) – Список адрес домогосподарств.....	186
Додаток 45. Таблиця 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с) – Звіт про стан списків адрес домогосподарств.....	187
Додаток 46. Таблиця 3.1/XX_ ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна) – Список адрес домогосподарств.....	188
Додаток 47. Таблиця 3.1/XX_СГД (допоміжна) – Список адрес домогосподарств.....	189
Додаток 48. Таблиця 5.1/XX_СГД – Звіт про стан списків адрес домогосподарств.....	190
Додаток 49. Таблиця 4_УЖД(м) (вибірка – YY) Параметри для відбору домогосподарств для обстеження умов життя домогосподарств.....	191
Додаток 50. Таблиця 5_ОРС(м) (вибірка – YY) Параметри для відбору домогосподарств для обстеження робочої сили.....	192
Додаток 51. Таблиця 3.3/YY_УЖД(м) – Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження умов життя домогосподарств у міських поселеннях.....	193
Додаток 52. Таблиця 3.3/YY_ОРС(м) – Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження робочої сили у міських поселеннях.....	194
Додаток 53. Таблиця 3.2/YY_УЖД(м)_ОРС(м) – Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили.....	195
Додаток 54. Таблиця 5_ОРС(м) – Параметри для автоматизованого відбору домогосподарств для проведення обстеження робочої сили у міських поселеннях.....	196
Додаток 55. Таблиця 6_СГД (вибірка – YY) Параметри для відбору домогосподарств для обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості.....	197
Додаток 56. Запит щодо перерозподілу вибіркової сукупності домогосподарств у 2019–2024 роках між селами окремих сільрад/громад у зв'язку з відсутністю транспортного сполучення.....	198
Додаток 57. Таблиця 3.5/YY_СГД Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстеження сільськогосподарської діяльності населення.....	199
Додаток 58. Таблиця 3.4/YY_СГД Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження сільськогосподарської діяльності населення.....	200
Додаток 59. Таблиця 3.2/YY_ОРС(с)_УЖД(с) – Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили	201
Додаток 60. Таблиця 3.3/YY_УЖД(с) – Список адрес	202

домогосподарств, відібраних для обстеження умов життя домогосподарств.....	
Додаток 61. Таблиця 3.3/YY_ОРС(с) – Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження робочої сили	203
Додаток 62. Таблиця 4_УЖД(с) (вибірка – YY) Параметри для відбору домогосподарств для обстеження умов життя домогосподарств.....	204
Додаток 63. Таблиця 5_ОРС(с) – Параметри для автоматизованого відбору домогосподарств для проведення обстеження робочої сили у сільській місцевості.....	205
Додаток 64. Таблиця 5_ОРС(с) (вибірка – YY) Параметри для відбору домогосподарств для обстеження робочої сили	206
Список використаних джерел.....	207

Передмова

Вибіркові обстеження населення в Україні, як і в багатьох інших країнах, є одним з основних сучасних джерел інформації, необхідної для вимірювання багатьох соціально-економічних характеристик домогосподарств України, що використовуються для макроекономічних розрахунків, розрахунків основних показників у галузі сільського господарства, проведення всебічного аналізу рівня життя населення України, моніторингу бідності, комплексної оцінки стану ринку праці у відповідності з міжнародними стандартами та потребами користувачів інформації усіх рівнів. Органи державної статистики на постійній основі проводять три вибіркові обстеження домогосподарств: умов життя домогосподарств (далі – ОУЖД), робочої сили (далі – ОРС) та сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості (далі – ОСГД).

Методика формування вибірових сукупностей для проведення у 2019–2024 роках вибірових обстежень населення (домогосподарств): умов життя домогосподарств, робочої сили та сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості (далі – Методика) розроблена з метою визначення порядку розробки плану (дизайну) вибірки та здійснення комплексу робіт з формування територіальної вибірки та вибірових сукупностей домогосподарств для проведення державних вибірових обстежень населення у 2019–2024 роках.

Ця методика передбачає застосування нової, порівняно з попередньою територіальною вибіркою, інформаційної бази для формування вибірових сукупностей – відомостей щодо розміщення та характеристик виборчих діляниць, утворених на постійній основі на території окремих населених пунктів, а також враховує зміни в методології проведення вибірових обстежень населення.

При підготовці методики були враховані сучасні науково обґрунтовані принципи та методологічні засади, що використовуються в міжнародній та, зокрема, в європейській практиці при формуванні вибірок для проведення вибірових обстежень населення та національний досвід побудови вибірок для державних статистичних спостережень такого типу.

У методиці для формування вибірових сукупностей на різних етапах відбору розглянуто найбільш прийнятні, з точки зору повноти, якості та актуальності, інформаційні джерела. Процедури й алгоритми, реалізація яких передбачена цією методикою, орієнтовані на використання сучасних комп'ютерних технологій обробки статистичної інформації. Методика складається з передмови, визначення основних понять та термінів, дев'яти розділів, додатків та переліку використаних джерел. Документ містить приклади реалізації окремих процедур і результати формування вибірок у додатках.

I. Загальні положення

1. Одним з основних етапів підготовки та проведення вибірових обстежень населення (домогосподарств) є формування вибірових сукупностей територій та домогосподарств. Якість планування вибірки та коректність процедур її формування значною мірою визначають точність (надійність) результатів вибірових обстежень, а також адекватність витрат на їх проведення.

2. Відповідно до міжнародних вимог щодо забезпечення періодичного оновлення територій, у яких проводяться вибірові обстеження населення, органи державної статистики кожні п'ять років оновлюють вибірку територій для проведення вибірових обстежень населення.

3. Вибіркові обстеження населення (ОУЖД, ОРС та ОСГД) організовані як інтегровані обстеження, тобто характеризуються взаємоузгодженим планом (дизайном) вибірок, спільною мережею фахівців з інтерв'ювання, узгодженістю графіків їх роботи в кожному з обстежень та відповідних контрольних процедур, гармонізацією окремих показників та ін.

4. Методика передбачає застосування оновленої, з урахуванням процесу створення в Україні об'єднаних територіальних громад сіл, селищ, міст, основи територіальної вибірки для проведення вибірових обстежень населення у сільській місцевості, а також нової, порівняно з попередньою територіальною вибіркою, інформаційної бази для формування вибірових сукупностей ОРС та ОУЖД у міських поселеннях – відомостей щодо розміщення та характеристик виборчих дільниць, утворених на постійній основі на території окремих населених пунктів.

5. Крім того, враховуючи досвід більшості європейських країн, для підвищення надійності оцінок змін рівня зайнятості та безробіття між кварталами було змінено схему ротації домогосподарств для ОРС. Як і у попередньому циклі (2014–2018 років), для задоволення потреб користувачів щодо підвищення рівня надійності оцінювання показників бідності на регіональному рівні були застосовані методи оптимізації плану (дизайну) вибірки ОУЖД.

6. Методика ґрунтується на нормах законів України "Про офіційну статистику" [1], "Про інформацію" [2].

7. Методика також ґрунтується на принципах, викладених у Методологічних положеннях щодо формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики України вибірових обстежень населення (домогосподарств), затверджених наказом Держстату від 26 лютого

2018р. № 32 та Методологічних рекомендаціях щодо оптимізації плану вибірки обстеження умов життя домогосподарств із метою підвищення надійності показників бідності на регіональному рівні, затверджених наказом Держкомстату від 08квітня 2010р. № 153.

II. Визначення термінів

1. У цій Методиці терміни вживаються у значеннях, визначених глосарієм до плану статистичного спостереження [5], викладених у Статистичному словнику [6], а також у значеннях:

1) вибіркове обстеження населення (домогосподарств) – науково-обґрунтований вид несутільного спостереження, при якому обстежуються не всі одиниці сукупності, а лише певним чином відібрана їх частина, а одиницею спостереження є особа чи домогосподарство;

2) вимоги до формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики вибірових обстежень населення (домогосподарств) – офіційно затверджені основні характеристики вибірової сукупності та вимоги до її формування відповідно до мети дослідження;

3) вторинна територіальна одиниця вибірки (ВТОВ) – територіальна одиниця, яка відібрана на другому ступені формування територіальної вибірки при застосуванні багатоступеневого територіального відбору;

4) дизайн-ефект (deff) – міра відносної статистичної ефективності певного плану вибірки порівняно з простою випадковою вибіркою (відношення дисперсії вибірових оцінок показника для плану вибірки, реалізованого в обстеженні, до дисперсії оцінки цього показника, отриманої за умови використання процедури простого випадкового відбору);

5) домогосподарство – сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні або його частині, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують та витрачають кошти. Ці особи можуть перебувати у родинних стосунках або стосунках свояцтва, не перебувати у будь-яких з цих стосунків, або бути і в тих, і в інших стосунках. Домогосподарство може складатися з однієї особи [4];

6) інституційні установи – це дитячі будинки, загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів, монастирі, казарми, установи виконання покарань тощо;

7) колективні домогосподарства – групи осіб, які постійно проживають в інституційних закладах, підпорядковані загальним правилам і зазвичай об'єднані загальною метою та спільним харчуванням;

8) критерій оптимальності – ознака, згідно з якою визначається найкращий з можливих варіантів структури, стан об'єкта; у математичних моделях критерію оптимальності відповідає цільова функція, екстремальне значення якої й визначає оптимальну структуру, стан об'єкта моделювання;

9) медіанний рівень доходів (витрат) – це рівень доходів (витрат), який знаходиться в середині впорядкованого за зростанням середньодушових показників доходів (витрат) ряду населення;

10) межа монетарної бідності – рівень доходу (витрат), нижче від якого є неможливим задоволення особою основних потреб. Вартісне значення межі монетарної бідності є основою для віднесення особи до категорії бідних [10];

11) міські поселення – для цілей цієї методики це населені пункти, що затверджені законодавчими та нормативними актами як міста, селища міського типу, міськради та селищні ради. Всі інші населені пункти – сільські (надалі – сільська місцевість);

12) навантаження на одного фахівця з інтерв'ювання – це стала кількість домогосподарств, які відібрані для проведення обстежень з питань ОУЖД, ОРС і ОСГД фахівцем з інтерв'ювання за певний період часу (щомісячно, щоквартально);

13) оптимальний план вибірки – план вибірки, який забезпечує найвищу статистичну ефективність (за певним критерієм оптимальності) оцінювання визначених показників за результатами обстеження;

14) оптимізація плану вибірки – удосконалення плану вибірки відповідно до критерію оптимальності;

15) оціночна функція (оцінник) – правило або співвідношення (формула) для оцінювання показника з використанням даних обстеження. Оціночна функція відома ще до отримання результатів обстеження. Слід розрізняти поняття оціночна функція та оцінка, оскільки оціночна функція – це функція вибірки, у той час як оцінка є її значенням, установленим на основі реалізації вибірки;

16) параметр пріоритету – показник, який використовується як критерій при розподілі вибірки за регіонами;

17) первинна територіальна одиниця вибірки (ПТОВ) – територіальна одиниця, яка відібрана на першому ступені формування територіальної вибірки при застосуванні багатоступеневого територіального відбору;

18) площа землі у користуванні та володінні домогосподарств складається із земельних ділянок для будівництва, обслуговування житлового будинку, господарських будівель (присадибні ділянки), для ведення особистого селянського господарства, для ведення товарного сільськогосподарського виробництва – земельних часток/паїв, приєднаних до господарства, для сінокошіння та випасання худоби (наданих безпосередньо домогосподарству), індивідуального городництва і т. п., а також земельних ділянок, узятих в оренду (без створення юридичної особи). Площа землі регіону, району, населеного пункту є сумою площ домогосподарств, що включені до генеральної сукупності обстеження. Тобто до їх площі не включаються площі земель запасу, площі громадських сінокосів і пасовищ, площі під об'єктами загального користування (школи, дороги, клуби і т. п.), площі колективних городів і садів, площі земель домогосподарств, місце проживання яких зареєстровано в містах;

19) природно-сільськогосподарська територія (ПСГТ) – одиниця природно-сільськогосподарського районування, обрана для цілей вибіркового обстеження сільськогосподарської діяльності домогосподарств із метою адекватного відображення місцевих особливостей сільськогосподарського виробництва адміністративних районів сільської місцевості регіонів. Це територія, в межах якої спостерігається залежність рослинництва, насамперед, землеробства, від кліматичних факторів, геоморфологічних умов і ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь і, зокрема, орних земель. До складу природно-сільськогосподарської території можуть входити один або більше адміністративних районів, або частина адміністративного району;

20) прожитковий мінімум – це вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості [3]. Законодавчо встановлений прожитковий мінімум щороку затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

21) рівень монетарної бідності – питома вага населення, в якого рівень споживання (доходів, витрат) на одну особу є нижчим від визначеної межі бідності [10];

22) середньоквадратична похибка – величина, що характеризує надійність оцінювання показників за результатами вибірових обстежень за умов

зміщеності оцінок. Середньоквадратична похибка визначається як сума дисперсії вибірових оцінок показника та квадрата величини зміщення оцінки, яке є різницею між очікуваною величиною оцінки (тобто середнім із вибірових оцінок) та дійсним значенням показника для генеральної сукупності;

23) сукупні витрати складаються з грошових витрат, а також вартості спожитих домогосподарством продовольчих товарів, отриманих з особистого підсобного господарства, в порядку самозаготівель або подарованих родичами та іншими особами, суми безготівкових пільг і субсидій на оплату житлово-комунальних послуг, електрОРСергії та палива, суми безготівкових пільг на оплату телефону, проїзду в транспорті, товарів на послуги з охорони здоров'я, туристичних послуг, путівок на бази відпочинку тощо;

24) сукупні ресурси включають загальні доходи, а також суми використаних заощаджень, приросту в обстежуваному періоді позик, кредитів, боргів, узятих домогосподарством, а також повернення домогосподарству боргів. Цей показник відображає потенційні ресурси домогосподарства, отримані в обстежуваному періоді, незалежно від джерел їх надходження;

25) територіальна вибірка – відібрані за певною процедурою територіальні одиниці, на яких проводиться вибірове обстеження;

26) територіальна одиниця – адміністративно-територіальна одиниця України (наприклад, міста, селища міського типу, райони, сільради тощо) або локальна територія, створена в межах адміністративно-територіальної одиниці (наприклад, переписні відділи, інструкторські дільниці, створені для проведення Всеукраїнського перепису населення; виборчі дільниці; території, що обслуговуються поштовими відділеннями, тощо);

27) фактичний прожитковий мінімум (без урахування суми податку на доходи фізичних осіб) – розраховується щомісяця Міністерством соціальної політики України для спостереження за динамікою рівня життя в Україні на основі статистичних даних про рівень споживчих цін [10];

28) шкала еквівалентності – система коефіцієнтів, що надаються особам, які входять до складу домогосподарства відповідно до їхніх демографічних характеристик, і які відображають зменшення мінімально необхідних потреб на одну особу домогосподарства при збільшенні розміру домогосподарства та зміні його складу.

2. У цій Методиці використовуються такі умовні позначення:

ПТОВ – первинна територіальна одиниця вибірки;

ВТОВ – вторинна територіальна одиниця вибірки;

ПСТГТ – природно-сільськогосподарська територія;
 ОУЖД – обстеження умов життя домогосподарств;
 ОРС – обстеження робочої сили;
 ОСГД – обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості.

3. У цій Методиці використовуються символи в таких значеннях:

n – обсяг вибірки;
 σ – дисперсія;
 q – параметр пріоритету;
 N – кількість населення/домогосподарств;
 g – кількість фахівців з інтерв'ювання;
 m – навантаження на фахівця з інтерв'ювання;
 d – кількість одиниць для відбору;
 S – площа землі домогосподарств;
 W – частка загальної кількості постійного населення регіону;
 P – ймовірність відбору ПТОВ;
 CV – коефіцієнт варіації;
 $\bar{y}$ – оцінка очікуваного середнього значення показника;
 $deff$ – значення дизайн-ефекту;
 K – ваговий коефіцієнт;
 R – середній рівень участі домогосподарств;
 B – оцінки показника бідності;
 rnd – випадкове число;
 SE – стандартна похибка;
 h – крок відбору;
 t – кількість років перебування територіальної одиниці у вибірці;
 M – кількість пронумерованих для відбору домогосподарств;
 D – загальна кількість домогосподарств.

4. У цій Методиці використовуються такі надрядкові індекси:

t – індекс для теоретичних розрахунків;
 f – індекс для фактичних розрахунків;
 y – індекс ротаційної групи для ОРС;
 k – індекс страт домогосподарств за площею землі в ОСГД.
 q – індекс домогосподарства.

5. У цій Методиці використовуються такі підрядкові індекси:

- j – індекс регіону;
- k – індекс страт ($k = 1, 2, 3$; 1 – "великі міста", 2 – "малі міста", 3 – "сільські райони регіону");
- r – індекс сільських районів;
- v – індекс ПСГТ;
- l – індекс ПТОВ;
- u – індекс ВТОВ.

III. Загальна схема побудови плану (дизайну) вибірки та формування вибірових сукупностей

1. Під час розробки плану (дизайну) вибірки для вибірових обстежень населення необхідно враховувати такі фактори, як інтегрований характер обстежень, можливість проведення у відібраних територіальних одиницях протягом установленого періоду часу певної кількості обстежень, необхідність забезпечення надійних оцінок для визначених показників тощо.

2. Формування вибірових сукупностей для проведення у 2019–2024 роках державних вибірових обстежень населення здійснюється шляхом реалізації ряду стандартних етапів.

3. Основні етапи побудови плану (дизайну) вибірки та формування вибірових сукупностей для проведення у 2019–2024 роках державних вибірових обстежень населення наведені на рисунку 1.

Етап робіт		Цілі реалізації етапу
1. Розробка документа "Вимоги до формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики вибірових обстежень населення (домогосподарств)"	→	Узгодження усіма зацікавленими сторонами основних параметрів та вимог до формування вибірових сукупностей територій та респондентів
1) Визначення вимог до вибірки відповідно до цілей обстежень:	→	Урахування змін соціально-економічних процесів, які відбулися протягом часу експлуатації вибірки 2014–2018 років, змін потреб основних користувачів, результатів удосконалення методологічного, методичного та технологічного забезпечення обстежень, змін вимог щодо якості результатів обстежень та ін.

визначення мети побудови вибірки	→	Побудова вибірки для визначення частини генеральної сукупності, обстеження якої дозволить отримати надійну інформацію щодо досліджуваних в обстеженні характеристик
визначення генеральної сукупності по кожному обстеженню	→	Визначення множини одиниць, характеристики яких необхідно дослідити і щодо яких буде зроблено узагальнення за результатами вибіркового обстеження населення
методологічне підґрунтя для побудови вибірки	→	Визначення переліку методичних документів, положеннями яких слід керуватись для побудови вибірки
визначення одиниць спостереження	→	Визначення первинного елементу об'єкта статистичного спостереження, який є носієм ознак, що підлягають реєстрації у ході статистичного спостереження
визначення вимог щодо представлення у вибірці територіальних одиниць відповідно до адміністративно-територіального устрою України.	→	Визначення особливостей територіального охоплення для кожного вибіркового обстеження населення. Визначення необхідності обмежень щодо уключення до вибірки окремих територій у випадках обмеженого доступу до них або недоцільності з об'єктивних причин проведення в них обстеження
визначення терміну дії територіальної вибірки	→	Урахування методологічних особливостей вибірових обстежень під час побудови територіальної вибірки
визначення типу вибірки методів та одиниць відбору	→	Побудова репрезентативної вибірки з урахуванням наявної інформаційної бази для формування основи вибірки та особливостей організації роботи мережі фахівців з інтерв'ювання
	→	Визначення одиниць генеральної сукупності чи їх груп, які підлягають відбору з основи вибірки на певному ступені відбору
визначення кількості територіальних одиниць для відбору для проведення в них вибіркового обстеження одним фахівцем з інтерв'ювання у міських поселеннях та сільській місцевості	→	Організація роботи мережі фахівців з інтерв'ювання. Формування територіальної вибірки, визначення мінімального розміру територіальних одиниць для забезпечення необхідного потенціалу для проведення в них вибіркового обстеження протягом встановленого періоду часу
визначення обмежень щодо представлення у вибірці окремих груп одиниць спостереження	→	Визначення обмежень щодо уключення до вибірки окремих груп одиниць спостереження відповідно до методологічних особливостей вибірових обстежень
визначення очікуваного рівня участі	→	Забезпечення зменшення впливу відмов респондентів від участі в обстеженні на результати вибіркового обстеження
визначення переліку основних показників, надійність оцінок яких має бути забезпечена у	→	Забезпечення надійних оцінок для визначених показників вибірових обстежень населення

вибірковому спостереженні для національного рівня та рівня окремих адміністративно-територіальних одиниць		
визначення початкового навантаження фахівця з інтерв'ювання	→	Організація роботи фахівців з інтерв'ювання та розрахунок обсягів вибірок домогосподарств
визначення схеми ротації одиниць вибірки	→	Забезпечення покращення якості результатів вибірових обстежень та зниження навантаження на респондентів
2) Аналіз інформаційних джерел для формування основи вибірки	→	Визначення найбільш якісних джерел даних для формування основи вибірки та реалізації процедур відбору
3) Стратифікація генеральної сукупності	→	Забезпечення реалізації процедур відбору з більш однорідних груп одиниць генеральних сукупностей, підвищення рівня репрезентативності результатів вибірових обстежень
4) Розрахунок теоретичних обсягів вибірок домогосподарств	→	Оцінка теоретичних обсягів вибірових сукупностей, які відповідають установленим вимогам до вибірки
5) Розрахунок фактичних обсягів вибірок домогосподарств	→	Визначення фактичних обсягів вибірових сукупностей з урахуванням кількості територіальних одиниць вибірки, кількості та навантаження фахівців з інтерв'ювання
2. Формування та актуалізація основи вибірки	→	Забезпечення якісної основи вибірки, підвищення якості результатів вибірових обстежень населення
3. Формування вибірки	→	Відбір одиниць вибірки різних ступенів для проведення вибірових обстежень населення
4. Контроль формування й актуалізації основи вибірки, контроль формування вибірки	→	Забезпечення належної якості даних вибірових обстежень населення

Рис.1. Основні етапи побудови плану (дизайну) вибірки та формування вибірових сукупностей

IV. Розробка документа "Вимоги до формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики вибірових обстежень населення (домогосподарств)"

1. Визначення вимог до вибірки відповідно до цілей вибірових обстежень населення (домогосподарств)

1. Відповідно до положень, викладених у розділі VII Методологічних положень щодо формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики України вибірових обстежень населення (домогосподарств), затверджених наказом Держстату від 26 лютого 2018р. № 32, профільними департаментами були надані вимоги до формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики України вибірових обстежень населення (домогосподарств) у 2019–2024 роках. Узгоджений результат опрацювання вимог наведено в додатку 1.

2. На етапі узгодження вимог, зокрема, було враховано таке:

1) для формування вибірових сукупностей доцільно застосувати багатоступеневу вибірку. При цьому у великих і малих містах регіонів вибірка має бути триступеневою, у сільській місцевості – двоступеневою.

Схема формування вибірки для вибірових обстежень населення наведена в додатку 2;

2) для проведення вибірових обстежень населення формується єдина мережа фахівців з інтерв'ювання. При цьому в міських поселеннях кожен фахівець з інтерв'ювання здійснює опитування за двома обстеженнями (ОУЖД і ОРС), у сільській місцевості – за трьома обстеженнями (ОУЖД, ОРС і ОСГД). Усі обстеження проводяться на окремих мережах респондентів;

3) з метою забезпечення покращення якості даних за рахунок зниження навантаження на респондентів, застосовується схема ротації домогосподарств. Застосування цієї процедури регламентується методологією кожного з обстежень.

Для ОУЖД та ОСГД у 2019–2024 роках застосовується щорічна повна ротація домогосподарств, а в ОРС здійснюється часткова ротація домогосподарств, відповідно до квартальної схеми 2–2–2 (додаток 3);

4) згідно з оновленою методологією проведення ОРС, опитування домогосподарств здійснюється 2 квартали поспіль (у відповідних місяцях кварталу) – перерва 2 квартали – 2 квартали опитування (у відповідних місяцях). Кожна ротаційна група передбачає підгрупи за місяцями кварталу, які будуть обстежуватися за схемою 1–2–1–8–1–2–1 (опитування домогосподарства 1 місяць – перерва 2 місяці – знову опитування 1 місяць – перерва 8 місяців – опитування 1 місяць – перерва 2 місяці – опитування 1 місяць).

Розміри ротаційних підгруп для одного фахівця з інтерв'ювання для ОРС визначаються експертним шляхом і складаються:

у великих та малих містах регіонів, а також у адміністративних районах сільської місцевості – 3 домогосподарства;

у м. Києві – 4 домогосподарства;

5) розроблений план (дизайн) вибірки в частині ОУЖД має бути оптимізований для забезпечення підвищення надійності оцінювання для регіонального рівня ключових показників бідності, визначених за участю основних виконавців моніторингу бідності, а саме:

частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат (рівень бідності за відносним критерієм);

частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць нижче середньорічного фактичного (розрахункового) прожиткового мінімуму (рівень бідності за абсолютним критерієм).

Оптимізація плану (дизайну) вибірки ОУЖД має бути здійснена за умови збереження діючого в цей час обсягу вибірки (близько 12 тис. домогосподарств) шляхом перерозподілу обсягів вибірки між регіонами України.

2. Визначення інформаційних джерел для формування вибірки

1. За результатами аналізу наявної інформації на різних етапах робіт із формування вибірових сукупностей для проведення ОУЖД, ОРС і ОСГД у 2019–2024 роках використовуються такі джерела інформації:

Державний класифікатор ДК 014-97 "Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України" (далі – КОАТУУ), затверджений та введений у дію наказом Держстандарту України від 31.10.1997 № 659, зі змінами, затвердженими та введеними в дію;

результати проведення вибірових обстежень у 2014–2018 роках;

дані демографічної статистики щодо кількості постійного населення станом на 01.01.2017;

дані форми погосподарського обліку № 1 "Облікова картка об'єкта погосподарського обліку" актуалізовані станом на 01.03.2017;

дані форми № 6-сільрада (річна) "Звіт про об'єкти погосподарського обліку" станом на 01.03.2017 (далі – форма № 6-сільрада);

дані демографічної статистики;

інформаційні відомості щодо розміщення та характеристик виборчих дільниць, утворених на постійній основі на території міських населених пунктів, які потрапили у вибірку на першому ступені відбору;

картографічний матеріал, який був використаний для підготовки територіальної вибірки на період 2014–2018 років;

карти (схеми) адміністративно-територіальних районів;

дані квартирних відділів підприємств, організацій, установ (по відомчих будинках); правлінь кооперативів (по кооперативних будинках); дані по окремих домовласниках та дані об'єднань співвласників багатоквартирних будинків; центрів надання адміністративних послуг, підприємств районних електромереж та управлінь газового господарства;

додаткова інформація фахівців з інтерв'ювання, отримана наочно безпосередньо на місцевості.

3. Стратифікація генеральної сукупності

1. Формування вибірових сукупностей для проведення державних вибірових обстежень населення передбачає стратифікацію генеральної сукупності. Стратифікація генеральної сукупності здійснюється з метою адекватного відображення у вибірці основних особливостей адміністративно-територіального поділу України, а також для забезпечення відбору з більш однорідних за основними характеристиками груп домогосподарств [7].

Відповідно до вищезазначеної мети при формуванні вибірки для ОУЖД і ОРС генеральна сукупність розподіляється на страти, які в межах кожного регіону відповідають:

містам і міськрадам із кількістю населення 100 тис. осіб і більше (далі – страта "великі міста" регіону);

містам, селищам міського типу, міськрадам і селищним радам із кількістю населення менше 100 тис. осіб (далі – страта "малі міста" регіону);

адміністративним районам сільської місцевості (далі – страти "райони регіону").

Таким чином, по Україні сформовано 49¹ страт по міських поселеннях для проведення ОУЖД і ОРС і 464² страт по сільській місцевості для проведення ОУЖД, ОРС і ОСГД.

2. Кількість страт за регіонами України для проведення вибірових обстежень населення у 2019–2024 роках наведена в додатку 4.

4. Розрахунок теоретичних обсягів вибірок домогосподарств для вибірових обстежень населення (домогосподарств) з урахуванням оптимізації плану вибірки для ОУЖД

1. Для проведення вибірових обстежень ОУЖД, ОРС та ОСГД у 2019–2024 роках загальний теоретичний обсяг вибірки (кількість домогосподарств для відбору) визначається як сума теоретичних обсягів вибірки для кожного регіону, розрахованих з урахуванням необхідності забезпечення встановленого рівня надійності оцінювання основних показників за результатами обстежень. При розрахунках загального теоретичного обсягу вибірки для ОУЖД застосовано процедуру оптимізації дизайну вибірки з метою підвищення надійності оцінювання показників бідності на регіональному рівні.

¹ Без урахування тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, зони проведення антитерористичної операції.

² Без урахування районів тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим, зони проведення антитерористичної операції, а також з урахуванням Лиманського району Донецької області, який було об'єднано у Лиманську територіальну громаду (яка включає в себе Лиманську міськраду, сільські, селищні ради Лиманського району) згідно з рішенням Донецької обласної ради від 23.07.2016 ("Відомості Верховної Ради України" від 05.02.2016 №6, с. 48).

2. Розрахунки теоретичних обсягів вибірки для регіонів по трьох вибіркових обстеженнях населення, які на постійній основі проводить Держстат, здійснюються відповідно до розділу VI Методологічних положень [7].

3. Визначення теоретичних обсягів вибірок за регіонами здійснюється у такому порядку:

визначення ключових показників, надійність оцінювання яких на регіональному рівні необхідно забезпечити за результатами кожного з обстежень;

визначення рівнів надійності (величини коефіцієнтів варіації CV з урахуванням дизайн-ефектів $deff$) оцінювання основних показників на національному та регіональному рівнях по кожному з обстежень за період 2014–2016 років);

визначення обсягів вибірки за регіонами з урахуванням необхідності забезпечення встановленого рівня надійності оцінювання показників по кожному регіону, у т.ч. з урахуванням реалізації процедури оптимізації дизайну вибірки ОУЖД для підвищення надійності показників бідності;

для ОУЖД та ОРС забезпечується ефективний розподіл визначених обсягів вибірок за стратами "великі міста", "малі міста" та "сільські райони" (при розподілі вибірки на цьому етапі всі адміністративні райони сільської місцевості регіонів розглядаються як одна страта) по кожному регіону пропорційно кількості постійного населення.

Визначення основних показників для застосування при оптимізації плану (дизайну) вибірки ОУЖД на 2019–2024 роки з метою підвищення рівня надійності оцінювання показників бідності на регіональному рівні проведено за участю фахівців Мінсоцполітики – координатора моніторингу бідності в Україні відповідно до Методики комплексної оцінки бідності, затвердженої наказом Мінсоцполітики, Мінекономрозвитку, Мінфіну, Держстату, НАН України від 18 травня 2017р. № 827/403/507/113/232. Згідно з листом Мінсоцполітики від 03 квітня 2017р. № 7024/0/2-17/16, визначено як основні для застосування при оптимізації плану (дизайну) вибірки ОУЖД показники бідності:

частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат (рівень бідності за відносним критерієм);

частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами (на місяць) нижче фактичного прожиткового мінімуму (рівень бідності за абсолютним критерієм за доходами).

4. Розрахунки теоретичних обсягів вибірки по регіонах для ОУЖД, ОРС, ОСГД розпочинаються з визначення обсягу вибірки для проведення ОУЖД.

Для розрахунку за розглянутим загальним порядком визначення теоретичних обсягів вибірки за регіонами для проведення ОУЖД у 2019–2024 роках використовувалася така наявна актуальна інформація (додаток 5):

характеристика якості оцінювання основних показників, згідно з визначеними вимогами, надійність оцінок яких слід забезпечити в ОУЖД на встановленому рівні – коефіцієнти варіації CV , розраховані для показників "Сукупні витрати домогосподарств", "Сукупні ресурси домогосподарств" за 2014–2016 роки (графа 1– графа 70);

характеристика якості оцінювання визначених показників, надійність оцінок яких слід підвищити в ОУЖД – безпосередньо оцінки показників бідності, коефіцієнти варіації CV і величини дизайн-ефекту $deff$, розраховані за даними ОУЖД для показників "частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат" та "частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами на місяць нижче фактичного прожиткового мінімуму" за 2014–2016 роки (графа 71 – графа 110);

кількість постійного населення (за оцінкою) станом на 01.01.2016 (за даними демографічної статистики) (графа 111);

загальний обсяг вибірки для проведення ОУЖД циклу 2014–2018 років¹ за регіонами та типами населених пунктів (графи 112–115);

кількість домогосподарств, які фактично взяли участь в ОУЖД за підсумками 2016 року (графа 116);

рівні участі домогосподарств в ОУЖД за 2014–2016 роки (графа 117–120);

кількість постійного населення на початок року в середньому за 2014–2016 роки за розрахунками на підставі даних ОУЖД без урахування тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та зони проведення антитерористичної операції (графа 121);

кількість постійного населення на початок 2016 року за розрахунками на підставі даних ОУЖД без урахування тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та зони проведення антитерористичної операції та його структура в розрізі регіонів та типів населених пунктів (графи 122–131).

5. Теоретичний обсяг вибірки визначається, беручи до уваги необхідність забезпечити надійність показників "Сукупні витрати домогосподарств" та "Сукупні ресурси домогосподарств" на рівні $CV = 10\%$ для всіх регіонів. Для підвищення надійності показників бідності застосовується процедура оптимізації дизайну вибірки ОУЖД. Разом із тим, ураховуючи значну кількість показників, що вимірюються за результатами ОУЖД, та необхідність збереження належної надійності їх вимірювання на національному рівні, обсяги

¹ Без урахування районів тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та зони проведення антитерористичної операції.

вибірки за регіонами недоцільно суттєво зменшувати порівняно з тими, що були визначені для обстежень 2014–2018 років.

Початкова оцінка обсягу вибірки здійснюється з урахуванням вимог щодо надійності оцінок основних показників, а також з урахуванням певних обмежень, пов'язаних з обсягом фінансових коштів, виділених для проведення обстежень, існуючою мережею фахівців з інтерв'ювання, їх навантаженням тощо [7]. При оцінюванні середніх значень показників обсяг вибірки зі складним дизайном розраховується за формулою [7]:

$$n = deff_{\bar{y}} \times \sigma^2 \times \left(\frac{100\%}{CV_{\bar{y}} \times \bar{y}} \right)^2, \quad (1)$$

де n – обсяг вибірки;

σ^2 – дисперсія, яка характеризує варіацію значень ознаки, за якою розраховується показник, по одиницях генеральної сукупності;

$\bar{y}$ – оцінка середнього значення (наприклад, середньомісячні сукупні ресурси домогосподарства на одну особу);

$deff_{\bar{y}}$ – дизайн-ефект при оцінюванні середнього значення $\bar{y}$.

$CV(\bar{y})$ – коефіцієнт варіації вибірових оцінок середнього значення $\bar{y}$, визначений у вимогах до формування вибірки.

Дизайн-ефект, дисперсія для простого випадкового відбору й оцінка середнього значення показника визначаються за даними вибірових обстежень попереднього циклу. Вигляд формули (1) дещо змінюється при оцінюванні часток і сумарних значень [7].

Обсяг вибірки розраховується для кожного з ключових показників, визначених у вимогах до проведення обстеження. Максимальне з отриманих значень приймається як загальний теоретичний підсумковий обсяг вибірки.

Оскільки обстеження проводяться на постійній основі і план (дизайн) вибірки не зазнає суттєвих змін, фактичний (діючий) обсяг вибірки може бути скоригований на основі досвіду проведення обстежень у попередньому циклі та нових вимог до проведення обстежень.

6. У додатку 6 наведено приклад коригування теоретичного обсягу вибірки для ОУЖД у 2019–2024 роках на основі досвіду проведення обстеження циклу 2014–2018 років та оновлених Вимог до проведення обстежень за наступною схемою:

1) для ОУЖД на основі даних, зазначених у графі 1 "Середнє значення CV за 2014–2016 роки" для показника "Сукупні витрати", та фактичної кількості домогосподарств, які взяли участь в обстеженні умов життя домогосподарств у 2016 році (графа 3), у графі 4 додатка 6 наведені результати розрахунку загального обсягу вибірки ОУЖД, який забезпечує на регіональному рівні

надійність оцінювання показника "Сукупні витрати" згідно з Вимогами за формулою:

$$n_{\text{вимог}} = \sum_j (n_{\text{факт},j} \times \frac{CV_{\text{факт},j}^2}{CV_{\text{вимог}}^2}), \quad (2)$$

де $n_{\text{вимог}}$ – теоретичний загальний обсяг вибірки з урахуванням вимог щодо рівня надійності цільового показника на регіональному рівні ($CV_{\text{вимог}} = 10\%$);
 $n_{\text{факт},j}$ – фактичний обсяг вибірки для j -го регіону за результатами ОУЖД 2016 року;

$CV_{\text{факт},j}$ – середнє фактичне значення коефіцієнта варіації для показника "Сукупні витрати" за 2014–2016 роки для j -го регіону (використання середнього значення коефіцієнта варіації забезпечує більшу надійність його оцінки);

$CV_{\text{вимог}}$ – значення коефіцієнта варіації, зазначене у Вимогах для регіонального рівня ($CV_{\text{вимог}} = 10\%$);

2) в аналогічному порядку, на основі даних, зазначених у графі 2 "Середнє значення CV за 2014–2016 роки" для показника "Сукупні ресурси", та фактичної кількості домогосподарств, які взяли участь в обстеженні умов життя домогосподарств у 2016 році (графа 3), у графі 5 додатка 6 наведені результати розрахунку обсягу вибірки ОУЖД, який забезпечує на національному та регіональному рівні надійність оцінювання показника "Сукупні ресурси" згідно з вимогами;

3) у графі 6 додатка 6 наведена оцінка обсягу вибірки ОУЖД, який забезпечує на регіональному рівні надійність оцінювання обох показників "Сукупні витрати" та "Сукупні ресурси" шляхом урахування максимального значення обсягу вибірки по кожному регіону з наведених у графах 4 та 5;

4) з метою поточного контролю очікуваних рівнів надійності визначених показників розраховуються забезпечувані рівні надійності для показників "Сукупні витрати" (графа 7) та "Сукупні ресурси" (графа 8) за формулою:

$$CV_j = CV_{\text{факт},j} \times \sqrt{\frac{n_{\text{факт},j}}{n_{\text{вимог}}}}, \quad (3)$$

де CV_j – забезпечуваний рівень надійності цільових показників;

$CV_{\text{факт},j}$ – середнє фактичне значення коефіцієнта варіації для цільових показників за 2014–2016 роки для j -го регіону;

$n_{\text{факт},j}$ – фактичний обсяг вибірки для j -го регіону за результатами ОУЖД 2016 року;

$n_{\text{вимог}}$ – теоретичний обсяг вибірки з урахуванням вимог щодо рівня надійності цільового показника на регіональному рівні ($CV_{\text{вимог}} = 10\%$);

5) у графі 9 додатка 6 наведено середній за 2014–2016 роки рівень участі домогосподарств у обстеженні;

6) у графі 10 додатка 6 наведено результати розрахунку обсягів вибірки з урахуванням вимог щодо недоцільності відбору в регіоні менш ніж 300 домогосподарств при формуванні вибірки ОУЖД. При цьому розрахунок відбувається для ефективного обсягу вибірки (без урахування очікуваного рівня участі домогосподарств в обстеженні), наведеного у графі 9 додатка 6, за формулою:

$$n'_{\min, j} = \frac{n_{\min, \text{вимог}} \times R_j}{100}, \quad (4)$$

де $n'_{\min, j}$ – розрахований обсяг вибірки з урахуванням вимог щодо недоцільності відбору в регіоні менш ніж 300 домогосподарств при формуванні вибірки ОУЖД;

$n_{\min, \text{вимог}}$ – мінімально необхідний обсяг вибірки згідно з Вимогами;

$n_{\min, \text{вимог}} = 300$;

R_j – середній рівень участі домогосподарств j -го регіону в ОУЖД у 2014–2016 роках.

Оцінка загального обсягу вибірки ОУЖД на національному рівні n' розраховується як сума скоригованих обсягів вибірки по регіонах за формулою:

$$n' = \sum_{j=1}^{j=25} n'_j. \quad (5)$$

Аналогічний порядок оцінки обсягу вибірки для національного рівня як суми обсягів вибірок для рівня регіонів застосовується на інших етапах розрахунків обсягів вибірки та для всіх вибірових обстежень домогосподарств;

7) у графі 11 додатка 6 наведено обсяг вибірки, необхідний для одночасного врахування вимог щодо недоцільності відбору в регіоні менш ніж 300 домогосподарств при формуванні вибірки ОУЖД (без урахування рівня участі), а також щодо забезпечення надійності оцінювання обох показників "Сукупні витрати" та "Сукупні ресурси" на національному рівні ($CV_{\text{вимог}} = 2\%$) та на регіональному рівні ($CV_{\text{вимог}} = 10\%$). Цей обсяг вибірки визначається по кожному регіону шляхом вибору найбільшого значення з оцінок обсягів вибірок, зазначених у графі 6 та графі 10;

8) у графі 12 додатка 6 наведено результати здійснення процедури оптимізації обсягу вибірки ОУЖД з метою підвищення надійності оцінювання показників бідності "Частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат" та "Частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць нижче середньорічного фактичного (розрахункового) прожиткового мінімуму" згідно з Вимогами. Процедура оптимізації проводилася для обсягу, визначеного як різниця між фактичною кількістю домогосподарств, що взяли участь в обстеженні у 2016 році (графа 3), та обсягом вибірки, розрахованим у графі 11 (без урахування регіонів, для яких вищезазначена різниця склала від'ємне значення).

Оскільки основним критерієм надійності результатів ОУЖД є коефіцієнт варіації, тоді розв'язання задачі оптимізації дизайну вибірки може бути здійснено за формулою для двох показників бідності:

$$n_j^{**} = n \times \frac{\sqrt{R_j \times (deff_{1j} \times \frac{(1-b_{1j})}{b_{1j}} + deff_{2j} \times \frac{(1-b_{2j})}{b_{2j}})}}{\sum_{j=1}^J \sqrt{R_j \times (deff_{1j} \times \frac{(1-b_{1j})}{b_{1j}} + deff_{2j} \times \frac{(1-b_{2j})}{b_{2j}})}}, \quad (6)$$

де n_j^{**} – обсяг вибірки домогосподарств, визначений з використанням підходу мінімізації квадрата коефіцієнта варіації;

n – загальний обсяг вибірки для ОУЖД у 2016 році;

b_{1j} , b_{2j} – оцінки показників бідності (1 – "Частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат" та 2 – "Частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць нижче середньорічного фактичного (розрахункового) прожиткового мінімуму") у j -му регіоні за даними ОУЖД в середньому за 2014–2016 роки;

$deff_{1j}$, $deff_{2j}$ – величини дизайн-ефекту для j -го регіону;

R_j – ваговий коефіцієнт – пріоритет для j -го регіону;

J – кількість регіонів ($J = 25$);

$R_j = N_j^q$, де N_j – кількість населення j -го регіону; $q \in (0,2)$ – параметр пріоритету, який необхідно визначити [9]. Екстремальні значення параметра $q=0$ і $q=2$ відповідають розподілу обсягів вибірки, що не враховують кількість населення регіонів ($q=0$), та близькому до оптимального розподілу для оцінки рівня бідності за відносним критерієм ($q=2$). На основі результатів обчислювальних експериментів встановлено, що при розподілі обсягу вибірки за регіонами доцільно використовувати значення параметра пріоритету на рівні

$q=1,25$. Це забезпечує як урахування кількості населення регіонів (розмірів регіонів), так і зменшення варіації рівнів надійності оцінювання ключових показників бідності за регіонами.

При реалізації процедури оптимізації [9, 12] встановлюється спеціальний ваговий коефіцієнт для показника "Частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат", що дорівнює 0,457. Це дає можливість вирівняти вплив на результати оптимізації обох ключових показників бідності, оскільки дисперсія значень зазначеного показника за регіонами в середньому у 2,19 раза перевищує дисперсію значень показника "Частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць нижче середньорічного фактичного (розрахункового) прожиткового мінімуму".

Для розрахунків оптимізованого обсягу вибірки за регіонами застосовується вхідна інформація, наведена у графах 71-84, 97-110 додатка 5. При цьому в розрахунках використовуються зрізані значення дизайн-ефектів за регіонами для основних показників бідності. Процедура зрізання полягає в тому, що в упорядкованому за зростанням дизайн-ефекту ряді декілька крайніх значень дизайн-ефекту, котрі суттєво (у 1,5 і більше разів) перевищують сусідні або є суттєво нижчими за них, замінюються на відповідні сусідні (граничні) значення:

$$\begin{aligned} deff_j &= deff_{limit}^{\min}, \text{ якщо } deff_j < deff_{limit}^{\min}, \\ deff_j &= deff_{limit}^{\max}, \text{ якщо } deff_j > deff_{limit}^{\max}, \end{aligned} \quad (7)$$

де $deff_j$ – значення дизайн-ефекту для j -го регіону;

$deff_{limit}^{\min}$ – найменше граничне значення дизайн-ефекту для j -го регіону;

$deff_{limit}^{\max}$ – найбільше граничне значення дизайн-ефекту для j -го регіону.

Після заміни на граничні значення ряд коригується на коефіцієнт приведення $k_{\text{приведення}}$ до середнього з метою збереження середнього значення ряду:

$$k_{\text{приведення}} = \frac{\overline{deff}}{deff_{\text{зрізаний}}}, \quad (8)$$

де $\overline{deff}$ – середнє значення дизайн-ефекту для показника;

$deff_{\text{зрізаний}}$ – середнє значення дизайн-ефекту для показника зі зрізаними значеннями.

Процедура зрізання (*trimming*) крайніх значень є достатньо ефективною для підвищення надійності оцінювання статистичних показників за результатами вимірювання ознак по певній сукупності одиниць, коли

спостерігаються значення, що суттєво відхиляються від значень для більшості (90% і більше) одиниць.

Суттєвим обмеженням для оптимізації дизайну вибірки є неможливість збільшення загального обсягу вибірки ОУЖД, а також необхідність урахування потреб мінімізації витрат на обстеження;

9) у графі 13 додатка 6 визначаємо обсяг вибірки, який забезпечує всі вимоги і враховує результати оптимізації плану (дизайну) вибірки. Зазначений обсяг розраховується підсумовуванням по кожному регіону, даних, наведених у графі 11 та графі 12;

10) у графі 14 додатка 6 здійснюється коригування розрахованих обсягів вибірки у графі 13 з урахуванням очікуваного рівня участі домогосподарств в обстеженні за формулою:

$$n'_j = n_j \times \frac{1}{R_j}, \quad (9)$$

де n'_j – скоригований обсяг вибірки з урахуванням рівня участі домогосподарств у обстеженні;

R_j – середній рівень участі домогосподарств j -го регіону в ОУЖД у 2014–2016 роках;

11) у графі 15 додатка 6 попередньо розрахований у графі 14 теоретичний обсяг вибірки скориговано експертним шляхом так, щоб забезпечити усі Вимоги, урахувати результати оптимізації плану (дизайну) вибірки, а також структуру розподілу постійного населення за регіонами з огляду на небажаність перевищення загального обсягу вибірки порівняно з діючим обсягом циклу 2014–2018 років;

12) у графі 16 додатка 6 наведено обсяг вибірки у попередньому циклі обстежень 2014–2018 років;

13) у графі 17 додатка 6 наведено різницю оцінки теоретичного обсягу вибірки на 2019–2024 роки з попереднім обсягом вибірки циклу 2014–2018 років;

14) у додатку 7, з метою аналізу очікуваних рівнів надійності визначених показників, розраховуються забезпечувані рівні надійності для показників "Сукупні витрати" (графа 1), "Сукупні ресурси" (графа 2), "Частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат" (графа 3) та "Частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня

середньодушових еквівалентних сукупних витрат" (графа 4) в порядку, аналогічному здійсненню розрахунків у графах 7 та 8 додатка 6;

15) розраховані у графі 15 додатка 6 теоретичні обсяги вибірок кожного регіону розподіляються за стратами "великі міста", "малі міста" та "сільська місцевість" регіону з урахуванням їх розміру та надійності оцінювання основних показників за формулою:

$$n_{j,k} = n_j \times \frac{W_{j,k} \times \sigma_{j,k}}{\sum_k W_{j,k} \times \sigma_{j,k}}, \quad (10)$$

де $n_{j,k}$ – обсяг вибірки для k -ої страти j -го регіону ($k=1,2,3$);

n_j – обсяг вибірки по певному обстеженню для j -го регіону;

$W_{j,k}$ – частка загальної кількості постійного населення регіону, що припадає на k -ту страту j -го регіону;

$\sigma_{j,k}$ – оцінка середньоквадратичного відхилення значень показника k -ої страти, j -го регіону.

Результати розподілу теоретичних обсягів вибірок для ОУЖД по стратах усіх регіонів наведені у графах 5 –7 додатка 8.

Приклад розподілу теоретичних обсягів вибірок для ОУЖД по стратах Харківської області:

Визначений по Харківській області теоретичний обсяг вибірки, який становить 672 домогосподарства, розподіляється за стратами "великі міста", "малі міста" та "райони" за формулою (10):

"великі міста":

$$n_1 = 672 \times \frac{50,7 \times 2830,5}{50,7 \times 2830,5 + 29,3 \times 2223,1 + 20 \times 2398,1} = 376 \text{ д/г},$$

(величина σ_j оцінюється для кожної страти окремо);

"малі міста":

$$n_2 = 672 \times \frac{29,3 \times 2223,1}{50,7 \times 2830,5 + 29,3 \times 2223,1 + 20 \times 2398,1} = 171 \text{ д/г};$$

"адміністративні райони сільської місцевості":

$$n_3 = 672 \times \frac{20 \times 2398,1}{50,7 \times 2830,5 + 29,3 \times 2223,1 + 20 \times 2398,1} = 125 \text{ д/г}.$$

Розрахунки теоретичних обсягів вибірки за регіонами для ОРС та ОСГД здійснювались із дотриманням вищерозглянутого загального порядку та процедур визначення теоретичних обсягів вибірок з використанням формул 1, 2, 3, 5. При цьому для ОРС як основні показники, надійність оцінювання яких слід забезпечити, були визначені Вимогами "Рівень безробіття населення, %" та "Рівень зайнятості населення, %". Для ОСГД як основні показники визначені "Площа землі домогосподарств" та "Середній розмір площі землі домогосподарств, га".

5. Розрахунок фактичних обсягів вибірок для вибірових обстежень населення (домогосподарств)

1. Теоретичні обсяги вибірок, які розраховувалися для кожного обстеження, коригуються у відповідності з вимогами інтегрованості обстежень з урахуванням навантаження та особливостей організації роботи фахівців з інтерв'ювання.

На основі теоретичного обсягу вибірки та рекомендованого навантаження фахівців з інтерв'ювання для ОУЖД і ОРС визначається кількість фахівців з інтерв'ювання по кожній страті в межах регіонів. Для ОСГД також ураховується кількість ПСГТ, загальна площа земель домогосподарств по адміністративних районах сільської місцевості тощо. На основі визначеної та взаємоузгодженої для різних обстежень кількості фахівців з інтерв'ювання та їх навантаження визначаються фактичні обсяги вибірки за стратами. При цьому кількість фахівців з інтерв'ювання та їх навантаження коригуються на основі експертних оцінок так, щоб фактичні обсяги вибірки за стратами були максимально наближеними до розрахованих теоретичних обсягів.

2. Визначення фактичної кількості фахівців з інтерв'ювання в межах страт регіонів та фактичного обсягу вибірки для ОУЖД.

Визначення кількості фахівців з інтерв'ювання в межах страт регіонів для ОУЖД, ОРС і ОСГД та фактичного обсягу вибірки для ОУЖД здійснено на основі реалізації такої послідовності розрахунків (додаток 8):

1) на основі розрахованого в додатку 8 теоретичного обсягу вибірки для ОУЖД (графи 1–4 додатка 9) та початкового навантаження фахівців з інтерв'ювання згідно з вимогами ОУЖД (графи 5–7 додатка 9) у графах 8–11 розраховується округлена до цілого значення орієнтовна кількість фахівців з інтерв'ювання $g_{w,j}$ за формулою:

$$g_{w,j} = \text{round}\left(\frac{n_{w,j}}{m_{w,j}}\right), \quad (11)$$

де $n_{w,j}$ – теоретичний обсяг вибірки w -ої страти j -го регіону ($w=1,2,3$; $j=1,2,3,\dots,25$);

$m_{w,j}$ – початкове навантаження фахівця з інтерв'ювання у w -й страті j -го регіону;

2) у графі 12 додатка 9 наведено визначену з урахуванням кількості адміністративних районів сільської місцевості регіонів, кількості ПСГТ у цих районах та розмірів площі землі районів регіонів мінімально необхідну кількість фахівців з інтерв'ювання для проведення ОСГД у 2019–2024 роках у сільській місцевості;

3) у графах 13–15 додатка 9, на основі теоретичного обсягу вибірки для ОУЖД (графи 1–4 додатка 9), відбувається коригування навантаження фахівця з інтерв'ювання для проведення ОУЖД, з метою наближення розмірів мережі фахівців з інтерв'ювання до циклу проведення обстежень у 2014–2018 роках;

4) у графах 16–19 додатка 9 відбувається ітераційне коригування орієнтовної кількості фахівців з інтерв'ювання по стратах з метою забезпечення мінімально необхідної (з урахуванням кількості адміністративних районів та ПСГТ) кількості фахівців з інтерв'ювання для сільської місцевості регіону (графа 12 додатка 8) та забезпечення на рівні регіону незначних різниць у кількості фахівців з інтерв'ювання порівняно з попереднім циклом;

5) у графах 20–23 додатка 9 на основі скоригованої кількості фахівців з інтерв'ювання – $g_{w,j}^{corr}$ (графи 16–19 додатка 9) та скоригованого навантаження на фахівця з інтерв'ювання $m_{w,j}$ (графи 13–15 додатка 9) розраховано фактичні обсяги вибірки ОУЖД на 2019–2024 роки за формулою:

$$n_{w,j} = g_{w,j}^{corr} \times m_{w,j}, \quad (12)$$

6) у графах 24–27 додатка 9 наведено фактичні обсяги вибірки по регіонах і типах місцевості попереднього циклу обстежень 2014–2018 років;

7) у графах 28–31 додатка 9 розраховано абсолютну, а в графах 32–35 – відносну різницю фактичного обсягу вибірки ОУЖД на 2019–2024 роки з обсягом вибірки у попередньому циклі 2014–2018 років.

З метою контролю очікуваних рівнів надійності основних показників для визначених у додатку 9 фактичних обсягів вибірки ОУЖД на 2019–2024 роки, у додатку 10 розраховуються забезпечувані рівні надійності для показників "Сукупні витрати" (графи 1–4), "Сукупні ресурси" (графа 5–8), "Частка

населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць нижче середньорічного фактичного (розрахункового) прожиткового мінімуму" (графи 9–12) та "Частка населення із середньодушовими еквівалентними сукупними витратами на місяць нижче 75 відсотків медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат" (графа 13) страт – у порядку, аналогічному здійсненню розрахунків у графах 7 та 8 додатка 6. За результатами розрахунків нові обсяги вибірки забезпечують покращення надійності основних показників у 16 регіонах.

Визначена у графах 16–19 додатка 9 кількість фахівців з інтерв'ювання в межах страт регіонів узгоджується для трьох обстежень: ОУЖД, ОРС і ОСГД з урахуванням оцінок обсягів вибірок певної страти конкретного регіону по кожному з обстежень і оптимального навантаження, яке може бути прийнятним для забезпечення надійності оцінок ключових показників, а також з урахуванням фінансових можливостей органів державної статистики щодо забезпечення проведення вибіркових обстежень населення (додаток 11).

3. Визначення фактичного обсягу вибірки для ОРС.

Фактичні обсяги вибірки на 2019–2024 роки для ОРС по регіонах і за стратами розраховано на основі теоретичного обсягу вибірки, який експертним шляхом був скоригований для забезпечення роботи уніфікованої мережі фахівців з інтерв'ювання (додаток 11) та їх навантаження (графи 5–7 додатка 12), визначеного на основі початкового навантаження одного фахівця з інтерв'ювання відповідно до вимог для ОРС, з урахуванням необхідності забезпечення функціонування нової квартальної схеми ротації домогосподарств 2–2–2. Результати розрахунку фактичних обсягів для ОРС наведено в графах 8–15 додатка 12.

З метою контролю очікуваних рівнів надійності ключових показників для визначених у додатку 12 фактичних обсягів вибірки ОРС на 2019–2024 роки, у додатку 13 розраховуються забезпечувані рівні надійності для показників "Рівень зайнятості населення, %" (графа 4) та "Рівень безробіття населення, %" (графа 9) у порядку, аналогічному здійсненню розрахунків у графах 7 та 8 додатка 6.

За результатами розрахунків нові обсяги вибірки забезпечують покращення надійності основних показників у 13 регіонах.

4. Визначення фактичного обсягу вибірки для ОСГД.

Фактичні обсяги вибірки на 2019–2024 роки для ОСГД по регіонах визначені з урахуванням теоретичного обсягу вибірки та необхідності її забезпечення як суми фактичних обсягів вибірки, визначених для кожного адміністративного району сільської місцевості регіону.

Фактичний обсяг вибірки для певного району регіону розраховується шляхом множення фактичної кількості фахівців з інтерв'ювання для цього району та їхнього навантаження згідно з вимогами ОСГД.

Фактична кількість фахівців з інтерв'ювання для певного району регіону визначається шляхом експертних коригувань відповідних теоретичних значень окремо для кожного району, з урахуванням фактичних рівнів надійності та особливостей організації роботи мережі фахівців з інтерв'ювання.

Теоретична кількість фахівців з інтерв'ювання для кожного району розраховується шляхом розподілу теоретичного обсягу вибірки між районами регіону пропорційно площі землі домогосподарств, з урахуванням вимоги щодо забезпечення однакового навантаження фахівця з інтерв'ювання по ОСГД у межах кожного регіону.

Фактичне навантаження одного фахівця з інтерв'ювання для ОСГД циклу 2019–2024 років визначається для кожного регіону окремо, шляхом експертних коригувань значень відповідних початкових навантажень, указаних у вимогах, з урахуванням частки розміру площі землі домогосподарств кожного регіону в загальній площі землі домогосподарств України станом на 01.01.2017, регіонального рівня участі домогосподарств в обстеженні попереднього циклу й умов роботи фахівців з інтерв'ювання.

Приклад розрахунку фактичного обсягу вибірки для проведення ОСГД у 2019–2024 роках для Тернопільської області наведено у додатку 14.

Результати розрахунку фактичних обсягів для ОСГД циклу 2019–2024 років наведено у графі 3 додатка 15.

З метою контролю очікуваних рівнів надійності ключових показників для визначених у додатку 15 фактичних обсягів вибірки ОСГД на 2019–2024 роки, у додатку 16 розраховуються забезпечувані рівні надійності для показників "Площа землі домогосподарств, %" (графа 4) та "Середній розмір площі землі домогосподарства" (графа 9) у порядку, аналогічному здійсненню розрахунків у графах 7 та 8 додатка 6. За результатами розрахунків нові обсяги вибірки забезпечують покращення надійності основних показників у 16 регіонах.

Фактичне навантаження одного фахівця з інтерв'ювання для проведення обстежень домогосподарств у 2019–2024 роках за регіонами України наведено в додатку 17.

V. Формування та відбір первинних територіальних одиниць вибірки

1. Формування основи територіальної вибірки та відбір ПТОВ по міських поселеннях

1. Формування основи вибірки та відбір ПТОВ для проведення ОУЖД і ОРС здійснюється в межах кожної страти "великі міста" та "малі міста" кожного регіону окремо. При цьому як територіальні одиниці для відбору приймаються міста, селища міського типу, міські та селищні ради. Відбір ПТОВ у межах страти "великі міста" здійснюється з імовірністю, рівною одиниці (тобто до вибірки включаються всі міста та міськради з кількістю 100 тисяч і більше осіб без відбору). Відбір ПТОВ у межах страти "малі міста"

здійснюється на основі механізму випадкового відбору з імовірністю, пропорційною розміру, а саме – кількості населення ПТОВ.

2. Формування основи територіальної вибірки

Для формування основи багатоступеневої вибірки на різних ступенях відбору може використовуватись інформація з різних джерел.

Для реалізації процедур відбору ПТОВ на центральному рівні формується основа територіальної вибірки для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях – таблиця 1-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX "Перелік міських населених пунктів, який є основою для формування територіальної вибірки 2019–2024 років для проведення обстежень робочої сили та умов життя домогосподарств" (далі – таблиця 1-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX), наведена в додатку 18 та яка містить умовний приклад по міських поселеннях Вінницької області).

Основними інформаційними джерелами для формування основи територіальної вибірки у міських поселеннях на першому ступені є:

дані демографічної статистики щодо кількості постійного населення станом на 01 січня 2017 року по міських поселеннях.

Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ);

дані щодо адміністративно-територіальних змін за період 2014–2017 років.

3. Основа територіальної вибірки формується окремо по стратах "великі міста" та "малі міста" по всіх регіонах відповідно до адміністративно-територіального устрою (24 області та місто Київ) за винятком населених пунктів, розташованих у зоні відчуження (І зона), зоні безумовного (обов'язкового) відселення (ІІ зона) на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також населених пунктів, розташованих на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим і м. Севастополя (згідно із Законом України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" від 15 квітня 2014р. № 1207-VII) та зони проведення антитерористичної операції (відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення" від 07 листопада 2014р. № 1085-р.).

4. Відбір ПТОВ у страті "великі міста" включає такі основні етапи:

1) страту "великі міста" по регіонах формують міста та міськради з кількістю населення 100 тисяч осіб і більше. Кожне окреме місто чи міськрада регіону з кількістю населення 100 тисяч осіб і більше формує окрему ПТОВ.

Ураховуючи незначну кількість вищезазначених міст і міськрад та їх суттєвий вплив на економіку та рівень життя населення регіонів, ПТОВ, сформовані у страті "великі міста", по регіонах уключаються до вибірки без відбору, тобто з імовірністю, що дорівнює одиниці;

2) фактична кількість фахівців з інтерв'ювання у страті "великі міста" розраховується по кожному регіону окремо.

Якщо у страті "великі міста" регіону сформовано декілька ПТОВ, то фактична кількість фахівців з інтерв'ювання по кожній з них визначається шляхом округлення до цілого значення результату розподілу фактичної кількості фахівців з інтерв'ювання $g_{1,j}^{(f)}$ у страті "великі міста" регіону, між цими містами, тобто між ПТОВ, пропорційно кількості населення в них:

$$g_{1,j,l}^{(f)} = \text{round}\left(\frac{N_{1,j,l}}{N_{1,j}} \times g_{1,j}^{(f)}\right), \quad (13)$$

де $N_{1,j,l}$ – кількість населення l -ій ПТОВ страти "великі міста" j -го регіону;

$N_{1,j}$ – кількість населення страти "великі міста" для j -го регіону;

round – позначення процедури округлення до цілого значення.

Фактичну кількість фахівців з інтерв'ювання за регіонами, в тому числі у страті "великі міста", України наведено в додатку 11;

3) обсяг вибірки для ОУЖД і ОРС по кожній ПТОВ розраховується на основі встановленої фактичної кількості фахівців з інтерв'ювання по цій ПТОВ $g_{1,j,l}^{(f)}$ та фактичного навантаження фахівця з інтерв'ювання для кожного з обстежень $m_{1,УЖД,j}$ та $m_{1,ЕАН,j}$ по кожному регіону (додаток 17) за формулами:

$$\begin{aligned} n_{1,УЖД,j} &= g_{1,j,l}^{(f)} \times m_{1,УЖД,j} \\ n_{1,ЕАН,j} &= g_{1,j,l}^{(f)} \times m_{1,ЕАН,j} \end{aligned} \quad (14)$$

Сума фактичних обсягів вибірки всіх ПТОВ страти "великі міста" певного регіону для ОУЖД або ОРС дорівнює фактичним обсягам вибірки страти "великі міста" певного регіону, визначеним відповідно в додатках 9 та 12.

5. Процедура відбору ПТОВ у страті "малі міста" проводиться наступним чином:

1) страту "малі міста" по регіонах формують міста, міськради та селища міського типу (далі – смт) із кількістю населення менше 100 тисяч осіб. Кожне окреме місто, міськрада чи смт із кількістю населення регіону менше 100 тисяч осіб формує окрему ПТОВ:

2) визначення кількості ПТОВ для відбору.

За умовою проведення обстежень кожна ПТОВ страти "малі міста" обстежується одним фахівцем з інтерв'ювання. Таким чином, кількість ПТОВ для відбору $d_{2,j}$ в j -му регіоні дорівнює фактичній кількості фахівців з інтерв'ювання $g_{2,j}^{(f)}$, задіяних для проведення обстежень у страті "малі міста" цього регіону:

$$d_{2,j} = g_{2,j}^{(f)} \quad (15)$$

Фактичну кількість фахівців з інтерв'ювання у страті "малі міста" по кожному регіону наведено в додатку 10.

Наприклад, у Вінницькій області фактична кількість фахівців з інтерв'ювання у страті "малі міста" становить 6 осіб. Таким чином кількість ПТОВ, які необхідно відібрати у страті "малі міста" цього регіону, дорівнює 6 (тобто 6 окремих міст).

Обсяг вибірки для ОУЖД і ОРС по кожній ПТОВ страти "малі міста" регіону розраховується на основі встановленої фактичної кількості фахівців з інтерв'ювання по цій ПТОВ $g_{2,j}^{(f)}$ та фактичного навантаження фахівця з інтерв'ювання для кожного з обстежень $m_{2,j}^{(f)}$ по кожному регіону (додаток 17) за формулами, аналогічними формулам (14).

Сума фактичних обсягів вибірки всіх ПТОВ страти "малі міста" певного регіону для ОУЖД або ОРС дорівнює фактичним обсягам вибірки страти "малі міста" певного регіону, визначеним відповідно в додатках 9 та 12;

3) упорядкування ПТОВ страти "малі міста".

Упорядкування ПТОВ здійснюється в межах страти "малі міста" кожного регіону окремо, за зменшенням їх розміру – кількості постійного населення (для обстежень 2019–2024 років кількість постійного населення по ПТОВ визначено за даними демографічної статистики). Таке впорядкування ПТОВ підвищує репрезентативність територіальної вибірки щодо представлення у неї різних за розміром малих міст.

Приклад упорядкування малих міст Вінницької області наведено в додатку 19.

4) Визначення порогу саморепрезентативності.

Якщо фактичний обсяг вибірки по певній страті "малі міста" j -го регіону дорівнює $n_{2,j}$, фактичне навантаження фахівця з інтерв'ювання $m_{2,j}^{(f)}$, середній розмір домогосподарства $m_{f,2,j}$, а обсяг генеральної сукупності – $N_{2,j}$, то поріг саморепрезентативності $n_{p2}^{(f)}$ по цій страті визначається за формулою:

$$n_{p2}^{(f)} = \frac{N_{2,j}}{n_{2,j}} \times m_{2,j}^{(f)} \times m_{f,2,j}. \quad (16)$$

У страті "малі міста" ПТОВ із кількістю населення не меншою ніж поріг саморепрезентативності включаються до вибірки з ймовірністю, рівною одиниці (саморепрезентативні ПТОВ), а серед несаморепрезентативних ПТОВ реалізуються процедури відбору.

Наприклад, для Вінницької області: $N_{2,j} = 160396$ домогосподарств, фактичний обсяг вибірки $n_{2,j} = 102$ домогосподарств, фактичне навантаження фахівця з інтерв'ювання $m_{2,j}^{(f)} = 17$ домогосподарств і середній розмір домогосподарства $m_{f,2,j} = 2,47$ особи. Таким чином, поріг саморепрезентативності для страти "малі міста" цього регіону складає

$n_{p2}^{(f)} = \frac{160396}{102} \times 17 \times 2,47 \approx 66,0$ тис. осіб. Тобто, ПТОВ із кількістю населення не меншою ніж 66 тис. осіб включаються до вибірки у цій страті з ймовірністю, рівною одиниці (саморепрезентативні малі міста). У відповідності із таким порогом саморепрезентативності у Вінницькій області не виявлено саморепрезентативних ПТОВ.

Пороги саморепрезентативності для страт "малі міста" по всіх регіонах наведено в додатку 20.

За наявності у регіоні саморепрезентативних ПТОВ загальна кількість ПТОВ для відбору по страті "малі міста" цього регіону зменшується на визначену кількість саморепрезентативних ПТОВ, а кількість населення страти "малі міста" регіону $N_{2,j}$ для подальших розрахунків зменшується на кількість населення саморепрезентативних ПТОВ.

5) Відбір ПТОВ по стратах "малі міста" з ймовірністю, пропорційною розміру.

Відбір ПТОВ з ймовірністю, пропорційною розміру, здійснюється за такою процедурою:

визначається крок відбору ПТОВ $h_{2,j}$ для страти "малі міста" j -го регіону за формулою:

$$h_{2,j} = N'_{2,j} / d'_{2,j}, \quad (17)$$

де $N'_{2,j}$ – кількість населення страти "малі міста" j -го регіону по всіх сформованих несаморепрезентативних ПТОВ;

$d'_{2,j}$ – кількість несаморепрезентативних ПТОВ у страті.

Якщо саморепрезентативних ПТОВ у страті не виявлено, то кількість населення страти "малі міста" дорівнює обсягу генеральної сукупності цієї страти $N'_{2,j} = N_{2,j}$ та кількість несаморепрезентативних ПТОВ відповідає розрахованій кількості ПТОВ для відбору $d'_{2,j} = d_{2,j}$;

розраховується кумулятивна кількість населення для кожної несаморепрезентативної ПТОВ. Ця кількість населення для певної ПТОВ дорівнює сумі кількості населення цієї ПТОВ та кількості населення всіх ПТОВ, які передують їй в упорядкованому списку. Таким чином, кумулятивна кількість населення останньої у списку ПТОВ дорівнюватиме кількості населення страти по всіх сформованих несаморепрезентативних ПТОВ $N'_{2,j}$;

відбирається перша ПТОВ. Такою ПТОВ буде перша за списком ПТОВ, кумулятивна кількість населення якої дорівнює або перевищує перший крок відбору:

$$h_{2,j}^{(1)} = h_{2,j} \times rnd_{2,j}, \quad (18)$$

де $rnd_{2,j}$ – випадкове число, визначене для страти (рівномірно розподілене випадкове число, яке набуває значення від 0 до 1 і може бути визначене за допомогою генератора випадкових чисел).

Наприклад, для страти "малі міста" Вінницької області крок відбору дорівнює $h_{2,j} = \frac{431728}{6} \approx 71955$ осіб, а випадкове число – $rnd_{2,j} = 0,506722$.

Таким чином, першою до вибірки буде включено ПТОВ, кумулятивна кількість населення якої дорівнює або більше величини $h_{2,j}^{(1)} = 71955 \times 0,506722 = 36461$ особа;

відбираються наступні ПТОВ для включення до вибірки. Всі наступні ПТОВ відбираються шляхом порівняння кумулятивної кількості населення ПТОВ із кумулятивним кроком відбору, який визначається за формулою:

$$h_{2,j}^{(z)} = h_{2,j}^{(z-1)} + h_{2,j}, \quad z = 1, 2, \dots, d'_{2,j}. \quad (19)$$

Кожна наступна ПТОВ за списком, кумулятивна кількість населення якої дорівнює або перевищує кожний наступний кумулятивний крок відбору, включається до вибірки.

За результатами відбору ПТОВ по кожному регіону на центральному рівні складається Таблиця 1-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м) "Перелік міських

населених пунктів (ПТОВ), які увійшли до складу територіальної вибірки 2019–2024 років для проведення ОРС та ОУЖД" (додаток 21).

2. Формування основи територіальної вибірки та відбір ПТОВ у сільській місцевості

1. Формування основи вибірки та відбір ПТОВ для проведення вибірових обстежень ОСГД, ОУЖД та ОРС у сільській місцевості здійснюється в межах кожної страти "райони", сформованої по сільській місцевості регіону. При цьому як ПТОВ для ОУЖД і ОРС приймаються окремі сільські населені пункти або їх групи, сформовані з урахуванням умов перевищення встановленої мінімальної загальної кількості домогосподарств у ПТОВ. Для ОСГД як ПТОВ, крім зазначених, приймаються відповідно до умов формування вибірки для цього обстеження, визначених у Вимогах, також сільські населені пункти, підпорядковані міським радам або смт районного значення, або їх групи. Відбір ПТОВ у сільській місцевості в межах кожної страти здійснюється на основі механізму випадкового відбору з імовірністю, пропорційною розміру для ОУЖД і ОРС – пропорційно кількості домогосподарств, які проживають у ПТОВ, а для ОСГД – пропорційно площі землі, яка знаходиться у володінні чи користуванні домогосподарств, які мають реєстрацію місця проживання на території сільської ради/громади у ПТОВ (надалі – площа землі домогосподарств).

2. Формування основи територіальної вибірки.

Для реалізації процедур відбору ПТОВ на регіональному рівні формується основа територіальної вибірки для проведення ОСГД, ОРС та ОУЖД у сільській місцевості – таблиця 1-С_основа_XX "Перелік сільських населених пунктів, який є основою територіальної вибірки 2019–2024 років у сільській місцевості" (далі – таблиця 1-С_основа_XX, наведена в додатку 22).

При формуванні основи територіальної вибірки:

до таблиці 1-С_основа_XX мають бути включені всі адміністративні райони сільської місцевості;

по кожному адміністративному району сільської місцевості необхідно зазначити всі адміністративні одиниці, що входять до його складу (сільські (селищні/міські) ради, об'єднані територіальні громади (далі – ОТГ);

по кожній сільській (селищній/міській) раді ОТГ мають бути зазначені всі підпорядковані населені пункти;

до загальної кількості домогосподарств по кожному населеному пункту мають бути включені лише домогосподарства, визначені у погосподарському обліку, як об'єкт першого типу, тобто для яких у формі погосподарського обліку № 1 "Облікова картка об'єкта погосподарського обліку" останньою цифрою номера об'єкта погосподарського обліку зазначено "1" (далі – об'єкти з кодом 1), незалежно від факту володіння та користування земельною ділянкою [11].

Інформаційними джерелами для формування основи територіальної вибірки у сільській місцевості є:

Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (далі – КОАТУУ);

дані щодо адміністративно-територіальних змін за період 2014 року – I півріччя 2017 року згідно з постановами Верховної Ради України, рішеннями органів місцевого самоврядування, а також змін, що відбулися в результаті перейменування окремих населених пунктів та районів згідно із постановою Верховної Ради України від 04 лютого 2016р. № 984-VIII "Про перейменування окремих населених пунктів та районів" та відповідно до пункту 29 частини першої статті 85 Конституції України, пункту 8 статті 7 Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону їхньої символіки";

інформація, підготовлена за даними форми № 6-сільрада (річна) "Звіт про об'єкти погосподарського обліку", яку подають сільські, селищні, міські ради територіальних громад (об'єднаних територіальних громад) на підставі даних погосподарського обліку станом на 01 березня 2017р.;

інформація, підготовлена за даними форми погосподарського обліку № 1 "Облікова картка об'єкта погосподарського обліку", станом на 01.03.2017, що ведеться у сільських (селищних, міських) радах, на території яких розташовані сільські населені пункти;

перелік одиниць природно-сільськогосподарського районування та розподіл адміністративно-територіальних одиниць;

перелік адміністративних районів, віднесених до більш ніж однієї природно-сільськогосподарської території.

3. Розрахунок мінімального розміру ПТОВ.

Для проведення ОСГД, ОРС і ОУЖД у сільській місцевості мінімальний розмір ПТОВ (N_{min}), сформованих із сільських, селищних рад, ОТГ, визначається як сума мінімального розміру ПТОВ для ОСГД ($N_{minOSГД}$), мінімального розміру ПТОВ для ОРС ($N_{minОРС}$) та мінімального розміру ПТОВ для ОУЖД ($N_{minОУЖД}$). Мінімальний розмір ПТОВ для кожного з обстежень розраховується з урахуванням кількості років перебування ПТОВ у вибірці, середнього навантаження фахівця з інтерв'ювання по кожному з обстежень, схеми ротації для цих обстежень, а також коригуючого коефіцієнта, який має відображати частку адрес зачинених будинків та домогосподарств, які не підлягають обстеженню. Такий принцип розрахунку мінімального розміру ПТОВ зумовлений можливістю випадку, коли одна ПТОВ відбирається для проведення всіх трьох обстежень.

Для ОУЖД, ОРС та ОСГД коефіцієнт для коригування на частку домогосподарств, непридатних до опитування (додаток 23), розраховується як сума середніх значень часток домогосподарств, непридатних для опитування, визначених на основі зведеної інформації щодо кількості зачинених, нежитлових приміщень та приміщень, у яких немає осіб, які проживають

постійно за результатами актуалізації списків адрес домогосподарств у попередньому циклі проведення обстежень. За результатами аналізу даних обстежень циклу 2014–2018 років було визначено, що коригуючий коефіцієнт становить 0,055. Ураховуючи те, що для ОСГД вибіркова сукупність домогосподарств, визначена для кожного фахівця з інтерв'ювання (навантаження фахівця з інтерв'ювання), має розподілятися між трьома ПТОВ, згідно з Вимогами, відібраними для проведення обстеження, то для розрахунку мінімального розміру ПТОВ для проведення ОСГД застосовується ще один коригуючий коефіцієнт 0,33.

Мінімальні розміри ПТОВ розраховуються окремо для кожного з обстежень. Методологічні принципи таких розрахунків розглянуто в Методологічних положеннях [7]. Для забезпечення надійності функціонування територіальної вибірки протягом зазначеної у Вимогах кількості років мінімальний розмір ПТОВ збільшується шляхом додавання резервного року.

Для ОСГД у сільській місцевості термін дії територіальної вибірки становить 6 років (5+1 резервний рік), максимальне навантаження фахівця з інтерв'ювання, відповідно до Вимог, становить 54 домогосподарства для трьох ПТОВ, коригуючі коефіцієнти становлять 0,055 та 0,33. Таким чином, мінімальний розмір ПТОВ становить:

$$N_{\min \text{ОСГД}} = (6 \times 54) / (1 - 0,055) \times 0,33 \approx 114 \text{ д/г.}$$

Для ОРС у сільській місцевості термін дії територіальної вибірки становить 6 років (5+1 резервний рік); навантаження фахівця з інтерв'ювання, відповідно до Вимог, становить 12 домогосподарств на місяць, причому, згідно зі схемою ротації для проведення ОРС у сільській місцевості, у перший рік відбирається 27 ротаційних груп по 3 домогосподарства, а для проведення обстеження в інші 5 років відбирається 12 ротаційних груп по 3 домогосподарства; коригуючий коефіцієнт дорівнює 0,055. Таким чином, мінімальний розмір ПТОВ становить:

$$N_{\min \text{ЕАН}} = (((27 \times 3) \times 1) + (12 \times 3) \times 5) / (1 - 0,055) \approx 276 \text{ д/г.}$$

Для ОУЖД у сільській місцевості термін дії територіальної вибірки становить 6 років (5+1 резервний рік); максимальне навантаження фахівця з інтерв'ювання, відповідно до Вимог, становить 7 домогосподарств; коригуючий коефіцієнт дорівнює 0,055. Таким чином, мінімальний розмір ПТОВ становить:

$$N_{\min \text{УЖД}} = (6 \times 7) / (1 - 0,055) \approx 44 \text{ д/г.}$$

Беручи до уваги вищезазначені розрахунки, мінімальний розмір ПТОВ для проведення трьох вибірових обстежень населення (ОСГД, ОРС, ОУЖД) у сільській місцевості на різних мережах респондентів складає:

$$N_{\min} = 114 + 276 + 44 = 434 \text{ д/г.} \approx 450 \text{ д/г.}$$

У відповідності з отриманими результатами за мінімальний розмір ПТОВ визначено 450 домогосподарств.

4. Формування ПТОВ із сільських населених пунктів для проведення ОСГД, ОРС і ОУЖД.

Перед реалізацією процедури формування ПТОВ по всіх адміністративних районах регіону територіальними органами державної статистики готується картографічний матеріал по територіях районів. Зокрема, це може бути:

картографічний матеріал, який застосовувався для потреб Всеукраїнського перепису населення;

картографічний матеріал, який був використаний для підготовки територіальної вибірки циклу 2014–2018 років.

Весь картографічний матеріал підлягає уточненню й актуалізації. Якщо в регіоні впродовж 2014–2018 років відбулися адміністративно-територіальні зміни затверджені нормативно-правовими актами Верховної Ради України (виключено з облікових даних або відновлено і взято на облік населений пункт) та рішеннями органів місцевого самоврядування (утворено (ліквідовано) об'єднану територіальну громаду), то відповідні зміни повинні бути внесені до картографічного матеріалу.

За відсутністю зазначеного картографічного матеріалу слід підготувати карти-схеми адміністративних районів регіону з урахуванням таких вимог:

карти-схеми повинні мати однакову географічну орієнтацію: "північ-південь";

на картах-схемах повинно витримуватися географічне розміщення територіальних об'єктів (місцевих рад) відносно один одного;

на карту-схему обов'язково повинні бути нанесені межі природно-сільськогосподарських територій, причому кожен населений пункт може бути віднесений лише до однієї ПСГТ (додаток 24);

на карту-схему обов'язково повинні бути нанесені межі місцевих рад, а також межі та назви всіх населених пунктів, що входять до їх складу;

карти-схеми мають бути підготовлені на папері формату не менше А2.

Формування ПТОВ здійснюється з використанням таблиці 1-С_основа_ХХ (додаток 22) та вищезазначеного картографічного матеріалу.

Під час формування ПТОВ ураховується таке:

при формуванні ПТОВ на регіональному рівні враховуються лише сільські населені пункти (6 знак третього рівня класифікації коду КОАТУУ яких має значення 8);

ПТОВ має формуватись із сільських населених пунктів (у таблиці 1-С_основа_XX у графі 11 "Назва села/селища, яке підпорядковане до складу адміністративного центру місцевої ради, або ОТГ" для них проставлена позначка "С" у графі 9 "Тип адміністративного центру місцевої ради або ОТГ");

не враховуються при формуванні ПТОВ сільські населені пункти (сільради), розташовані на територіях, віднесених до зони відчуження (І зона) та зони безумовного (обов'язкового) відселення (ІІ зона) у результаті радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи. Якщо місцева рада або ОТГ складається з декількох сільських населених пунктів, а в зазначені зони входять лише деякі з них, то останні не враховуються при формуванні ПТОВ. У цьому випадку в рядку з назвою такого сільського населеного пункту необхідно проставити нулі. Звертаємо увагу, що загальна кількість домогосподарств у місцевій раді або ОТГ (графа 13 таблиці 1-С_основа_XX) зменшується на кількість домогосподарств сільських населених пунктів, що знаходяться у зоні радіоактивного забруднення. Інформацію про такі сільські населені пункти та кількість домогосподарств, що мешкають у них, територіальні органи державної статистики надсилають на адресу Держстату, за формою, наведеною в додатку 25;

формування ПТОВ із сільських населених пунктів, які підпорядковуються різним сільським/селищним радам або ОТГ, не допускаються;

ПТОВ може складатися із одного або декількох сільських населених пунктів і представляти собою частину однієї сільської/селищної ради чи ОТГ, або може складатися із сільських населених пунктів двох територіально суміжних сільських/селищних рад або ОТГ;

сільські населені пункти, які включені до однієї ПТОВ, повинні мати однаковий код ПСГТ;

нумерація ПТОВ у межах району (графа 17 таблиці 1-С_основа_XX) здійснюється поступово відповідно до формування ПТОВ;

розмір ПТОВ повинен бути не менше встановленого мінімального розміру ПТОВ у сільській місцевості, який становить 450 домогосподарств, із реєстрацією місця проживання осіб, які входять до складу домогосподарств на території сільського населеного пункту, які мають у користування земельні ділянки (графа 14 таблиці 1-С_основа_XX). При цьому:

якщо розмір сільського населеного пункту більше або дорівнює 450 домогосподарств, то він визначається як ПТОВ, і в графі 17 таблиці 1-С_основа_XX проставляється черговий номер цієї ПТОВ у межах району;

якщо розмір сільського населеного пункту менший ніж 450 домогосподарств, але цей населений пункт є єдиним, який представляє ПСГТ, то він визначається як ПТОВ і також нумерується в межах району;

якщо розмір сільського населеного пункту менший ніж 450 домогосподарств і ПСГТ, до якої він належить, представлена кількома населеними пунктами, то зазначений сільський населений пункт об'єднується у групу з територіально суміжним населеним пунктом цієї ж ПСГТ так, щоб

розмір ПТОВ бажано не перевищував 1000 домогосподарств (у разі неможливості забезпечення цієї умови про зазначені випадки територіальні органи державної статистики повідомляють Держстат для прийняття рішення щодо формування ПТОВ);

сформовані ПТОВ впорядковуються за зростанням номера ПТОВ у межах району (графа 17 таблиці 1-С_основа_ХХ);

межі ПТОВ обов'язково повинні бути нанесені на картографічний матеріал.

5. Упорядкування ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, за принципом "географічного серпантину" для відбору ПТОВ для проведення ОСГД.

З метою кращого географічного охоплення території кожного адміністративного району, для здійснення безпосередньо відбору впорядкування проводиться за принципом "географічного серпантину" та обов'язково передбачає використання картографічного матеріалу або за його відсутності – карти-схеми з обов'язковим дотриманням географічного розміщення об'єктів відносно один одного та однакової географічної орієнтації всіх карт у межах регіону країни.

При упорядкуванні ПТОВ за "географічним серпантинном" у сільській місцевості слід урахувати таке:

лінія серпантину має бути проведеною з півночі на південь, починаючи з лівого верхнього кута на схід горизонтально, після досягнення краю карти повинен бути поворот на 180°, потім лінія серпантину ведеться зі сходу на захід паралельно попередній лінії;

обов'язковою вимогою при проведенні лінії серпантину є відсутність "порожніх проходів", тобто при одному проході лінія має пройти щонайменше через одну ПТОВ;

ПТОВ нумеруються в порядку проходження через їх територію лінії "географічного серпантину";

номер ПТОВ за "географічним серпантинном" визначається після першого проходження лінії через її територію;

якщо район повністю віднесено до однієї ПСГТ, то для ОСГД серпантин має бути проведений у межах району;

якщо район віднесено до декількох ПСГТ, то для ОСГД серпантин має бути проведений у межах кожної ПСГТ району.

За порядком проходження лінії географічного серпантину ПТОВ уключаються до загального списку для відбору ПТОВ по району із зазначенням кількості домогосподарств і площі землі з урахуванням природно-сільськогосподарського районування.

Списки ПТОВ, упорядкованих за принципом "географічного серпантину", складаються один раз при формуванні територіальної вибірки і дійсні протягом усього строку дії територіальної вибірки.

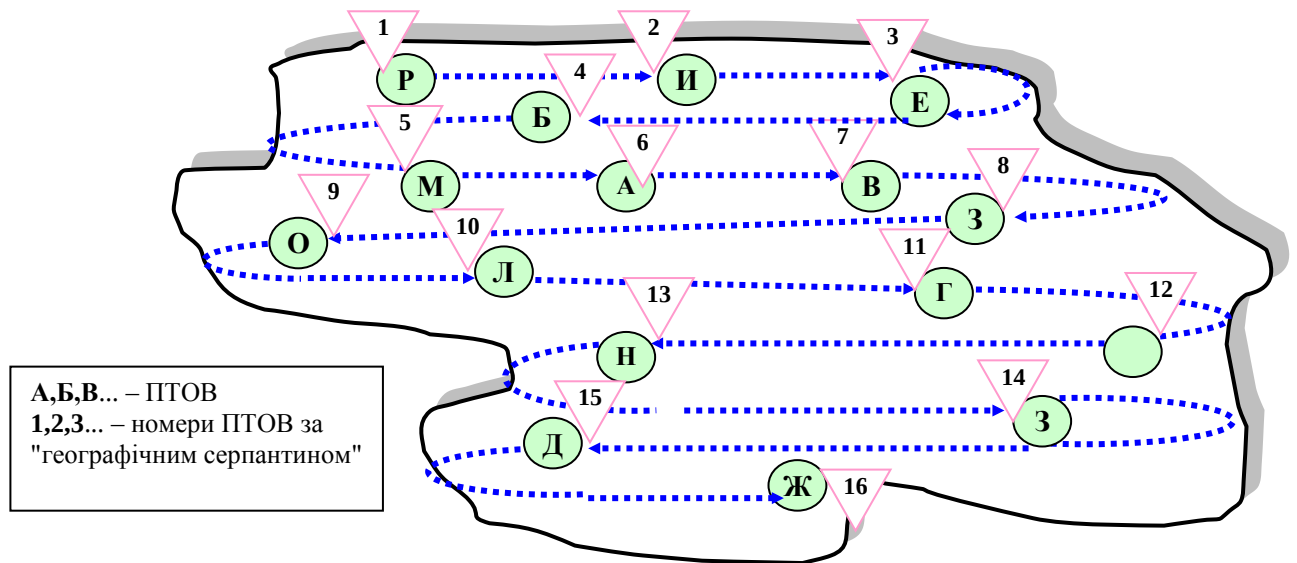

Рис. 2 Упорядкування ПТОВ за принципом "географічного серпантину"

6. Формування ПТОВ із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення.

Згідно з Вимогами для проведення ОСГД циклу 2019–2024 років у кожному регіоні необхідно відібрати щонайменше одну територіальну одиницю вибірки, сформовану з домогосподарств, які проживають у сільських населених пунктах (села та селища), підпорядкованих міським (селищним) радам районного значення. Для забезпечення зазначеної вимоги реалізується наступний порядок формування таких ПТОВ.

На центральному рівні по кожному регіону формується таблиця 3-СМТ_основа "Перелік міських (селищних) рад районного значення, які мають у своєму підпорядкуванні сільські населені пункти" (далі – таблиця 3-СМТ_основа) (додаток 26), що є основою для формування ПТОВ із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським (селищним) радам районного значення.

Для реалізації процедури формування зазначених ПТОВ здійснюється розрахунок їх мінімального розміру, який необхідно забезпечити. Оскільки ПТОВ, сформовані із сільського населення, підпорядкованого міським (селищним) радам районного значення, будуть обстежуватись виключно в ОСГД, то для розрахунку їх мінімального розміру враховується таке:

- термін дії територіальної вибірки становить 5 років;
 - максимальне навантаження фахівця з інтерв'ювання в ОСГД, відповідно до Вимог, становить 54 домогосподарства для трьох ПТОВ;
 - коригуючий коефіцієнт дорівнює 0,33.
- Таким чином, мінімальний розмір ПТОВ становить:

$$N_{\min \text{ОСГД_смт}} = 5 \times 54 \times 0,33 = 89,1 \approx 90 \text{ д/г.}$$

Під час формування ПТОВ урахується:

ПТОВ може складатися з усіх сільських населених пунктів, підпорядкованих одній або двом міським (селищним) радам районного значення.

Формування ПТОВ із частин сільських населених пунктів, підпорядкованих міським (селищним) радам районного значення, не допускається.

Міські (селищні) ради, що включаються до однієї ПТОВ, повинні мати однаковий код ПСГТ.

Нумерація ПТОВ у межах регіону (графа 6 таблиці 3-СМТ_основа) (додаток 26) здійснюється в міру формування ПТОВ.

Розмір ПТОВ повинен відповідати встановленому мінімальному розміру ПТОВ (90 домогосподарств), крім випадків, визначених нижче. При цьому:

якщо кількість населення сільських населених пунктів, підпорядкованих одній міській (селищній) раді районного значення, більше або дорівнює 90 домогосподарств, то такі сільські населені пункти визначаються як ПТОВ;

якщо кількість населення сільських населених пунктів, підпорядкованих одній міській (селищній) раді районного значення, менша ніж 90 домогосподарств, але такі сільські населені пункти є єдиними, що представляють ПСГТ, то вони визначаються як ПТОВ;

якщо кількість населення сільських населених пунктів, підпорядкованих одній міській (селищній) раді районного значення, менша ніж 90 домогосподарств і ПСГТ, до якої вони належать, представлена кількома міськими (селищними) радами, то зазначені населені пункти об'єднуються в групу із сільськими населеними пунктами, підпорядкованими іншій міській (селищній) раді районного значення цієї ж ПСГТ.

Сформовані ПТОВ упорядковуються за зростанням номера ПТОВ у межах регіону (графа 6 таблиці 3-СМТ_основа) (додаток 26).

7. Відбір ПТОВ для проведення ОСГД у сільській місцевості здійснюється з використанням таких процедур:

1) процедура відбору ПТОВ у стратах "райони" для ОСГД реалізується окремо по кожному регіону.

Основою для відбору ПТОВ у сільській місцевості кожного регіону є:

таблиця 1-С_основа_ХХ (додатку 22);

таблиця 3-СМТ_основа (додаток 26).

Відбір ПТОВ для проведення ОСГД у сільській місцевості здійснюється у два етапи:

відбір ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення;

відбір ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих сільським/селищним радам/ОТГ;

2) визначення загальної кількості ПТОВ, яку необхідно відібрати у кожному районі регіону.

Кількість ПТОВ, яку необхідно відібрати у кожному районі регіону, визначається у таблиці 2-С_вибірка "Параметри відбору ПТОВ у сільських районах, які увійшли до складу територіальної вибірки для обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості циклу 2019–2024 років" (додаток 27), зважаючи на фактичний обсяг вибірки певного району для ОСГД, середнє навантаження одного фахівця з інтерв'ювання та вимоги до вибірки щодо представництва району не менше як трьома ПТОВ, за формулою:

$$d_{3,j,r} = \frac{n_{3,j,r}}{m_{3,j,r}} \times 3, \quad (20)$$

де $d_{3,j,r}$ – кількість ПТОВ, яку необхідно відібрати у r -му районі j -го регіону;

$n_{3,j,r}$ – фактичний обсяг вибірки, визначений для r -го району j -го регіону;

$m_{3,j,r}$ – навантаження одного фахівця з інтерв'ювання у r -му районі j -го регіону.

Загальна кількість ПТОВ, яку необхідно відібрати у j -му регіоні, дорівнює сумі кількостей ПТОВ по всіх районах регіону:

$$d_{3,j} = \sum_{r=1}^{R_j} d_{3,j,r}, \quad (21)$$

де R_j – загальна кількість районів у j -му регіоні.

Кількість ПТОВ, яку необхідно відібрати у кожному регіоні для проведення ОСГД, наведено в графі 10 таблиці 3-С_вибірка_додатково (додаток 28);

Кількість ПТОВ, яку необхідно відібрати у кожній ПСГТ, визначається шляхом розподілу фактичної кількості ПТОВ r -го району j -го регіону між ПСГТ пропорційно площі землі домогосподарств у межах кожної з них за умови представництва ПГСТ хоча б однією ПТОВ, тобто:

$$d_{3,j,r,v} = d_{3,j,r} \times \frac{s_{j,r,v}}{s_{j,r}} \quad \text{і} \quad d_{3,j,r,v} \geq 1, \quad (22)$$

де $d_{3,j,r,v}$ – кількість ПТОВ для відбору у v -й ПСГТ r -го району j -го регіону;

$S_{j,r,v}$ – площа землі домогосподарств у v -й ПСГТ r -го району j -го регіону;

$S_{j,r}$ – площа землі домогосподарств r -го району j -го регіону;

3) визначення кількості ПТОВ для відбору, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення.

Кількість ПТОВ, сформованих на основі міських та селищних рад районного значення, яку необхідно відібрати для ОСГД ($d_{3,j}^{(CGD_cmt)}$), визначається для кожного регіону окремо пропорційно площі землі домогосподарств сільських населених пунктів, що підпорядковані цим радам, за формулою:

$$d_{3,j}^{(CGD_cmt)} = d_{3,j} \times \frac{S_j^{(CGD_cmt)}}{\sum_{r=1}^{R_j} S_{j,r}}, \quad (23)$$

де $S_j^{(i)}$ – площа землі домогосподарств сіл, що підпорядковані міським або селищним радам районного значення у j -му регіоні;

$\sum_{r=1}^{R_j} S_{j,r}$ – загальна площа землі домогосподарств j -го регіону.

Якщо після округлення результатів розрахунків, кількість територіальних одиниць, сформованих на основі міських та селищних рад, яку необхідно відібрати в регіоні, дорівнює нулю, то необхідно відібрати одну таку ПТОВ.

Кількість ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення, яку необхідно відібрати у кожному регіоні, наведено в графі 11 таблиці 3-С_вибір_додатково (додаток 28);

4) відбір ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення.

Відбір ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення, здійснюється на основі механізму випадкового відбору з імовірністю, пропорційною розміру площі землі домогосподарств населених пунктів, що підпорядковані цим радам.

Загальний опис процедури відбору ПТОВ з імовірністю, пропорційною розміру, наведено в підрозділі 1 розділу V при описі особливостей відбору ПТОВ по стратах "малі міста". Відмінністю є те, що в цьому випадку як розмір ПТОВ виступає площа землі домогосподарств.

У додатку 29 наведено приклад реалізації процедури відбору ПТОВ із сільського населення, підпорядкованого міським (селищним) радам районного значення для обстеження сільськогосподарської діяльності у 2019–2024 роках для Чернівецької області.

По кожній відібраній ПТОВ згідно з КОАТУУ складається перелік сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення (таблиця 3-СМТ_результати відбору "Перелік відібраних для проведення обстеження ОСГД у 2019–2024 роках сільських населених пунктів, підпорядкованих міським (селищним) радам районного значення" (додаток 30 (з прикладом заповнення по Вижницькому району Чернівецької області)).

За результатами відбору ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським (селищним) радам районного значення, складається узагальнена таблиця 3-А_Відбір_СМТ_зведена "Перелік міських (селищних) рад, сільське населення яких відібрано для проведення обстеження сільськогосподарської діяльності населення у 2019–2024 роках" (додаток 31).

Відібрані ПТОВ, сформовані на основі міських або селищних рад, ураховуються в кількості ПТОВ, яку необхідно відібрати в регіоні того району, до якого вони належать;

5) відбір ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів.

Відбір ПТОВ здійснюється у таблиці 1-С_основа_XX (додаток 22) з використанням механізму випадкового відбору з імовірністю, пропорційною розміру площі землі домогосподарств сільських населених пунктів, що входять до складу ПТОВ – для кожного r -го району j -го регіону, в межах ПСГТ. Для проведення відбору сільських населених пунктів у різних ПСГТ одного району використовується випадкове число, визначене для цього району. Наявність саморепрезентативних ПТОВ визначається шляхом порівняння кроку відбору та площі землі у володінні чи користуванні домогосподарств у кожній ПТОВ. Опис процедури відбору ПТОВ з імовірністю, пропорційною розміру, в підрозділі 1 розділу V.

У додатку 32 наведено приклад реалізації процедури відбору ПТОВ, сформованих із сільських населених пунктів Приазовського району Запорізької області.

8. Відбір ПТОВ для проведення ОРС у сільській місцевості здійснюється з використанням таких процедур:

1) у відповідності до Вимог для проведення ОРС у сільській місцевості відбирається одна з кожних трьох ПТОВ, відібраних для проведення ОСГД, за винятком ПТОВ, сформованих із сільського населення, підпорядкованого міським (селищним) радам районного значення, оскільки такі ПТОВ не відбираються для ОРС. Якщо в районі відібрано одну таку ПТОВ, то для ОРС відбирається одна з двох, відібраних для проведення ОСГД.

Процедура відбору ПТОВ для проведення ОРС у сільській місцевості включає такі етапи.

На основі даних таблиці 1-С_основа_ХХ (додаток 22) після проведення відбору ПТОВ для ОСГД розраховуються ймовірності їх відбору $P_{j,r,l}^{(CGD)}$ за формулою:

$$P_{j,r,l}^{(CGD)} = d_{3,j,r}^{(CGD-c)*} \times \frac{s_{j,r,l}}{S_{j,r}^*}, l=1, 2, \dots, L \quad (24)$$

де $d_{3,j,r}^{(CGD-c)*}$ – кількість ПТОВ, що відібрана для ОСГД у межах r -го району j -го регіону, або за наявності ПСГТ у межах v -ої ПСГТ r -го району j -го регіону;

$L_{j,r,v}$ – загальна кількість ПТОВ у v -ої ПСГТ r -го району j -го регіону;

* – позначені складові частини формули, які змінюються залежно від наявності чи відсутності ПСГТ у районі. Тобто:

$$d_{3,j,r}^{(CGD-c)*} = \begin{cases} d_{3,j,r}^{(CGD-c)}, & \text{за відсутності ПСГТ у районі;} \\ d_{3,j,r,v}^{(CGD-c)}, & \text{за наявності ПСГТ у районі,} \end{cases}$$

де $s_{j,r,l}$ – площа землі домогосподарств l -ої ПТОВ r -го району j -го регіону;

$S_{j,r}^*$ – площа землі домогосподарств усіх ПТОВ у межах r -го району j -го регіону, або за наявності ПСГТ у межах v -ої ПСГТ r -го району j -го регіону.

Тобто

$$S_{j,r}^* = \begin{cases} S_{j,r} = \sum_{l=1}^L s_{j,r,l}, & \text{за відсутності ПСГТ у районі;} \\ S_{j,r,v} = \sum_{l=1}^{L_{j,r,v}} s_{j,r,l,v}, & \text{за наявності ПСГТ у районі,} \end{cases}$$

де $L_{j,r,v}$ – загальна кількість ПТОВ в v -ої ПСГТ r -го району j -го регіону;

$s_{j,r,l,v}$ – площа землі домогосподарств l -ої ПТОВ v -ої ПСГТ r -го району j -го регіону.

Далі розраховується ймовірність відбору кожної l -ої ПТОВ для ОРС за формулою:

$$P_{j,r,l}^{(EАН)} = \frac{g_{j,r} \times N_{j,r,l}}{N_{j,r}} \times \frac{1}{P_{j,r,l}^{(CGD)}}, \quad (25)$$

де $g_{j,r}$ – кількість фахівців з інтерв'ювання у r -му районі j -го регіону;

$N_{j,r,l}$ – кількість домогосподарств l -ої ПТОВ r -го району j -го регіону;

$N_{j,r}$ – загальна кількість домогосподарств, що проживають у сільських населених пунктах r -го району j -го регіону.

Слід зазначити, що за результатами розрахунків імовірностей відбору ПТОВ для ОРС за формулою (25) сума цих імовірностей може не дорівнювати одиниці. Для стандартизації розрахунків при відборі ПТОВ здійснюється процедура нормування розрахованих величин імовірностей відбору ПТОВ за формулою:

за відсутності в районі ПТОВ, відібраних для ОСГД і сформованих із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення:

$$\bar{P}_{j,r,l}^{(EAH)} = \frac{P_{j,r,l}^{(EAH)}}{\sum_1^{d_{3,j,r}} P_{j,r,l}^{(EAH)}}; \quad (26)$$

за наявності в районі однієї ПТОВ, відібраної для ОСГД і сформованої із сільських населених пунктів, підпорядкованих міським або селищним радам районного значення:

$$\bar{P}_{j,r,l}^{(EAH)} = \frac{P_{j,r,l}^{(EAH)}}{\sum_1^{d_{3,j,r}-1} P_{j,r,l}^{(EAH)}}; \quad (27)$$

2) коригування величин імовірностей відбору ПТОВ для ОРС здійснюється так, щоб сума скоригованих імовірностей точно дорівнювала одиниці. Після нормування слід залишити впорядкування ПТОВ у таблиці 1-С_основа_XX (додаток 22), яке було до проведення нормування;

3) для здійснення відбору обчислюються кумулятивні значення нормалізованої імовірності відбору ПТОВ для ОРС по кожних трьох ПТОВ, відібраних для ОСГД. Далі реалізується процедура систематичного відбору з імовірністю, пропорційною розміру, ПТОВ для ОРС з тих, що відібрані для ОСГД. При цьому як "розмір" виступає нормалізована ймовірність $\bar{P}_{j,r,l}^{(EAH)}$.

Результуюча (загальна) ймовірність відбору таких ПТОВ для ОРС визначається за формулою:

$$P_{j,r,l}^{(ЕАН)} = P_{j,r,l}^{(СГД)} \times P_{j,r,l}^{(ЕАН)}, = P_{j,r,l}^{(СГД)} \times \frac{g_{j,r} \times N_{j,r,l}}{N_{j,r}} \times \frac{1}{P_{j,r,l}^{(СГД)}} = \frac{g_{j,r} \times N_{j,r,l}}{N_{j,r}} \quad (28)$$

9. За результатами відбору ПТОВ для ОСГД та ОРС складається таблиця 3-С_вибірка_СГД_ОРС(с)_XX "Перелік сільських населених пунктів адміністративних районів сільської місцевості, відібраних для проведення у сільській місцевості обстежень сільськогосподарської діяльності населення у травні 2018 – квітні 2024 років та робочої сили у січні 2019 – грудні 2024 років" (додаток 33).

10. Відбір ПТОВ для проведення ОУЖД у сільській місцевості здійснюється з використанням таких процедур:

1) у межах кожного адміністративного району всі ПТОВ упорядковуються за принципом "географічного серпантину" з використанням такої інформаційної бази:

таблиця 1-С_основа_XX (додаток 22), яка містить результати формування ПТОВ для проведення ОСГД, ОРС і ОУЖД у сільській місцевості та результати впорядкування та відбору ПТОВ для проведення ОСГД та ОРС у сільській місцевості;

картографічний матеріал, що був використаний під час формування ПТОВ для проведення обстежень ОСГД, ОРС і ОУЖД у сільській місцевості циклу 2019–2024 років, із нанесеним на нього "географічним серпантинном" з метою впорядкування ПТОВ для проведення ОСГД і ОРС.

Оскільки для проведення ОУЖД не враховуються природно-кліматичні особливості різних частин регіонів сільської місцевості, можливі два варіанти процедури впорядкування ПТОВ.

Варіант 1 – район повністю віднесено до однієї ПСГТ.

У цьому випадку впорядкування ПТОВ для ОУЖД здійснюється на основі результатів упорядкування ПТОВ за принципом "географічного серпантину" для проведення ОСГД і ОРС, наведених у графі 19 таблиці 1-С_основа_XX. Для цього по кожній ПТОВ у графі 19 таблиці 1-С_основа_XX дублюється порядковий номер за "географічним серпантинном", зазначений у графі 18 цієї таблиці (додаток 22).

Варіант 2 – район віднесено до декількох ПСГТ.

Оскільки впорядкування ПТОВ за принципом "географічного серпантину" для проведення ОСГД і ОРС проводилось по кожній ПСГТ окремо, результати впорядкування ПТОВ для цих обстежень, наведені у графі 18 таблиці 1-С_основа_XX, не можуть бути використані для впорядкування ПТОВ для ОУЖД.

У цьому випадку на підставі картографічного матеріалу здійснюється впорядкування ПТОВ за принципом "географічного серпантину" в межах усього району, причому нумерація ПТОВ за серпантинном у межах району в

графі 19 таблиці 1-С_основа_XX повинна відрізнятися від нумерації ПТОВ за серпантином у межах ПСГТ (графа 18 таблиці 1-С_основа_XX додаток 22);

реалізуються процедури відбору ПТОВ. Відбір здійснюється в межах кожного адміністративного району. Залежно від кількості фахівців з інтерв'ювання в кожному районі відбирається від однієї до трьох ПТОВ;

2) інформаційною базою для відбору ПТОВ для проведення ОУЖД є:
таблиця 1-С_основа_XX;

таблиця "Параметри відбору ПТОВ у сільських районах, які увійшли до складу територіальної вибірки для обстеження умов життя домогосподарств у 2019–2024 роках" (далі – 2-С_вибірка_УЖД(с)) (додаток 34);

3) відбір ПТОВ для ОУЖД здійснюється на основі механізму випадкового відбору з імовірністю, пропорційною їх розміру – кількості домогосподарств;

4) загальний опис процедури відбору ПТОВ з імовірністю, пропорційною розміру, наведено в підрозділі 1 розділу V під час опису особливостей відбору ПТОВ по стратах "малі міста";

5) при реалізації процедури відбору необхідно враховувати таке. Якщо за результатами відбору до вибіркової сукупності ПТОВ для проведення ОУЖД має бути включена ПТОВ, уже відібрана для ОСГД і ОРС циклу 2019–2024 років, то така ПТОВ уключається до вибіркової сукупності;

6) якщо до вибіркової сукупності для проведення ОУЖД у сільській місцевості потрапила ПТОВ, що має у своєму складі велику кількість сільських населених пунктів, які у свою чергу значно віддалені один від одного, то для проведення ОУЖД у сільській місцевості, за умови, що ця ПТОВ не відібрана для ОСГД і ОРС, допускається групування населених пунктів цієї ПТОВ. Для цього територіальні органи статистики на адресу Держстату надсилають запит із пропозиціями щодо складу груп населених пунктів за формою, наведеною в додатку 35, та карту-схему їх розташування у ПТОВ;

7) пропозиції щодо складу груп сільських населених пунктів формуються з урахуванням кількості домогосподарств у кожному населеному пункті та можливості їх обстеження (наявність транспортного сполучення, віддаленість сіл одне від одного тощо). При цьому кожний населений пункт ПТОВ обов'язково має бути включений до однієї з груп для участі в обстеженні протягом хоча б одного року дії територіальної вибірки 2019–2024 років;

8) доцільність формування груп сільських населених пунктів та порядок їх обстеження визначає Держстат за підсумками розгляду пропозицій від територіальних органів.

9) кожній відібраній для проведення ОУЖД ПТОВ присвоюється загальнодержавний номер ПТОВ з числа вказаних у графі 6 таблиці 2-С_вибірка_УЖД(с) (додаток 34);

10) за результатами відбору ПТОВ для проведення ОУЖД у сільській місцевості складається таблиця 3-С_вибірка_УЖД(с) "Перелік сільських населених пунктів, відібраних для проведення обстеження умов життя домогосподарств у сільській місцевості у 2019–2024 роках" (далі – таблиця 3-С_вибірка_УЖД(с)) (додаток 36).

VI. Формування та відбір вторинних територіальних одиниць вибірки у міських поселеннях

1. Формування основи територіальної вибірки та ВТОВ для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях

1. Другим ступенем процедури формування вибіркової сукупності домогосподарств у міських поселеннях є формування та відбір вторинних територіальних одиниць вибірки (далі – ВТОВ). Формування та відбір ВТОВ здійснюється на регіональному рівні в межах кожної відібраної у міських поселеннях ПТОВ один раз на весь п'ятирічний строк дії територіальної вибірки.

2. Основою для формування ВТОВ у міських поселеннях є інформаційно-аналітичні дані щодо розміщення та характеристики виборчих діляниць в окремих міських (селищних) радах України (максимально наближене за часом до моменту формування територіальної вибірки джерело інформації).

3. Для реалізації процедур формування та відбору ВТОВ у міських поселеннях на регіональному рівні формується основа територіальної вибірки – таблиця 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ "Перелік виборчих діляниць, який є основою територіальної вибірки для проведення у 2019–2024 роках вибірових обстежень робочої сили та умов життя домогосподарств у міських поселеннях", де ХХ – код регіону (далі – таблиця 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ (формат таблиці наведено в додатку 37)).

4. Джерелами інформації для формування основи територіальної вибірки є:

Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ);

інформаційно-аналітичні матеріали щодо розміщення та характеристики виборчих діляниць по міських поселеннях, які потрапили у вибірку на першому етапі відбору;

картографічний матеріал.

Таблиця 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ заповнюється таким чином:
 графи 1–7 заповнюються на підставі даних щодо розміщення та характеристик виборчих діляниць;
 графи 8–10 використовуються для формування ВТОВ;
 у графі 11 по рядку "Всього по ПТОВ" зазначається загальна кількість виборців у ПТОВ;
 графа 12 заповнюється під час упорядкування переліку сформованих ВТОВ за географічним серпантинном;
 графа 13 використовується для кодування інформації щодо інституційних закладів та для кодування інформації щодо наявності сільських населених пунктів, адміністративно не підпорядкованих жодному місту (сmt) цієї ПТОВ;
 графи 14–19 використовуються під час відбору ВТОВ;
 у графі 20 зазначається кількість населення, яке постійно проживає в інституційних закладах.

5. Розрахунок мінімального розміру ВТОВ

Розрахунок мінімального розміру ВТОВ, який необхідно забезпечити під час процедури формування ВТОВ, здійснюється на центральному рівні.

Мінімальні розміри ВТОВ розраховуються окремо для кожного з обстежень. Методологічні принципи таких розрахунків розглянуто у Методологічних положеннях [7].

Мінімальний розмір територіальної одиниці може бути розрахований за двома підходами в залежності від схеми ротації одиниць вибірки.

У випадку повної щорічної ротації одиниць вибірки розрахунок базується на навантаженні фахівця з інтерв'ювання і проводиться за формулою:

$$n_{min} = m \times t, \quad (29)$$

де n_{min} – мінімальний розмір територіальної одиниці;

m – початкове навантаження фахівця з інтерв'ювання;

t – кількість років перебування територіальної одиниці у вибірці.

У випадку часткової ротації одиниць вибірки мінімальний розмір територіальної одиниці розраховується з урахуванням установленної схеми ротації.

Мінімальний розмір територіальної одиниці з урахуванням схеми ротації розраховується за формулою:

$$n_{min} = n_1 + n_t, \quad (30)$$

де n_1 – кількість одиниць вибірки (домогосподарств), необхідних у перший рік запровадження схеми ротації, який розраховується за формулою:

$$n_1 = (q_1 \times z), \quad (31)$$

де q_1 – кількість ротаційних підгруп у перший рік запровадження схеми ротації;

z – розмір ротаційних підгруп (домогосподарств).

Кількість одиниць вибірки (домогосподарств), необхідних у наступні роки функціонування схеми ротації (n_t), розраховується за формулою:

$$n_t = (q \times z) \times (t - 1), \quad (32)$$

де q – кількість ротаційних підгруп у наступні роки функціонування схеми ротації протягом п'ятирічного циклу.

Для забезпечення надійності функціонування територіальної вибірки протягом визначеної кількості років мінімальний розмір територіальної одиниці збільшується шляхом додавання резервного року. При повній щорічній ротації одиниць спостереження використовується формула:

$$n_{\min} = m \times (t + 1), \quad (33)$$

а при розрахунках мінімального розміру територіальної одиниці з урахуванням схеми ротації – наступна формула:

$$n_{\min} = (q_1 \times z) + (q \times z) \times t. \quad (34)$$

Мінімальний розмір територіальної одиниці коригується на визначений у Вимогах рівень участі за формулою:

$$n'_{\min} = \frac{n_{\min}}{R}. \quad (35)$$

Оскільки згідно з Вимогами в одній ВТОВ буде проводитись одночасно ОУЖД та ОРС на різних сукупностях домогосподарств, мінімальний розмір територіальної одиниці визначається сумою мінімальних розмірів, розрахованих для кожного з цих обстежень.

Отже, величина мінімального розміру ВТОВ ($N_{\min}$) визначається як сума мінімального розміру ВТОВ для ОРС ($N_{\min OPC}$) та мінімального розміру ВТОВ для ОУЖД ($N_{\min OYJD}$), розрахованих з урахуванням кількості років перебування територіальної одиниці у вибірці та резервного року проведення обстеження, максимального навантаження на фахівця з інтерв'ювання по кожному з обстежень, схеми ротації домогосподарств для цих обстежень, а також коригуючих коефіцієнтів, що призначені для врахування частки адрес зачинених помешкань і домогосподарств, які не підлягають обстеженню, та невідповідей домогосподарств.

Ураховуючи, що вибіркова сукупність домогосподарств для ОРС і ОУЖД, визначена для кожного фахівця з інтерв'ювання (навантаження фахівця

з інтерв'ювання), має розподілятися між двома ВТОВ, відібраними для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях, для розрахунку мінімального розміру однієї ВТОВ для обстеження вважається, що на кожну з двох ВТОВ припадає 50% навантаження на фахівця з інтерв'ювання.

Коефіцієнт для коригування на частку домогосподарств, непридатних до опитування (додаток 38), розраховується як сума середніх значень часток домогосподарств, непридатних для опитування, визначених на основі зведеної інформації щодо кількості зачинених, нежитлових приміщень та приміщень, у яких немає осіб, які проживають постійно, за результатами актуалізації списків адрес домогосподарств у попередньому циклі проведення ОУЖД та ОРС у міських поселеннях. За результатами аналізу даних обстежень циклу 2014–2018 років було визначено, що коригуючий коефіцієнт становить 0,12.

Для ОРС по стратах "великі міста" та "малі міста" кожного регіону термін дії територіальної вибірки становить 5 років; максимально можлива кількість домогосподарств у ротаційній групі складає 3 домогосподарства; для проведення обстеження в перший рік для забезпечення схеми ротації відбирається 27 ротаційних підгруп, для проведення обстеження у інші роки відбирається 12 ротаційних підгруп; коригуючий коефіцієнт становить 0,12 (частка домогосподарств, непридатних до опитування за даними попереднього циклу обстежень). Таким чином, мінімальний розмір ВТОВ становить:

$$N_{minOPC} = ((27 \times 3) \times 1) + ((12 \times 3) \times 5) / (1 - 0,12) \approx 297 \text{ (д/г)}.$$

Для ОУЖД по стратах "великі міста" та "малі міста" кожного регіону термін дії територіальної вибірки становить 5 років, а з урахуванням резервного року проведення обстеження – 6 років; максимальне навантаження фахівця з інтерв'ювання, відповідно до Вимог, становить 26 домогосподарств; коригуючі коефіцієнти становлять 0,5 (частка домогосподарств у одній ВТОВ при розподілі між двома ВТОВ) та 0,12 (частка домогосподарств, непридатних до опитування). Відповідно мінімальний розмір ВТОВ становить:

$$N_{minOЖД} = (26 \times 6) \times 0,5 / (1 - 0,12) \approx 89 \text{ (д/г)}.$$

За результатами аналізу інформаційної бази встановлено, що середньоарифметичний рівень участі по малих містах для ОУЖД та ОРС – 1,15, а середній розмір домогосподарства у міських поселеннях – 2,58 особи.

Таким чином, мінімальний розмір ВТОВ для проведення ОРС, ОУЖД по стратах "великі міста" та "малі міста" на різних мережах респондентів складає: $N_{min} = (297 + 89) \times 1,15 \approx 443$ домогосподарства, або 1100 осіб ($443 \times 2,58 \approx 1100$). Відповідно розмір кожної ВТОВ повинен бути не менше ніж 1100 осіб.

6. Формування ВТОВ для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях

Перед реалізацією процедури формування ВТОВ готується картографічний матеріал по всіх відібраних ПТОВ (містах, селищах міського типу, міських і селищних радах – далі відповідно м, смт, с, с-ще).

7. Зазначений картографічний матеріал повинен відповідати таким вимогам:

картографічний матеріал повинен містити актуальну інформацію щодо адміністративно-територіального поділу. Якщо в регіоні станом на 01 січня 2017р. відбулися адміністративно-територіальні зміни, затверджені нормативно-правовими актами Верховної Ради України, а саме: виключено з облікових даних або відновлено і взято на облік адміністративно-територіальну одиницю, то відповідні зміни повинні бути нанесені й на картографічний матеріал;

картографічний матеріал повинен мати однакову географічну орієнтацію: "північ – південь";

на схематичних планах міських і селищних рад та підпорядкованих ним населених пунктів повинні бути вказані межі населених пунктів, зазначені назви всіх майданів, проспектів, бульварів, вулиць, провулків, проїздів, набережних тощо та відображені, всі без винятку, будинки й домоволодіння, де проживає або може проживати населення. Всі будівлі, жилі й нежилі, показуються на картах-схемах спрощено у вигляді квадратів та прямокутників з обов'язковим проставленням їх номерів будинків у середині. На схематичних планах міських поселень не показуються: рельєф місцевості, координатна сітка, найменування об'єктів, а також ситуації, не передбачені цим переліком.

8. Формування ВТОВ здійснюється з використанням таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ (додаток 37) та вищезазначеного картографічного матеріалу.

На початку формування ВТОВ у таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ здійснюється впорядкування за кодом КОАТУУ (граф 2) у межах кожної ПТОВ, а до графі 3 за даними графі 4 записується тип адміністративно-територіальної одиниці (м, смт, с, с-ще).

Насамперед, на картографічному матеріалі, згідно з описом, наведеним у графі 7 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ, позначаються межі виборчих діляниць із зазначенням їх номерів та кількості населення у цих діляницях.

У ході робіт по формуванню ВТОВ територіальними органами Держстату здійснюється контроль за повнотою охоплення території ПТОВ виборчими діляницями.

У містах обласного значення з внутрішньоміським районуванням наносяться межі всіх районів міста кольором, відмінним від кольору меж виборчих діляниць.

У випадках, пов'язаних із наявністю на території виборчих діляниць інституційних закладів з постійно проживаючим населенням (дитячих

будинків, будинків-інтернатів для осіб похилого віку та інвалідів, шкіл-інтернатів, закритих військових містечок, монастирів, тощо), а також з наявністю постійного населення в закладах з рухомим складом населення (готелях, лікарнях, санаторіях тощо) слід урахувати таке:

1) якщо під час нанесення меж діляниць на картографічний матеріал з'ясувалося, що до діляниці відносяться інституційні заклади, то на карті-схемі такі заклади позначаються відповідною назвою (лікарня – "лік.", військова частина – "в/ч" та ін.), а в графі 13 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ по рядку з діляницею, до складу якого увійшов інституційний заклад, указується код "1", визначений для кодування інформації щодо інституційних закладів;

2) якщо діляниця повністю складається з населення, яке постійно проживає в інституційному закладі, то ця діляниця не бере участі у формуванні ВТОВ і кількість населення цієї діляниці виключається із загальної кількості населення відповідного населеного пункту.

У випадках наявності на території ПТОВ сільських населених пунктів (або частин територій сільських населених пунктів), які адміністративно не підпорядковані жодному місту (сmt) цієї ПТОВ, такі сільські населені пункти не позначаються на картографічному матеріалі, а в графі 13 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ по рядку з діляницею, до складу якої увійшла територія вищезазначеного сільського населеного пункту, вказується код "2" (визначений для кодування інформації щодо наявності сільських населених пунктів, адміністративно не підпорядкованих жодному місту (сmt) цієї ПТОВ), а в дужках зазначається кількість постійного населення таких сільських населених пунктів.

Формування всіх ВТОВ здійснюється одночасно з нанесенням їх меж на картографічний матеріал, причому межі ВТОВ обов'язково повинні бути нанесені кольором, відмінним від кольору меж діляниць, та заповненням граф 8-10 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ.

Під час формування ВТОВ:

виборчі діляниці, які складаються з інституційних закладів, не беруть участі у формуванні ВТОВ;

у кожній ПТОВ відповідно до Вимог має бути сформовано щонайменше дві ВТОВ.

Формування ВТОВ у міськраді починається з населених пунктів (міських та/або сільських), які адміністративно підпорядковані "центральному" місту, та залежить від кількості населення в цих населених пунктах:

якщо кількість населення в підпорядкованому населеному пункті більша встановленого мінімального розміру ВТОВ, то в ньому формується максимально можлива кількість ВТОВ;

якщо кількість населення в підпорядкованому населеному пункті менша встановленого мінімального розміру ВТОВ, то цей населений пункт або

об'єднується з іншим підпорядкованим населеним пунктом, або приєднується до однієї з виборчих дільниць "центрального" міста. На практиці при виборі варіанта об'єднання слід урахувувати територіальну близькість, а також наявність транспортного сполучення між населеними пунктами.

Розмір ВТОВ має бути не менше встановленого мінімального розміру ВТОВ у міських поселеннях, який становить 1100 виборців. При цьому:

якщо розмір виборчої дільниці більше або дорівнює 1100 виборців, то вона визначається як ВТОВ, і в графі 8 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ проставляється черговий номер цієї ВТОВ у межах ПТОВ;

якщо розмір виборчої дільниці значно менший ніж 1100 виборців, то така виборча дільниця об'єднується у групу з територіально суміжними виборчими дільницями, доки не буде забезпечено досягнення (або перевищення) мінімального розміру ВТОВ, причому:

якщо територіально суміжна виборча дільниця ще не визначена як ВТОВ, то у графі 8 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ кожній виборчій дільниці, що формує ВТОВ, проставляється черговий однаковий номер ВТОВ у межах ПТОВ;

якщо територіально суміжна виборча дільниця вже визначена як ВТОВ і має певний номер ВТОВ у межах ПТОВ у графі 8 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ, то цей номер також визначається як номер ВТОВ у межах ПТОВ для другої виборчої дільниці, що включена до цієї ВТОВ. Ураховуючи те, що черговим етапом проведення робіт із формування нової територіальної вибірки для проведення ОУЖД та ОРС у міських поселеннях є актуалізація списків адрес домогосподарств, при виборі варіанта щодо об'єднання територіально суміжних виборчих дільниць, необхідно обирати варіант формування ВТОВ з меншою сумарною кількістю виборців (наприклад, розмір виборчої дільниці становить 600 виборців, її теоретично можна об'єднати з територіально суміжними виборчими дільницями, які мають розмір 700, 1000 та 2300 виборців. У цьому випадку бажано об'єднати виборчі дільниці розміром 600 та 700 виборців, тобто сформувати ВТОВ з розміром 1300 виборців, дільниці з розміром 1000 та 2300 виборців сформувати як окремі ВТОВ);

нумерація ВТОВ у межах ПТОВ (графа 8 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ) здійснюється за черговістю формування ВТОВ з подальшим обов'язковим сортуванням за зростанням номерів, сформованих ВТОВ у межах ПТОВ;

у графі 9 на основі даних графі 7, по кожній сформованій ВТОВ, слід зазначити опис її меж. Якщо ВТОВ сформовано з однієї виборчої дільниці, то у графі 9 дублюються дані графі 7. Якщо ВТОВ сформовано з декількох виборчих дільниць, то в комірці по рядку, де зазначено останню виборчу дільницю, що формує ВТОВ, відповідно до графі 7 та картографічного матеріалу, описуються межі такої ВТОВ;

у графі 10 на основі даних графі 6, по кожній сформованій ВТОВ, слід підрахувати загальну кількість виборців у ВТОВ. Якщо ВТОВ сформовано з однієї виборчої дільниці, то у графі 10 дублюються дані графі 6. Якщо ВТОВ сформовано з декількох виборчих дільниць, то в комірці по рядку, де зазначено останню виборчу дільницю, що формує ВТОВ, відповідно до графі 6 підсумовуються дані щодо кількості виборців усіх виборчих дільниць, які формують ВТОВ, й інформація надається в цілому по ВТОВ;

за результатами формування ВТОВ у графі 11 на основі даних графі 10 у комірці по рядку, де зазначено останню виборчу дільницю, що формує ПТОВ, підсумовуються дані щодо кількості виборців у цілому по ПТОВ.

9. Упорядкування ВТОВ за принципом "географічного серпантину" для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях.

Упорядкування переліку ВТОВ у межах кожної ПТОВ здійснюється за принципом "географічного серпантину", з використанням вищезазначеного картографічного матеріалу.

Під час упорядкування ВТОВ за "географічним серпантин" ураховується таке:

1) лінія "серпантину" проводиться в межах ПТОВ з півночі на південь, починаючи з лівого верхнього кута на схід горизонтально, після досягнення краю карти робиться поворот, потім ведеться лінія "серпантину" із сходу на захід паралельно попередній лінії;

2) обов'язковою вимогою при проведенні лінії серпантину є відсутність "порожніх проходів", тобто при одному проході лінія має пройти щонайменше через одну ВТОВ;

3) ВТОВ нумеруються в порядку проходження через їх територію "географічного серпантину";

4) номер ВТОВ за "географічним серпантин" визначається після першого проходження лінії через її територію;

5) якщо "географічний серпантин" необхідно нанести на населені пункти міської ради з адміністративно підпорядкованими населеними пунктами, але загальної карти немає, необхідно зробити план-схему розташування населених пунктів міської ради і позначити на ньому схему розташування ВТОВ. Упорядкування ВТОВ у таких випадках здійснюється спочатку для самого північного населеного пункту, потім продовжується – для першого, що розташований південніше, і так далі (див. приклад додаток 39);

6) у містах обласного значення, які мають два і більше внутрішньоміські райони, лінія "серпантину" проводиться в межах кожного внутрішньоміського

району окремо. У межах ПТОВ внутрішньоміські райони впорядковуються за зростанням їх кодів КОАТУУ. Після побудови "географічного серпантину" здійснюється нумерація ВТОВ у межах ПТОВ. При цьому по внутрішньоміському району, що є першим за КОАТУУ, проводиться перший "географічний серпантин" і розпочинається нумерація ВТОВ у межах ПТОВ. Після цього проводиться "географічний серпантин" по району, який має наступний код за КОАТУУ, та продовжується нумерація ВТОВ у межах ПТОВ за "географічним серпантинном";

7) якщо міськраді обласного значення, що має два і більше, внутрішньоміські райони, адміністративно підпорядковані населені пункти (за умови, що зазначені населені пункти не підпорядковані окремим внутрішньоміським районам), то такі підпорядковані території приєднуються до територіально суміжних до них внутрішньоміських районів.

8) докладний приклад процесу формування ВТОВ наведено в додатку 39;

2. Відбір ВТОВ для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях

1. Відбір ВТОВ здійснюється в межах кожної ПТОВ на основі таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX (додаток 37). Загалом для кожного фахівця з інтерв'ювання у міських поселеннях відбирається дві територіальні одиниці для проведення ОРС, у яких проводиться також ОУЖД на різних мережах респондентів. Відбір ВТОВ здійснюється на основі механізму випадкового відбору з імовірністю, пропорційною розміру (кількості населення). Загальний опис процедури відбору з імовірністю, пропорційною розміру, наведено в підрозділі 1 розділу V.

2. Перед початком відбору ВТОВ упорядковують за зростанням їх порядкових номерів у межах кожної ПТОВ, установлених за "географічним серпантинном". Ці номери визначені у графі 12 таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX.

3. Для кожної ВТОВ відбір здійснюється з використанням випадкових чисел, наведених у таблиці 1-М_вибір_ОРС(м)_УЖД(м) "Перелік міських населених пунктів (ПТОВ), які увійшли до складу територіальної вибірки 2019–2024 років для проведення ОРС та ОУЖД" (додаток 21).

За результатами відбору ВТОВ складається таблиця 2-М_вибір_ОРС(м)_УЖД(м)_XX¹ "Перелік вторинних територіальних одиниць вибірки, відібраних для проведення у 2019–2024 роках обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили у міських поселеннях" за формою, наведеною в додатку 40.

¹Таблиця заповнюється відповідно до даних таблиці 2-М_основа_ОРС(м)_УЖД(м)_XX

4. Докладний приклад відбору ВТОВ наведено в додатку 39.

VII. Складання й актуалізація списків адрес домогосподарств

1. Загальні принципи складання й актуалізації списків адрес домогосподарств

1. Складання списків адрес домогосподарств є важливим етапом формування вибірки для проведення державних вибіркових обстежень населення (домогосподарств).

2. Списки адрес домогосподарств складаються на весь термін дії територіальної вибірки, тобто на період 2019–2024 років.

3. Періодична актуалізація складених списків адрес домогосподарств є заходом, який забезпечує якісне функціонування вибіркової сукупності домогосподарств протягом усього строку дії територіальної вибірки. Актуалізація списків для формування вибірок в ОУЖД, ОРС та ОСГД здійснюється щорічно у терміни, максимально наближені до початку здійснення відбору домогосподарств для конкретних обстежень.

4. Головною метою реалізації процедури актуалізації списків адрес домогосподарств є підвищення якості списків шляхом унесення до них змін, які відбулися з моменту складання списків або попередньої їх актуалізації.

5. Складання й актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД, ОРС та ОСГД здійснюється підрозділами територіальних органів Держстату, до функціональних повноважень яких належать питання організації вибіркових обстежень населення, із залученням до окремих етапів робіт фахівців з інтерв'ювання.

2. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях

1. Складання й актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД та ОРС у міських поселеннях здійснюється з використанням таблиць уніфікованого формату. Для складання списків адрес домогосподарств використовується таблиця 3.1/XX¹_ОРС(м)_УЖД(м) "Список адрес домогосподарств" (далі – таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м)) (додаток 41). Для актуалізації списків адрес домогосподарств використовується таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) "Список адрес домогосподарств" (далі – таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) (додаток 42).

¹ XX – рік складання таблиці

2. Складання списків адрес домогосподарств у міських поселеннях проводиться по всіх ВТОВ, відібраних для проведення ОУЖД і ОРС по стратах "великі міста" та "малі міста" кожного регіону.

3. Інформаційною базою для складання списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях є:

таблиця 2-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ "Перелік вторинних територіальних одиниць вибірки, відібраних для проведення у 2019–2024 роках обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили у міських поселеннях" (додаток 40);

інформаційні відомості щодо характеристик окремих виборчих діляниць, які входять до складу ВТОВ, відібраних на другому етапі відбору;

дані квартирних відділів підприємств, організацій, установ (по відомих будинках); правлінь кооперативів (по кооперативних будинках); дані об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ); домовласників (по будинках, що належать громадянам на правах особистої власності, і, якщо дані по них відсутні, у житлових конторах); підприємств районних електромереж і управлінь газового господарства;

дані погосподарського обліку, що ведеться у селищних та міських радах (для тих ВТОВ, що містять у своєму складі сільські населені пункти);

додаткова інформація фахівців з інтерв'ювання або інших працівників, залучених до складання списків адрес домогосподарств, отримана ними наочно безпосередньо на місцевості.

4. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях здійснюється з використанням таблиць 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41);

Таблиці 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) складаються у форматі EXCEL окремо на кожну відібрану ВТОВ на підставі інформаційних відомостей щодо виборчих діляниць, надісланих Держстатом.

По кожній таблиці перед її складанням має бути заповнена адресна частина, а саме: назва області, району, міста, смт, сільського населеного пункту, назви обстежень (УЖД, ОРС), загальнодержавний номер ВТОВ.

5. Польовий етап робіт зі складання списків адрес домогосподарств по міських поселеннях здійснюється із залученням фахівців з інтерв'ювання шляхом обходу території ВТОВ, відповідно до опису меж ВТОВ, зазначеного у графах 6, 8 таблиці 2-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ (додаток 40), з одночасним відвідуванням квартирних відділів підприємств, організацій, установ (по відомих будинках); правлінь кооперативів (по кооперативних будинках); правлінь ОСББ тощо, з метою отримання даних, необхідних для заповнення граф 4, 5, 6, 9 та 12 таблиць 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41).

Для здійснення польового етапу робіт зі складання списків адрес домогосподарств таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м), сформовані згідно з додатком 41, роздруковуються та передаються фахівцям з інтерв'ювання.

Дані граф 4, 5, 6, 9 та 12 таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) заповнюються фахівцем з інтерв'ювання або іншим працівником, залученим до складання списків адрес домогосподарств, безпосередньо під час проведення польового етапу робіт.

У графі 4 записується назва вулиці.

У графі 5 записується номер будинку. Номери будинків записуються у порядку їх зростання в межах однієї вулиці. Якщо номери будинків складаються з цифри та букви, то будинки з однаковою цифровою частиною впорядковуються за літерами відповідно до української абетки.

У графі 6 записується номер квартири. Номери квартир записуються у порядку їх зростання в межах одного будинку. Якщо на одну квартиру відкрито декілька особових рахунків, то їх упорядкування здійснюється шляхом надання порядкових номерів.

У випадках відсутності назви вулиці (наприклад, у сільських населених пунктах, що входять до складу ВТОВ) у графах 4, 5, 6 зазначається детальна інформація щодо місця знаходження таких домогосподарств.

У графі 12 фіксуються будь-які особливості, що виникли під час польового етапу зі складання списків.

У графі 9 проставляється один з варіантів виду домогосподарства або приміщення:

"1" – "звичайне домогосподарство";

"2" – "домогосподарство складається тільки зі студентів";

"6" – "зачинене приміщення";

"7" – "нежитлове приміщення";

"9" – "приміщення, в якому немає осіб, які проживають постійно".

Види домогосподарств або приміщень у графі 9 проставляються відповідно до записів у графі 12 "Примітка", яку заповнюють фахівці з інтерв'ювання.

У графі 12 фіксуються будь-які особливості, що виникли під час польового етапу здійснення цієї роботи. Зокрема, можуть мати місце такі випадки:

1) домогосподарство складається тільки зі студентів.

У графі 12 робиться запис "студенти", а в графі 9 проставляється вид "2". Для випадків, коли на відібраних для обстеження територіях розташовані будинки, в яких є комунальні квартири або гуртожитки, списки адрес по таких помешканнях мають умішувати кількість особових рахунків по кожній комунальній квартирі або кількість койок-ліжок по кожній кімнаті гуртожитку. У таблицях 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) необхідно кожне домогосподарство (особу), що проживає в кімнаті комунальної квартири (гуртожитку), записати окремим рядком, без зазначення прізвища, імені та по

батькові, а в графі 6 "Номер квартири" – вказати номер квартири (кімнати) та через дріб "/" порядковий номер кімнати (койки-ліжка особи, що проживає);

2) приміщення житлове, але на цей час домогосподарство в ньому не проживає (продається, незавершене будівництво, власники у довготривалому відрядженні, мешканці з якихось причин переважно перебувають в іншому приміщенні більшу частину року (наприклад, люди похилого віку перебувають у дітей), місце перебування власника невідоме тощо).

У графі 12 робиться запис "зачинене приміщення", а в графі 9 проставляється код "6";

3) житлове приміщення фактично використовується не за призначенням (під склад, офіс, молитовний будинок тощо).

У графі 12 робиться запис "нежитлове приміщення", а в графі 9 проставляється код "7";

4) будинок отримано у спадщину, як дарунок і т. п., але господарі фактично не проживають у ньому постійно і не здають його в оренду іншому домогосподарству, а використовують для періодичного, сезонного проживання чи перебування (наприклад, як дачу).

У графі 12 робиться запис "приміщення, в якому немає осіб, які проживають постійно", а в графі 9 проставляється код "9";

5) якщо під час складання списків у графі 12 не було зроблено жодного з вищезазначених записів, такому домогосподарству (приміщенню) в графі 9 проставляється код "1".

По закінченні польового етапу робіт зі складання списків адрес домогосподарств у таблицях 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) вказується дата закінчення складання списку та прізвище особи, яка виконувала роботу, таблиці повертаються підрозділам територіальних органів Держстату, до функціональних повноважень яких належать питання організації вибіркового обстеження населення для подальших робіт.

6. Працівниками підрозділів територіальних органів Держстату, до функціональних повноважень яких належать питання організації вибіркового обстеження населення на основі таблиць, отриманих від фахівців з інтерв'ювання, на кожен ВТОВ формується (у форматі EXCEL) остаточна таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41).

Після перенесення інформації по графам 4–6, 9 та 12 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) списки адрес домогосподарств слід упорядкувати наступним чином:

1) якщо до складу ВТОВ входить декілька вулиць, то вулиці упорядковуються за українською абеткою так:

спочатку записується назва вулиці, а потім її тип (вулиця, площа, провулок, проспект тощо). Наприклад: Арсенальна площа, Героїв Дніпра вулиця, Миру проспект, Харківський провулок;

якщо назва одна, а типів декілька, то вони записуються в алфавітному порядку, спочатку записується вулиця, потім площа, провулок, проспект тощо; якщо провулків декілька, то вони записуються у порядку зростання (провулок 1, провулок 2 і т. д.);

якщо назва вулиці складається з імені та прізвища або прізвища та звання (академік, маршал, генерал тощо), то впорядкування здійснюється за прізвищем, наприклад: Бажана Миколи вулиця, Маркса Карла проспект, Бірюзова маршала проспект, Богомольця академіка вулиця;

при наявності чисельного значення у назві вулиці її назва не змінюється, наприклад: 24 серпня вулиця, 8 березня вулиця тощо;

у разі зміни назви вулиці впорядкування здійснюється за новою назвою;

2) номери будинків записуються у порядку їх зростання в межах однієї вулиці. Якщо номери будинків складаються з цифри та букви, то будинки з однаковою цифровою частиною впорядковуються за літерами відповідно до української абетки, наприклад: вулиця Сонячна 7, вулиця Сонячна 7А, вулиця Сонячна 7Б.

3) номери квартир впорядковуються у порядку їх зростання в межах одного будинку. Якщо на одну квартиру відкрито декілька особових рахунків, то їх упорядкування здійснюється шляхом надання порядкових номерів (наприклад: 1-ий власник, 2-ий власник).

4) якщо ВТОВ складається з міста чи його частини та сільського населеного пункту, то спочатку впорядкування здійснюється в межах міста чи його частини, а потім по сільському населеному пункту.

У випадках відсутності назви вулиці у графі 4 робиться запис: "Без назви", графи 5, 6 не заповнюються, а детальна інформація щодо місця знаходження таких домогосподарств переноситься у примітку (графа 12).

7. Після впорядкування списків адрес домогосподарств кожному домогосподарству у графі 1 "Код території за КОАТУУ" проставляється 10 знаків коду території за КОАТУУ, в графі 2 "Уніфікований код домогосподарства в межах ВТОВ" таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) проставляється уніфікований код.

Уніфікований код домогосподарства в межах ВТОВ присвоюється домогосподарству один раз і залишається незмінним до кінця строку дії територіальної вибірки 2019–2024 років.

У графі 2 "Уніфікований код домогосподарства в межах ВТОВ" кожній адресі домогосподарства зі списку проставляється код, що складається з восьми знаків – XXXXYYYY, де:

XXXX – загальнодержавний номер ВТОВ;

YYYY – порядковий номер домогосподарства в межах ВТОВ.

У межах ВТОВ здійснюється наскрізна нумерація адрес домогосподарств (далі – домогосподарств). Усі вісім знаків коду повинні бути заповненими. У випадках, коли загальнодержавний номер ВТОВ або порядковий номер домогосподарства в межах ВТОВ складається менше ніж з чотирьох знаків, то замість відсутньої кількості знаків необхідно проставити "0".

Наприклад, загальнодержавний номер ВТОВ – 120, тоді першому домогосподарству присвоюється код "01200001", другому – "01200002" і т. д. до останнього домогосподарства.

У графі 3 "Код місцевості" кожному домогосподарству проставляється код місця проживання:

"1" – для міської місцевості (місто, смт);

"2" – для сільської місцевості (село, селище, хутір).

Тобто, якщо домогосподарство мешкає на території села (селища, хутора), що знаходяться у підпорядкуванні міської (селищної) ради, то в графі 3 йому проставляється код "2", якщо на території міста чи смт, то проставляється код "1".

Графи 7, 8, 10, 11 під час складання списків адрес домогосподарств не заповнюються.

8. За результатами складання списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД та ОРС у міських поселеннях територіальними органами Держстату складається узагальнююча таблиця 5.1/XX¹_УЖД(м)_ОРС(м) "Звіт про стан списків адрес домогосподарств" (додаток 43). При цьому:

у графі 3 проставляється загальна кількість домогосподарств у ВТОВ;

графа 4 за результатами складання списків адрес домогосподарств не заповнюється;

повинні виконуватися контролю по рядках:

графа 3 = графа 5 (оскільки при складанні списків адрес домогосподарств, у графі 4 "Приймали участь" даних не повинно бути);

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9 + графа 10 + графа 11 + графа 12 + графа 13.

3. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях

1. У міських поселеннях актуалізація списків адрес домогосподарств здійснюється щорічно по всіх ВТОВ, відібраних для проведення на різних мережах респондентів ОРС і ОУЖД.

2. Інформаційною базою для проведення актуалізації списків адрес домогосподарств є таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) "Список адрес

¹ XX – рік складання таблиці.

домогосподарств" (додаток 41), складені в порядку, викладеному в підрозділі 2 розділу VII.

3. Актуалізація списків адрес домогосподарств проводиться шляхом порівняння даних таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) з даними, отриманими під час відвідування квартирних відділів підприємств, організацій, установ, правлінь кооперативів, ОСББ; домовласників (якщо ці дані відсутні у житлових конторах) тощо, та з'ясування окремих питань фахівцями з інтерв'ювання або іншими працівниками, залученими до цієї роботи, безпосередньо на місцевості.

Якщо під час актуалізації буде з'ясовано, що за певною адресою проживає два або більше домогосподарств, то кожне додатково виявлене за цією адресою домогосподарство необхідно записати в окремому рядку в кінці списку цієї таблиці і проставити йому черговий уніфікований код.

Якщо за рік на території ВТОВ сталися значні зміни, пов'язані зі зменшенням або збільшенням кількості домогосподарств у ВТОВ (масове відселення з будинків з причини знесення або ремонту, або введення у дію нових житлових мікрорайонів та їх заселення тощо), територіальні органи Держстату повинні терміново повідомити про це Держстат із зазначенням розміру збільшення або зменшення кількості домогосподарств у ВТОВ для подальшого прийняття рішення щодо продовження обстеження в цій територіальній одиниці.

4. Перед початком проведення актуалізації територіальні органи Держстату здійснюють такі підготовчі роботи:

1) створюється електронна копія таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) "Список адрес домогосподарств", у назві якої змінюється рік (проставляється рік оновлення таблиці). Таким чином, таблиця попереднього року зберігається без змін, а подальша робота з актуалізації здійснюється на основі новоствореної таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м);

2) у новоствореній таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) видаляються дані у графах 9–12.

5. Для проведення польового етапу робіт з актуалізації на основі новоствореної таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) шляхом її копіювання створюється таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) (додаток 42), яка надається безпосередньо фахівцям з інтерв'ювання для здійснення актуалізації. У таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) зберігається нумерація, закріплена за відповідними графами в таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м).

У таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) графи 1, 4, 5, 6, залишаються заповненими за результатами актуалізації у попередньому році (у перший рік – за результатами складання списків адрес домогосподарств) і підлягають уточненню. Всі зміни та уточнення фіксуються шляхом

виправлення інформації, а в разі виявлення нового домогосподарства – унесенням додаткового запису (рядку) в кінець таблиці.

Види домогосподарств або приміщень у графі 9 проставляються відповідно до записів у графі 12 "Примітка", яку заповнюють фахівці з інтерв'ювання.

У графі 12 фіксуються будь-які особливості, що виникли під час польового етапу здійснення цієї роботи. Зокрема, можуть мати місце випадки, наведені в підрозділі 2 розділу VII, а також такі:

у приміщення переїхало нове домогосподарство (відомості про таке домогосподарство вносяться у кінець таблиці, у графі 12 робиться запис "нове домогосподарство" (відомості про "старе" – викреслюються) та в графі 9 проставляється код "4");

адреса приміщення, де мешкає домогосподарство, з будь-яких причин не була записана раніше або нове приміщення було збудоване (добудоване) в минулому періоді (після попередньої актуалізації) (відомості про таке домогосподарство вносяться у кінець таблиці, у графі 12 робиться запис "домогосподарство у новому приміщенні" та в графі 9 проставляється код "5").

Домогосподарства, яким у графі 9 "Вид домогосподарства або приміщення" проставлено код "4" (нове домогосподарство) або "5" (нове приміщення), вносяться у кінець списку адрес домогосподарств.

Для нових домогосподарств або приміщень можливі випадки необхідності одночасного використання двох кодів виду домогосподарства. Наприклад, за адресою встановлене нове домогосподарство (код "4"), але за своїм складом воно має бути віднесене також до коду домогосподарства "6" (зачинене приміщення). Інший випадок: адреса має код "5" (нове приміщення), а за результатами огляду на місцевості це приміщення повинно також мати код "7" (нежитлове приміщення), або "9" (приміщення, в якому немає осіб, які проживають постійно). У такому випадку фахівець з інтерв'ювання у графі 9 таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) має зазначити через кому відповідний подвійний код домогосподарства.

На основі актуалізованої таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) вносяться зміни до електронної таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м).

Після внесення змін до таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) списки адрес домогосподарств слід повторно впорядкувати відповідно до правил складання списків, наведених у підрозділі 2 розділу VII.

Після впорядкування списків адрес, домогосподарствам, що мають у графі 9 вид "4" та "5", проставляється черговий уніфікований код у графі 2 таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м), а в графі 3 цим домогосподарствам також проставляється код місцевості.

У випадках одночасного використання двох кодів домогосподарства (для нових домогосподарств або приміщень) у графі 9 зазначається один із кодів виду домогосподарства, що превалює (6, 7 або 9), а у примітці (графа 12) зазначається відповідний інший код виду домогосподарства: "4" (нове домогосподарство) або "5" (домогосподарство у новому приміщенні).

Графи 8, 10, 11 таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) заповнюються під час формування вибірових сукупностей домогосподарств.

6. Після проведення актуалізації головними управліннями статистики складається таблиця 5.1/XX¹_УЖД(м)_ОРС(м) "Звіт про стан списку адрес домогосподарств" (додаток 43).

Під час заповнення таблиці 5.1/XX_УЖД(м)_ОРС(м) необхідно звертати увагу на таке:

розподіл домогосподарств (приміщень) за видами (графи 6–13) проводиться тільки для домогосподарств, які ще не брали участі в обстеженнях (графа 5);

повинен виконуватися контроль по рядках:

графа 3 = графа 4 + графа 5;

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9 + графа 10 + графа 11 + графа 12 + графа 13.

4. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОСГД, ОРС та ОУЖД у сільській місцевості

1. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОСГД, ОРС та ОУЖД у сільській місцевості проводиться по всіх ПТОВ, відібраних для проведення зазначених обстежень, а в них – по всіх сільських населених пунктах.

2. Інформаційною базою для складання списків адрес домогосподарств є: таблиці 3-С_вибірка "Перелік сільських населених пунктів, відібраних для проведення у сільській місцевості обстежень сільськогосподарської діяльності населення та робочої сили у 2019–2024 років" (додаток 33);

таблиці 3-С_вибірка_УЖД(с) "Перелік сільських населених пунктів, відібраних для проведення обстеження умов життя домогосподарств у сільській місцевості у 2019–2024 роках" (додаток 36);

дані форми погосподарського обліку № 1 "Облікова картка об'єкта погосподарського обліку" (далі – форма погосподарського обліку № 1), що ведеться у сільських (селищних, міських) радах, ОТГ, на території яких розташовані відібрані сільські населені пункти;

додаткова інформація фахівців з інтерв'ювання, отримана наочно безпосередньо на місцевості у відповідних радах/громадах.

3. Складання списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД, ОРС та ОСГД у сільській місцевості здійснюється з використанням таблиць уніфікованого формату. Для складання списків адрес домогосподарств використовується таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) "Список адрес домогосподарств" (додаток 44).

¹ XX – рік складання таблиці.

Звертаємо увагу, що назва таблиці формується з урахуванням переліку вибірових обстежень, для проведення яких вона складається, а саме:

якщо ПТОВ була відібрана для проведення на різних мережах респондентів трьох вибірових обстежень: СГД, ОРС та УЖД, у назві має зазначатися: таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) – "Список адрес домогосподарств" (далі – таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с);

якщо ПТОВ була відібрана для проведення на різних мережах респондентів двох вибірових обстежень: СГД та ОРС, у назві має зазначатися: таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с) – "Список адрес домогосподарств" (далі – таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с));

якщо ПТОВ була відібрана для проведення вибірового обстеження СГД, у назві має зазначатися: таблиця 3.1/XX_СГД – "Список адрес домогосподарств" (далі – таблиця 3.1/XX_СГД);

якщо ПТОВ була відібрана лише для проведення вибірового обстеження УЖД, у назві має зазначатися: таблиця 3.1/XX_УЖД(с) – "Список адрес домогосподарств" (далі – таблиця 3.1/XX_УЖД(с)).

Таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно) складаються у форматі EXCEL окремо на кожний населений пункт по кожній ПТОВ, зазначеній у таблиці 3-С_вибірка_СГД_ОРС(с)_XX.

4. По кожній таблиці перед її складанням має бути заповнена адресна частина, а саме: назва області, району, сільської/селищної ради/об'єднаної територіальної громади, сільського населеного пункту, назви обстежень (СГД, ОРС), номер ПТОВ, код місцевої ради за КОАТУУ.

У графі А проставляється десятизначний код території за КОАТУУ.

У графі Б проставляється назва населеного пункту: спочатку зазначається назва, а потім тип населеного пункту (наприклад – Маньківка с., Лугове с-ще).

5. Польовий етап робіт зі складання списків адрес домогосподарств здійснюється із залученням фахівців з інтерв'ювання, шляхом відвідування відповідних місцевих рад/громад та/або сільських населених пунктів з метою отримання даних погосподарського обліку станом на 01.січня 2018р., необхідних для заповнення таблиць 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД, 3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно).

6. Для здійснення польового етапу робіт зі складання списків адрес домогосподарств таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно), сформовані згідно з додатком 44, роздруковуються та передаються фахівцям з інтерв'ювання.

7. Під час складання списків до таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно) мають бути включені лише домогосподарства з реєстрацією місця проживання на території

місцевої ради, тобто домогосподарства, для яких у формі погосподарського обліку № 1 визначено перший тип (код – 1) і для яких останньою цифрою номера об'єкта погосподарського обліку зазначено "1", незалежно від факту наявності у їх володінні або користуванні землі.

Зазначений номер, складається із семи цифр, знаходиться у правому верхньому куті форми погосподарського обліку № 1 та має формат: "□□-□□□□-□". До графи 2 таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно) номер об'єкта погосподарського обліку записується без будь-яких розділових знаків, тобто має бути вказано, наприклад, "0102811" замість "01-0281-1".

8. Дані граф 4, 5, 6 таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно) заповнюються відповідно до адресної частини форми погосподарського обліку № 1. Якщо в селі немає вулиць та/або будинки не мають номерів, то в графах 4, 5, 6 слід докладно описати місце знаходження будинку для того, щоб фахівець з інтерв'ювання під час проведення обстеження зміг знайти його.

9. Графа 8 заповнюється для таблиць 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с) – відповідно) по ПТОВ, відібраних для проведення ОСГД. Інформація по цій графі заповнюється відповідно до даних розділу III "Земля в користуванні об'єкта на 1 січня" форми погосподарського обліку № 1 станом на 01.01.2018.

10. Графи 10, 11, 12 (кількість худоби, голів) таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно) не заповнюються.

11. Графи 9, 13, 15, 16, 17, 19 заповнюються під час формування вибірових сукупностей домогосподарств.

12. Види домогосподарств або приміщень у графі 14 проставляються відповідно до записів у графі 18 "Примітка", яку заповнюють фахівці з інтерв'ювання під час складання списків безпосередньо у сільській/селищній раді/громаді. У графі 18 фіксуються будь-які особливості, що виникли під час польового етапу здійснення цієї роботи. Зокрема, можуть мати місце випадки, наведені в підрозділі 2 розділу VII.

13. По закінченні польового етапу робіт зі складання списків адрес домогосподарств вказується дата закінчення складання списку та прізвище особи, яка виконувала роботу, таблиці повертаються підрозділам територіальних органів Держстату, до функціональних повноважень яких належать питання організації вибірових обстежень населення для подальших робіт.

14. Працівниками підрозділів територіальних органів Держстату, до функціональних повноважень яких належать питання організації вибіркового обстеження населення на основі таблиць, отриманих від фахівців з інтерв'ювання, на кожну ПТОВ формується (у форматі EXCEL) загальна таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с), 3.1/XX_УЖД(с)) – відповідно). Дані по кожному населеному пункту (інформація по відповідним графам: 2, 4, 5, 6, 8, 14 та 18) перевіряються на відповідність та логіку та переносяться в загальну таблицю в порядку зростання кодів КОАТУУ населених пунктів, які входять до складу ПТОВ (графі А).

15. У графі 1 "Уніфікований код домогосподарства в межах ПТОВ" кожній адресі домогосподарства проставляється код, що складається з восьми знаків – XXXXYYYY, де:

XXXX – загальнодержавний номер ПТОВ;

YYYY – порядковий номер домогосподарства в межах ПТОВ.

Перед нумерацією, населені пункти, які входять до складу ПТОВ, впорядковуються за зростанням кодів КОАТУУ, домогосподарства в межах населених пунктів впорядковуються за зростанням номера об'єкта погосподарського обліку (графі 2). У межах ПТОВ здійснюється наскрізна нумерація домогосподарств. Всі вісім знаків коду повинні бути заповненими. Якщо порядковий номер домогосподарства в межах ПТОВ складається менше ніж з чотирьох знаків, то замість відсутньої кількості знаків необхідно проставити "0". Уніфікований код домогосподарства в межах ПТОВ надається домогосподарству один раз і залишається незмінним до кінця строку дії територіальної вибірки 2019–2024 років.

16. У графі 3 "Код місцевості" кожному домогосподарству проставляється код місця проживання відповідно до опису кодів місцевості, який наведено в підрозділі 2 розділу VII.

17. У випадках відсутності назви вулиці у графі 4 робиться запис: "Без назви", графі 5, 6 не заповнюються, а детальна інформація щодо місця знаходження таких домогосподарств переноситься у примітку (графі 18).

18. За результатами складання списків для проведення ОРС та ОУЖД заповнюється таблиця 5.1/XX¹_УЖД(с)_ОРС(с) "Звіт про стан списків адрес домогосподарств" (далі – таблиця 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с)) (додаток 45). Таблиця 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с) є узагальнюючою і використовується протягом усього періоду територіальної вибірки 2019–2024 років. У перший рік проведення обстежень вона містить результати складання списків по ПТОВ, відібраних для проведення ОУЖД, які не є відібраними для ОРС та/або ОСГД та результати актуалізації для проведення ОРС та ОУЖД у сільській місцевості

¹ XX – рік складання таблиці.

у ПТОВ, відібраних для проведення трьох вибірових ОСГД, ОРС і ОУЖД або двох вибірових ОСГД та ОУЖД або ОСГД та ОРС. У наступні роки до таблиці вносяться результати актуалізації для проведення ОРС і ОУЖД.

5. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості

1. Актуалізація списків адрес домогосподарств у сільській місцевості проводиться по ПТОВ, відібраних для проведення ОРС і ОУЖД у сільській місцевості.

У перший рік проведення ОУЖД у ПТОВ, відібраних для проведення лише ОУЖД, формування вибірових сукупностей домогосподарств здійснюється на основі таблиць, складених відповідно до підрозділу 4 розділу VII цієї Методики.

Для проведення ОУЖД у наступні роки списки адрес домогосподарств у таблиці 3.1/XX_УЖД(с) (додаток 44) підлягають актуалізації.

Для проведення ОУЖД у сільській місцевості у ПТОВ, відібраних для проведення трьох вибірових ОСГД, ОРС і ОУЖД або двох вибірових ОСГД і ОУЖД, списки адрес домогосподарств у перший та наступні роки підлягають актуалізації.

Усі зміни й уточнення фіксуються шляхом виправлення інформації (додаток 44), а в разі виявлення нового домогосподарства – унесенням додаткового запису в кінець таблиці.

Вид домогосподарства (приміщення) проставляється відповідно до записів у графі "Примітка", яку заповнюють фахівці з інтерв'ювання під час проведення актуалізації безпосередньо на місцевості і в якій фіксуються будь-які особливості, що виникли під час проведення актуалізації.

У графі 14 "Вид домогосподарства (приміщення)" фахівцями з інтерв'ювання проставляється один з варіантів виду домогосподарства (приміщення). Опис видів домогосподарств (приміщень) наведено в підрозділах 2, 3 розділу VII цієї Методики.

1. Після внесення змін і впорядкування списків адрес домогосподарствам, що у графі 14 мають вид "4" та "5", проставляється черговий уніфікований код у графі 1 таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (додаток 44), а в графі 3 цим домогосподарствам також проставляється код місцевості.

Якщо об'єкт погосподарського обліку (домогосподарство) виявилося закритим, таке домогосподарство викреслюється (видаляється) зі списку разом з уніфікованим кодом, тобто уніфікований код такого домогосподарства більше не використовується, і ні в якому разі не проставляється іншому домогосподарству.

2. За результатами актуалізації списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості, а в перший рік також за

результатами складання списків для ОУЖД у сільській місцевості головними управліннями статистики складається узагальнююча таблиця 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с) "Звіт про стан списків адрес домогосподарств" (далі – таблиця 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с)) (додаток 45).

Дані до таблиці 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с) заносяться по кожному району.

Інформація по ПТОВ в межах району зазначається залежно від обстежень, до яких відібрано ПТОВ, у такому порядку.

У графах 1–3, 5–14 наводиться інформація про результати складання в перший рік (актуалізації у наступні роки) списків адрес домогосподарств по кожній ПТОВ, відібраний для проведення лише ОУЖД. Для таких ПТОВ у перший рік графа 4 має бути незаповненою.

У графах 1–14 наводиться інформація про результати актуалізації списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості у ПТОВ, відібраних для проведення трьох вибірових обстежень: ОСГД, ОРС та ОУЖД. Для таких ПТОВ указується подвійний загальнодержавний номер ПТОВ, один для ОУЖД, інший – для ОРС та ОСГД.

Якщо в районі 2 або 3 фахівці з інтерв'ювання, то спочатку зазначаються ПТОВ, закріплені за одним фахівцем з інтерв'ювання, потім ПТОВ, закріплені, відповідно, за другим і третім фахівцями.

Під час заповнення таблиці 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с) необхідно звертати увагу на таке:

розподіл домогосподарств (приміщень) за видами (графи 6–13) проводиться тільки для домогосподарств, які ще не брали участі в обстеженнях (графа 5);

повинен виконуватися контроль по рядках:

графа 3 = графа 4 + графа 5;

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9 + графа 10 + графа 11 + графа 12 + графа 13.

3. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості у ПТОВ, відібраних для проведення трьох вибірових обстежень: ОСГД, ОРС і ОУЖД.

На початку робіт головними управліннями статистики здійснюються такі підготовчі роботи:

створюється по кожному населеному пункту електронна копія таблиці 3.1/XX_СГД "Список адрес домогосподарств", у назві якої додається скорочена назва обстежень ОРС та УЖД у сільській місцевості "ОРС(с)_УЖД(с)" (у перший рік проведення актуалізації створюється копія таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с) "Список адрес домогосподарств", у назві якої додається скорочена назва ОУЖД у сільській місцевості "УЖД(с)") (додаток 44). Таким чином, таблиця 3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с)) зберігається без змін, а подальша робота з актуалізації здійснюється на основі таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с);

у заголовній частині таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) через дріб проставляється загальнодержавний номер ПТОВ для ОУЖД і видаляються дані у графах 14–18;

графи 8–12, 17 таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) для ОУЖД та ОРС не використовуються.

4. Для здійснення польового етапу робіт з актуалізації на основі таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) у головних управліннях статистики створюється таблиця 3.1/XX_ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна) (додаток 46), яка надається безпосередньо фахівцям з інтерв'ювання або іншим задіяним у цій роботі працівникам для здійснення актуалізації. У таблиці 3.1/XX_ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна) зберігається нумерація граф, закріплена за відповідними графами в таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с).

Таблиця 3.1/XX_ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна) складається та заповнюється так:

створюється електронна копія таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с);

графи 2, 4, 5, 6 залишаються заповненими за результатами актуалізації у попередньому році, а в перший рік – за результатами складання списків для проведення ОСГД і ОРС у сільській місцевості, для подальшого їх уточнення з поточними даними погосподарського обліку під час проведення актуалізації;

графа "Вид домогосподарства або приміщення" та графа "Примітка" заповнюються фахівцем з інтерв'ювання безпосередньо під час проведення польового етапу актуалізації.

Вид домогосподарства (приміщення) проставляється відповідно до записів у графі "Примітка", яку заповнюють фахівці з інтерв'ювання під час проведення актуалізації безпосередньо на місцевості та в якій фіксуються будь-які особливості, що виникли під час проведення актуалізації.

У графі 14 "Вид домогосподарства (приміщення)" фахівцями з інтерв'ювання проставляється один з варіантів виду домогосподарства (приміщення). Опис видів домогосподарств (приміщень) наведено в підрозділах 2, 3 розділу VII цієї Методики.

5. На основі актуалізованої таблиці 3.1/XX_ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна) в головних управліннях статистики вносяться зміни до електронної таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (додаток 44). Графи 13, 15–16 заповнюються під час процедури відбору домогосподарств.

Під час унесення за результатами актуалізації змін до таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) списки адрес домогосподарств слід упорядковувати за зростанням номерів об'єктів погосподарського обліку (графа 2).

Звертаємо увагу, що уніфікований код домогосподарства в межах ПТОВ, проставлений кожному домогосподарству в графі 1 відповідно до опису, наведеного в підрозділі 2 розділу VII, залишається незмінним протягом терміну дії територальної вибірки.

6. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД у сільській місцевості у ПТОВ, відібраних для проведення двох вибірових обстежень: ОСГД і ОУЖД.

На початку робіт головними управліннями статистики здійснюються підготовчі роботи, опис яких наведено в підрозділі 4 розділу VII, з урахуванням таких особливостей:

створюється електронна копія таблиці 3.1/XX_СГД "Список адрес домогосподарств", у назві якої додається скорочена назва УЖД. Таким чином, таблиця 3.1/XX_СГД зберігається без змін, а подальша робота з актуалізації здійснюється на основі таблиці 3.1/XX_СГД_УЖД(с);

на етапі актуалізації графа 16 не заповнюється.

Проведення робіт для здійснення польового етапу та внесення змін до таблиці 3.1/XX_СГД_УЖД(с) за результатами актуалізації відбувається відповідно до опису, який наведено в підрозділі 4 розділу VII.

7. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОРС у сільській місцевості у ПТОВ, відібраних для проведення двох вибірових обстежень: ОСГД і ОРС.

На початку робіт територіальними органами Держстату здійснюються підготовчі роботи, опис яких наведено в підрозділі 4 розділу VII, з урахуванням особливості проведення ОСГД і ОРС у сільській місцевості, а саме:

створюється електронна копія таблиці 3.1/XX_СГД "Список адрес домогосподарств", у назві якої додається скорочена назва обстеження ОРС. Таким чином, таблиця 3.1/XX_СГД зберігається без змін, а подальша робота з актуалізації здійснюється на основі таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с);

на етапі актуалізації графа 15 не заповнюється.

Проведення робіт для здійснення польового етапу та внесення змін до таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с) за результатами актуалізації відбувається відповідно до опису, який наведено в підрозділі 4 розділу VII, з урахуванням особливості проведення ОСГД і ОРС у сільській місцевості.

8. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД у сільській місцевості у ПТОВ, відібраних для проведення лише ОУЖД.

Для здійснення актуалізації списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД у сільській місцевості в окремих ПТОВ, відібраних для проведення лише ОУЖД, територіальними органами Держстату здійснюються підготовчі роботи, опис яких наведено в підрозділі 4 розділу VII, з урахуванням особливостей проведення ОУЖД у сільській місцевості, а саме:

створюється електронна копія таблиці 3.1/XX_УЖД(с) "Список адрес домогосподарств", у назві якої змінюється рік (проставляється рік оновлення таблиці). Таким чином, таблиця попереднього року зберігається без змін, а подальша робота з актуалізації здійснюється на основі новоствореної таблиці 3.1/XX_УЖД(с);

дані у графах 14–18 видаляються;

графи 8–12 таблиці 3.1/XX_УЖД(с) для ОУЖД не використовуються.

Проведення робіт для здійснення польового етапу та внесення змін до таблиці 3.1/XX_УЖД(с) за результатами актуалізації відбувається відповідно до опису, який наведено в підрозділі 4 розділу VII, з урахуванням особливості проведення ОУЖД в сільській місцевості.

6. Актуалізація списків адрес домогосподарств для проведення ОСГД у сільській місцевості

1. Актуалізація проводиться в сільській місцевості по всіх ПТОВ, відібраних для проведення ОСГД, а в них – по всіх сільських населених пунктах.

2. Інформаційною базою для проведення актуалізації списків адрес домогосподарств є:

таблиці 3.1/XX_СГД (для ПТОВ, у яких має проводитись лише ОСГД), 3.1/XX_СГД_ОРС(с) (для ПТОВ, у яких мають проводитись ОСГД і ОРС), 3.1/XX_СГД_УЖД(с) (для ПТОВ, у яких мають проводитись ОСГД та ОУЖД), 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (для ПТОВ, у яких мають проводитись три обстеження: ОСГД, ОРС та ОУЖД) "Список адрес домогосподарств" (додаток 44);

дані погосподарського обліку;

додаткова інформація фахівців з інтерв'ювання, отримана наочно безпосередньо на місцевості.

3. Для здійснення актуалізації списків адрес домогосподарств у сільській місцевості для всіх ПТОВ, відібраних для проведення ОСГД, головними управліннями статистики здійснюються підготовчі роботи, опис яких наведено в підрозділі 4 розділу VII, з урахуванням таких особливостей:

створюється електронна копія таблиці 3.1/XX_СГД "Список адрес домогосподарств", у назві якої змінюється рік (проставляється рік оновлення таблиці). Таким чином, таблиця попереднього року зберігається без змін, а подальша робота з актуалізації здійснюється на основі новоствореної таблиці 3.1/XX_СГД;

графи 15 та 16 таблиці 3.1/XX_СГД для ОСГД не використовуються.

4. Проведення робіт для здійснення польового етапу та внесення змін до таблиці 3.1/XX_СГД за результатами актуалізації відбувається відповідно до опису, який наведено в підрозділі 4 розділу VII:

залишаються заповненими графи 2–6 та 8;

графи 14, 18 заповнюються фахівцями з інтерв'ювання безпосередньо під час проведення актуалізації. Графи 10, 11, 12 (кількість худоби) таблиці

3.1/XX_СГД (допоміжна) (додаток 47), яка створюється для здійснення польового етапу робіт з актуалізації, не заповнюються.

5. Після внесення змін до таблиці 3.1/XX_СГД домогосподарства впорядковуються за зростанням номерів об'єктів погосподарського обліку. Домогосподарствам, що в графі 14 мають види "4" та "5", проставляється черговий уніфікований код у графі 1 таблиці 3.1/XX_СГД (додаток 44), а в графі 3 цим домогосподарствам також проставляється код місцевості.

6. Після проведення актуалізації територіальними органами Держстату складається таблиця 5.1/XX¹_СГД "Звіт про стан списку адрес домогосподарств" (додаток 48).

Під час заповнення таблиці 5.1/XX_СГД необхідно звернути увагу на таке:

у графі 3 проставляється загальна кількість домогосподарств у ПТОВ (незалежно від наявності у них землі);

розподіл домогосподарств (приміщень) за видами (графи 6–13) проводиться тільки для домогосподарств, які ще не брали участі в обстеженнях (графа 5);

у графі 14 вказується загальна кількість домогосподарств у ПТОВ, що мають землю;

у графі 15 вказується площа землі домогосподарств, зазначених у графі 14;

повинен виконуватися контроль по рядках:

графа 3 = графа 4 + графа 5;

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9 + графа 10 + графа 11 + графа 12 + графа 13.

VIII. Відбір домогосподарств

1. Відбір домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях

1. Відбір домогосподарств для ОУЖД і ОРС здійснюється по всіх ВТОВ, відібраних у міських поселеннях для проведення обстежень у 2019–2024 роках.

У межах ВТОВ, що відібрані для проведення двох обстежень (ОРС і ОУЖД), для кожного з обстежень формуються окремі вибіркові сукупності домогосподарств.

2. Процедура відбору домогосподарств для проведення ОРС у ВТОВ, відібраних для проведення двох обстежень, здійснюється після відбору домогосподарств для проведення ОУЖД.

¹ XX – рік складання таблиці.

Процедура відбору проводиться з використанням таблиць 4_УЖД(м) (вибірка – YY¹) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження умов життя домогосподарств у міських поселеннях" (далі – таблиця 4_УЖД(м) (вибірка – YY)) (додаток 49) та 5_ОРС(м) (вибірка – YY¹) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження робочої сили у міських поселеннях" (далі – таблиця 5_ОРС(м) (вибірка – YY)) (додаток 50), які створюються на центральному рівні на основі таблиці 2-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м)_XX "Перелік вторинних територіальних одиниць вибірки, відібраних для проведення у 2019–2024 роках обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили в міських поселеннях" (додаток 40), а також таблиці "Мережа фахівців з інтерв'ювання у територіальній вибірці 2019–2024 років" (додаток 11). Графа "Випадкове число для відбору" в таблицях 4_УЖД(м) (вибірка – YY) та 5_ОРС(м) (вибірка – YY) заповнюється за даними, отриманими за допомогою генератора випадкових чисел.

3. За результатами відбору домогосподарств по кожній ВТОВ складається таблиця 3.3/YY¹_УЖД(м) "Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження умов життя домогосподарств у міських поселеннях" (додаток 51) та таблиця 3.3/YY¹_ОРС(м) – "Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження робочої сили у міських поселеннях" (далі – таблиця 3.3/YY¹_ОРС(м)) (додаток 52). У таблиці 3.3/YY¹_ОРС(м) (3.3/YY¹_УЖД(м)) записується номер ВТОВ, а також код вибірки "ОРС – YY¹" ("УЖД – YY¹"). Для ОУЖД домогосподарства записуються в тому порядку, в якому вони були відібрані, а для ОРС записуються в ротаційні підгрупи в порядку, в якому вони відібрані відповідно зі зростанням їх номерів у межах ВТОВ.

4. Після здійснення по всіх ВТОВ регіону процедури відбору домогосподарств у міських поселеннях головними управліннями статистики складається таблиця 3.2/YY_УЖД(м)_ОРС(м) – "Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили у міських поселеннях" (далі – таблиця 3.2/YY_УЖД(м)_ОРС(м)) (додаток 53).

5. Відбір домогосподарств для участі в ОУЖД у міських поселеннях здійснюється на основі таблиць 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41) з використанням випадкових чисел, що наводяться в таблиці 4_УЖД(м) (вибірка – YY).

Перед початком процедури відбору домогосподарств у межах ВТОВ здійснюється єдина нумерація домогосподарств.

Для цього в присудку таблиці 3.1/XX_УЖД(м)_ОРС(м) над графою 10 записується код обстеження "УЖД – YY", а безпосередньо в графі 10, починаючи з одиниці, здійснюється наскрізна нумерація домогосподарств для відбору. Не нумеруються домогосподарства, які в графі 8 таблиці

¹ YY – рік проведення обстеження

3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) мають позначки¹ щодо участі у попередніх роках ОУЖД і ОРС, а також домогосподарства, яким у графі 9 проставлені коди видів "6" – "зачинене приміщення", "7" – "нежитлове приміщення", "9" – "приміщення, в якому немає осіб, які проживають постійно".

При нумерації домогосподарств також слід урахувати таке:

1) якщо домогосподарство було відібране до будь-якої вибірки у попередні роки, але відмовилося брати участь в обстеженні, у нього залишається код вибірки, до якої воно було відібране, і таке домогосподарство не підлягає нумерації для відбору в поточному році;

2) домогосподарства, які у графі 9 мають код "4" – "нове домогосподарство" та код "5" – "домогосподарство у новому приміщенні", не можуть мати відміток про участь у попередніх обстеженнях і підлягають нумерації для відбору.

Після нумерації здійснюється безпосередньо відбір домогосподарств.

Відбір домогосподарств здійснюється методом систематичного випадкового відбору.

6. Процедура відбору складається з таких етапів:
розрахунок кроку відбору;
розрахунок номера першого домогосподарства;
відбір домогосподарств.

7. Крок відбору $h_{j,l,u}$ розраховується окремо для кожної u -ої ВТОВ за формулою:

$$h_{j,l,u} = M_{j,l,u} / d_{j,l,u}, \quad (36)$$

де $M_{j,l,u}$ – кількість пронумерованих для відбору домогосподарств у графі 10 таблиці 3.1/XX_УЖД(м)_ОРС(м);

$d_{j,l,u}$ – кількість домогосподарств, яку необхідно відібрати у u -й ВТОВ l -ої ПТОВ (наведена в таблиці 4_УЖД(м) (вибірка – YY)).

Розраховане значення кроку відбору для здійснення розрахунків округлюється за правилами математики до двох цифр після коми.

8. Номер першого домогосподарства $h_{j,l,u}^{(1)}$, що включається до вибіркової сукупності, визначається шляхом множення кроку відбору $h_{j,l,u}$ на випадкове число $rnd_{j,l,u}$ (наведене в таблиці 4_УЖД(м) (вибірка – YY) для кожної u -ої ВТОВ):

¹ Детальний перелік позначок доводиться до регіональних управлінь статистики Держстатом разом з таблицею 4_УЖД(м) (вибірка – YY).

$$h_{j,l,u}^{(1)} = h_{j,l,u} \times rnd_{j,l,u}, \quad (37)$$

Окремі випадки. Якщо розрахований номер першого домогосподарства при множенні кроку відбору на мале випадкове число виявився меншим за 1 (наприклад 0,984578), то в такому випадку для визначення номера першого домогосподарства до отриманого розрахованого значення (0,984578) ще раз додається крок відбору.

9. Подальший відбір домогосподарств здійснюється шляхом систематичного додавання кроку відбору до попередньо розрахованого значення за формулою:

$$h_{j,l,u}^{(q+1)} = h_{j,l,u}^{(1)} + h_{j,l,u}, \quad (38)$$

де $q = 1, 2, 3, \dots, d_{j,l,u} - 1$;

$d_{j,l,u}$ – кількість домогосподарств, яку потрібно відібрати у u -ій ВТОВ (наведена в таблиці 4_УЖД(м) (вибірка – YY)).

Розраховані значення номерів домогосподарств для здійснення відбору округлюються за правилами математики до двох цифр після коми, однак при визначенні номерів домогосподарств, що включаються до вибіркової сукупності, береться числа незалежно від значення дробової частини. Дробова частина розрахованих значень необхідна для здійснення подальших розрахунків і зручності перевірки якості відбору, тому в таблиці після номера відібраного домогосподарства через кому дописується дробова частина його значення (2 знаки після коми).

10. Після закінчення розрахунків та їх перевірки для домогосподарств, що потрапили до вибірки, у графі 8 таблиці 3.1/XX_УЖД(м)_ОРС(м) робиться запис коду вибірки "ОУЖД – YY". Ця інформація повинна зберігатися протягом дії територіальної вибірки, оскільки при відборі домогосподарств у наступних роках домогосподарства з цими позначками до вибіркової сукупності включатися не будуть.

11. Наприклад, ВТОВ ZZZZ¹ відібрана для проведення двох вибірових обстежень населення (ОРС і ОУЖД). Для здійснення відбору домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у цій ВТОВ необхідно сформувати різні мережі респондентів. Спочатку здійснюється відбір домогосподарств для проведення ОУЖД. Кількість домогосподарств після складання списків у цій ВТОВ становить 607, при цьому мають відмітки з відповідним видом

¹ ZZZZ – загальнодержавний номер ВТОВ

домогосподарств (приміщень) щодо неможливості участі у відборі для ОУЖД 12 домогосподарств. Для участі в обстеженні "УЖД – YY" у цій ВТОВ необхідно відібрати 13 домогосподарств.

При проведенні відбору домогосподарств для ОУЖД у нашому прикладі мають бути пронумерованими 595 домогосподарств ($607 - 12 = 595$). Крок відбору дорівнює:

$$h_{j,l,u} = M_{j,l,u} / d_{j,l,u} = 595/13 = 45,77.$$

Далі визначається номер першого домогосподарства, що буде включене до вибіркової сукупності. Доведене випадкове число для ОУЖД по цій ВТОВ дорівнює 0,457273.

Номер першого відібраного домогосподарства буде дорівнювати:

$$h_{j,l,u}^{(1)} = h_{j,l,u} \times rnd_{j,l,u} = 45,77 \times 0,457273 = 20,92939 \approx 20,93,$$

тобто першим відібраним домогосподарством буде домогосподарство під номером 20.

Подальший відбір домогосподарств здійснюється шляхом систематичного додавання кроку відбору до попередньо розрахованого значення:

$$h_{j,l,u}^{(2)} = h_{j,l,u}^{(1)} + h_{j,l,u} = 20,93 + 45,77 = 66,70, \text{ тобто } 66;$$

$$h_{j,l,u}^{(3)} = h_{j,l,u}^{(2)} + h_{j,l,u} = 66,70 + 45,77 = 112,47, \text{ тобто } 112;$$

$$h_{j,l,u}^{(4)} = h_{j,l,u}^{(3)} + h_{j,l,u} = 112,47 + 45,77 = 158,24, \text{ тобто } 158 \text{ і т. д.}$$

12. Відбір домогосподарств для участі в ОРС у міських поселеннях здійснюється на основі таблиць 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41) – для ВТОВ, відібраних для проведення на різних мережах респондентів двох вибірових обстежень: ОРС і УЖД.

Домогосподарства для ОРС відбираються з одночасним формуванням ротаційних підгруп відповідно до схеми ротації домогосподарств (додаток 3).

Кількість ротаційних підгруп, яку необхідно відібрати на певний період проведення обстеження, та їх номери доводяться Держстатом щороку перед початком відбору. Кількість домогосподарств, яку слід відібрати у певну ротаційну підгрупу, наводиться в таблиці 5_ОРС(м) (вибірка – YY). Відбір домогосподарств здійснюється з використанням випадкових чисел, що формуються автоматично за допомогою програмного комплексу.

Приклад заповнення цієї таблиці наведено в додатку 54.

Кожна ротаційна підгрупа для одного фахівця з інтерв'ювання в міських поселеннях складається з трьох домогосподарств відповідно до таблиці 5_ОРС(м) (вибірка – YY).

Процедура відбору домогосподарств для ОРС складається з розрахунку кроку відбору та розрахунків номерів домогосподарств із одночасним формуванням ротаційних підгруп.

Безпосередньо відбір домогосподарств проводиться аналогічно відбору домогосподарств для ОУЖД.

Відповідно до таблиці 5_ОРС(м) (вибірка – YY) ротаційні підгрупи відбираються послідовно з перенумерацією домогосподарств для кожної ротаційної підгрупи. Якщо при формуванні певної ротаційної підгрупи до неї потрапляє вже відібране домогосподарство, то слід узяти наступне за списком домогосподарство. Якщо наступне за списком домогосподарство наступне за останнім, слід повернутись на початок списку.

Наприклад, ВТОВ № ZZZZ відібрана для проведення ОУЖД і ОРС, у якій вже здійснено відбір домогосподарств для проведення ОУЖД. Для участі в ОРС у перший рік проведення відбору в цій ВТОВ необхідно відібрати 81 домогосподарство, а саме 27 ротаційних підгруп по 3 домогосподарства. Відбір домогосподарств для ОРС здійснюється у тій же таблиці, в якій здійснювався відбір для ОУЖД (додаток 41), але для ОРС здійснюється окрема від ОУЖД нумерація. Крім домогосподарств, які мають відповідні позначки щодо неможливості участі у відборі для ОРС (12 домогосподарств), також не нумеруються домогосподарства, що були перед цим відібрані для ОУЖД (13 домогосподарств). Таким чином, у цьому прикладі кількість пронумерованих домогосподарств для ОРС становитиме: $607-12-13=582$.

13. Оскільки відбір домогосподарств для ОРС здійснюється з одночасним формуванням ротаційних підгруп, то крок відбору $h_{j,l,u}^y$ для y -ої ротаційної підгрупи u -ої ВТОВ № ZZZZ, що складається з трьох домогосподарств, буде дорівнювати:

$$h_{j,l,u}^y = M_{j,l,u} / d_{j,l,u}^y = 582 / 3 = 194.$$

14. Далі визначається номер першого домогосподарства певної ротаційної підгрупи, що буде включене до вибіркової сукупності. Доведене випадкове число для ОРС по цій ВТОВ для цієї ротаційної підгрупи дорівнює 0,173801.

15. Номер першого відібраного домогосподарства буде дорівнювати:

$$h_{j,l,u}^{y(1)} = h_{j,l,u} \times rnd_{j,l,u}^y = 194 \times 0,173801 = 33,7174 \approx 33,72 \text{ тобто } 33.$$

16. Відбір другого та третього домогосподарств здійснюється шляхом додавання кроку відбору до попередньо розрахованого значення. Таким чином, наступними домогосподарствами, що будуть включені до вибіркової сукупності, будуть домогосподарства з номерами:

$$h_{j,l,u}^{y(2)} = h_{j,l,u}^{y(1)} + h_{j,l,u}^y = 33,72 + 194 = 227,72 ,$$

$$h_{j,l,u}^{y(3)} = h_{j,l,u}^{y(2)} + h_{j,l,u}^y = 227,72 + 194 = 421,72 ,$$

тобто другим та третім відібраними домогосподарствами у цій ротаційній підгрупі будуть домогосподарства під номерами 227 та 421 відповідно.

17. Відбір домогосподарств до наступних ротаційних підгруп здійснюється з перенумерацією домогосподарств для кожної ротаційної підгрупи, з використанням таблиці 5_ОРС(м) (вибірка – YY), яка містить інформацію про випадкове число та кількість домогосподарств для відбору по кожній ротаційній підгрупі.

2. Відбір домогосподарств для проведення ОСГД

1. Відбір домогосподарств для ОСГД здійснюється по кожній ПТОВ окремо.

Щорічно здійснюється повна ротація домогосподарств для обстеження.

У перший рік проведення ОСГД для відбору адрес домогосподарств використовуються таблиці 3.1/XX_СГД або 3.1/XX_СГД_ОРС(с) "Список адрес домогосподарств", складені на початку дії територіальної вибірки 2019–2024 років, відповідно до підрозділу 4 розділу VII цієї Методики. У наступних роках відбір домогосподарств здійснюється на основі актуалізованих списків адрес домогосподарств таблиць 3.1/XX_СГД відповідно до підрозділу 6 розділу VII цієї Методики.

2. Процедура відбору проводиться з використанням таблиці 6_СГД (вибірка – YY) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості" (додаток 55), яка створюється на центральному рівні на основі таблиць 3-С_вибірка_СГД_ОРС(с)_XX "Перелік сільських населених пунктів, відібраних для проведення у сільській місцевості обстежень сільськогосподарської діяльності населення у травні 2018 – квітні 2024 років та робочої сили у 2019–2024 роках" (додаток 36), таблиці "Мережа фахівців з інтерв'ювання у територіальній вибірці 2019–2024 років" (додаток 11). Відбір домогосподарств здійснюється з використанням випадкових чисел, що формуються автоматично за допомогою програмного комплексу.

3. Критерієм відбору домогосподарств для ОСГД є площа землі домогосподарств. Процедура відбору має три етапи:

розподіл вибіркової сукупності домогосподарств району між відібраними ПТОВ;

стратифікація домогосподарств;

відбір домогосподарств.

4. У районах, де працює 2 або 3 фахівці з інтерв'ювання, обсяг вибіркової сукупності домогосподарств району для проведення ОСГД розподіляється рівномірно між фахівцями з інтерв'ювання. Вибіркова сукупність домогосподарств для кожного фахівця з інтерв'ювання в таких районах розподіляється пропорційно розподілу площі землі домогосподарств між трьома ПТОВ тієї групи, яка закріплена за фахівцем з інтерв'ювання.

5. Окремі випадки.

Під час відбору домогосподарств для ОСГД у ПТОВ, що не відібрані для проведення ОРС і ОУЖД, до вибіркової сукупності можуть потрапити 1–2 домогосподарства, що розташовані у віддалених селах сільради/громади. У виключних випадках, у разі неможливості відвідування таких домогосподарств, у зв'язку з відсутністю транспортного сполучення та значною їх віддаленістю, головним управлінням статистики на адресу Держстату надсилається запит щодо перерозподілу вибіркової сукупності домогосподарств між селами окремої ПТОВ (додаток 56) та карта-схема розташування сільських населених пунктів у ПТОВ. Кожен запит розглядається окремо з урахуванням доцільності та обґрунтування необхідності перерозподілу. Результати розгляду та порядок здійснення перерозподілу вибіркової сукупності домогосподарств між селами доводяться по кожному випадку окремо.

6. Після здійснення відбору домогосподарств у всіх ПТОВ по регіону складається узагальнююча таблиця 3.5/YY_СГД "Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстеження сільськогосподарської діяльності населення" (додаток 57).

7. Розподіл вибіркової сукупності домогосподарств району (групи ПТОВ, які обстежуються одним фахівцем з інтерв'ювання, для районів, де працює 2 або 3 фахівці з інтерв'ювання) між ПТОВ здійснюється пропорційно площі землі домогосподарств, відібраних ПТОВ, за формулою:

$$d_{3,j,r,l} = d'_{3,j,r} \times \frac{s_{j,r,l}}{\sum_{l=1}^3 s_{j,r,l}}, \quad (39)$$

де $d_{3,j,r,l}$ – обсяг вибіркової сукупності домогосподарств l -ої ПТОВ r -го району, j -го регіону;

$d'_{3,j,r}$ – обсяг вибіркової сукупності домогосподарств району (групи ПТОВ, які обстежуються одним фахівцем з інтерв'ювання, для районів, де працює 2 або 3 фахівці з інтерв'ювання);

$s_{j,r,l}$ – загальна площа землі домогосподарств l -ої ПТОВ, r -го району,

j -го регіону.

Розраховане число $d_{3,j,r,l}$ може мати дробове значення. У такому випадку для визначення обсягу вибіркової сукупності домогосподарств l -ої ПТОВ слід урахувати тільки цілу частину числа незалежно від значення дробової частини та незалежно від правил округлення.

Сума цілих значень $d_{3,j,r,l}$ може не дорівнювати розміру вибіркової сукупності домогосподарств по району (групи ПТОВ) $d_{3,j,r}$. У таких випадках:

якщо сума цілих значень $d_{3,j,r,l}$ менше обсягу вибіркової сукупності домогосподарств по району (групи ПТОВ) $d_{3,j,r}$, то на потрібну кількість домогосподарств збільшується $d_{3,j,r,l}$ ПТОВ, яка має найменшу площу землі домогосподарств;

якщо сума цілих значень $d_{3,j,r,l}$, більше вибіркової сукупності домогосподарств по району (групи ПТОВ) $d_{3,j,r}$, то на потрібну кількість домогосподарств зменшується $d_{3,j,r,l}$ ПТОВ, яка має найбільшу площу землі домогосподарств.

8. Стратифікація здійснюється з метою більш повного охоплення вибіркою домогосподарств, які мають великі земельні ділянки у своєму користуванні та відповідно виробляють більше сільськогосподарської продукції.

Для здійснення стратифікації домогосподарств на основі складених (актуалізованих) таблиць 3.1/XX_СГД (у перший рік також таблиць 3.1/XX_СГД_ОРС(с)) у межах кожної з відібраних ПТОВ формується таблиця за формою таблиці 3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с) – відповідно) (додаток 44) з придатними до відбору домогосподарствами.

У зазначену таблицю, для подальшого відбору, включаються домогосподарства, що мають у своєму користуванні або володінні землю, тобто для яких заповнена графа 8 таблиці 3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с) – відповідно), а у графі 14 проставлені коди видів: "1" – "звичайне домогосподарство", "2" – "домогосподарство складається тільки зі студентів", "4" – "нове домогосподарство", "5" – "домогосподарство у новому приміщенні".

Домогосподарства, яким у графі 14 проставлені коди видів: "6" – "зачинене приміщення", "7" – "нежитлове приміщення", "9" – "приміщення, в якому немає осіб, які проживають постійно" не беруть участі у формуванні вибіркової сукупності домогосподарств для ОСГД.

Отриманий список домогосподарств по ПТОВ упорядковується за збільшенням площі землі. На основі цього списку здійснюється розподіл домогосподарств за площею землі на 4 страти:

I страта – домогосподарства з площею землі до 0,5 га включно;

II страта – домогосподарства з площею землі від 0,51 га до 1,0 га включно;

III страта – домогосподарства з площею землі понад 1,01 га;

IV страта – домогосподарства, площа землі яких є більшою за поріг саморепрезентативності домогосподарств для певної ПТОВ. Такі домогосподарства є саморепрезентативними і обов'язково включаються до вибіркової сукупності домогосподарств ПТОВ.

Для кожної з відібраних ПТОВ розраховується поріг саморепрезентативності домогосподарств.

Поріг саморепрезентативності для домогосподарств l -ої ПТОВ визначається шляхом ділення загальної площі землі домогосподарств цієї ПТОВ $S_{j,r,l}$ на кількість домогосподарств, які необхідно обстежити у цій ПТОВ $d_{3,j,r,l}$:

$$n_{p3} = \frac{S_{j,r,l}}{d_{3,j,r,l}}. \quad (40)$$

Загальна площа землі домогосподарств l -ої ПТОВ $S_{j,r,l}$ визначається як сума площ землі всіх домогосподарств цієї ПТОВ, тобто:

$$S_{j,r,l} = \sum_{q=1}^{D_{3,j,r,l}} S_{j,r,l}^q, \quad (41)$$

де $S_{j,r,l,q}$ площа землі q -го домогосподарства l -ої ПТОВ, $q=1, \dots, D_{3,j,r,l}$,
 $D_{3,j,r,l}$ – загальна кількість домогосподарств l -ої ПТОВ, які мають землю.

Розподіл обсягу вибіркової сукупності домогосподарств ПТОВ між стратами здійснюється за загальною схемою, визначеною експертним шляхом, а саме:

I страта – 30% обсягу вибіркової сукупності домогосподарств, визначеного для ПТОВ;

II страта – 50% обсягу вибіркової сукупності домогосподарств, визначеного для ПТОВ;

III страта – 20% обсягу вибіркової сукупності домогосподарств, визначеного для ПТОВ.

За наявності у ПТОВ саморепрезентативних домогосподарств IV страти обсяг вибіркової сукупності домогосподарств ПТОВ N_{2i} зменшується на їхню кількість і розподіляється між першими трьома стратами у співвідношенні, наведеному вище.

Разом з тим у ході стратифікації домогосподарств можуть траплятися окремі випадки, які не відповідають загальній схемі. Розподіл вибіркової сукупності домогосподарств ПТОВ для таких ситуацій був визначений експертним шляхом і проводиться таким чином:

Випадки		Дії щодо розподілу вибіркової сукупності домогосподарств ПТОВ
1)	Домогосподарства складають одну страту	Уся вибірка сукупність домогосподарств, визначена для ПТОВ, відбирається з цієї страти
2)	Домогосподарства складають дві страти. Можливі випадки:	Розподіл здійснюється за такими схемами:
	2а) I і II страти	I страта – 38% II страта – 62%
	2б) I і III страти	I страта – 60% III страта – 40%
	2в) II і III страти	II страта – 71% III страта – 29%
3)	Загальна кількість домогосподарств в окремій страті менша, ніж визначена для неї вибірка сукупність	У такій страті відбираються всі домогосподарства, а решта відбирається в інших стратах у кількості, визначеній відповідно до п. 2 цієї таблиці
4)	Усі домогосподарства сформованої страти ПТОВ мають позначки щодо участі у попередніх обстеженнях (неможливо представити страту хоча б одним домогосподарством)	Порядок відбору домогосподарств у таких стратах визначається Держстатом за окремим запитом головного управління статистики

Результати розподілу обсягу вибіркової сукупності домогосподарств ПТОВ між стратами можуть мати дробове значення. У такому випадку для визначення обсягу вибіркової сукупності домогосподарств окремої страти ПТОВ слід урахувати тільки цілу частину числа, незалежно від значення дробової частини та незалежно від правил округлення.

Сума цілих значень обсягу вибіркової сукупності домогосподарств по стратах може не дорівнювати розміру вибіркової сукупності домогосподарств по цій ПТОВ. У таких випадках обсяг вибіркової сукупності домогосподарств коригується аналогічно процедурі розподілу вибіркової сукупності домогосподарств району між ПТОВ, описаній вище.

9. Відбір домогосподарств для ОСГД.

Відповідно до результатів розподілу обсягу вибіркової сукупності домогосподарств у ПТОВ між стратами здійснюється відбір домогосподарств по кожній страті в такому порядку:

1) у таблиці 3.1/XX_СГД (додаток 44) по графі 9 за показником "Площа землі у користуванні та володінні домогосподарств" у межах кожної страти будується кумулятивна сума площ землі;

2) для кожної страти розраховується крок відбору.

Крок відбору $h_{j,r,l}^k$ для k -ої страти визначається шляхом ділення загальної площі землі домогосподарств страти $S_{j,r,l}^k$ на кількість домогосподарств, які необхідно відібрати у цій страті $d_{3,j,r,l}^k$:

$$h_{j,r,l}^k = \frac{S_{j,r,l}^k}{d_{3,j,r,l}^k} . \quad (42)$$

Розраховане значення кроку відбору для здійснення розрахунків округлюється за правилами математики до двох цифр після коми.

Загальна площа землі домогосподарств k -ої страти $S_{j,r,l}^k$ визначається як сума площ землі всіх домогосподарств цієї страти, тобто:

$$S_{j,r,l}^k = \sum_{q=1}^{D_{j,r,l}^k} S_{j,r,l}^{k,q} , \quad (43)$$

де $S_{j,r,l}^{k,q}$ – площа землі q -го домогосподарства k -ої страти, $q=1, \dots, D_{j,r,l}^k$,
 $D_{j,r,l}^k$ – загальна кількість домогосподарств страти;

3) визначається перше домогосподарство для відбору.

Критерій визначення першого домогосподарства у k -ій страті, яке включається до вибіркової сукупності домогосподарств, розраховується як добуток між кроком відбору k -ої страти $h_{j,r,l}^k$ та випадковим числом $p_{j,r,l}$, яке є єдиним для всіх страт у межах ПТОВ:

$$h_{j,r,l}^{k(1)} = h_{j,r,l}^k \times rnd_{j,r,l} \quad (44)$$

Випадкові числа для l -ої ПТОВ району формуються автоматично за допомогою програмного комплексу.

Домогосподарство, кумулятивна сума площі землі якого дорівнює або перебільшує значення критерію, є першим домогосподарством для відбору;

4) визначення наступних домогосподарств для відбору.

Наступне домогосподарство, яке включається до вибіркової сукупності домогосподарств, визначається за формулою:

$$h_{j,r,l}^{k(2)} = h_{j,r,l}^{k(1)} + h_{j,r,l}^k \quad (45)$$

Перше домогосподарство, кумулятивна сума якого дорівнює або перебільшує значення $h_{j,r,l}^{k(2)}$, є наступним домогосподарством, яке включається до вибіркової сукупності домогосподарств відповідної страти.

Аналогічно визначаються всі інші домогосподарства вибіркової сукупності відповідної страти.

10. Під час відбору слід звертати увагу на позначки щодо участі домогосподарств у попередніх обстеженнях. Якщо домогосподарство вже брало участь в ОСГД у попередні роки і має відповідну позначку або має позначку щодо участі в ОУЖД або ОРС, то необхідно:

до вибіркової сукупності домогосподарств уключати наступне за списком. Якщо наступне за списком домогосподарство відноситься до іншої страти, то до вибіркової сукупності домогосподарств необхідно уключати найближче попереднє домогосподарство;

для визначення наступного домогосподарства крок відбору додавати до критерію визначення того домогосподарства, яке не може бути уключеним до вибіркової сукупності через вказані вище причини.

11. Усім відібраним домогосподарствам у графі 13 "Участь у попередніх обстеженнях" таблиці 3.1/XX_СГД (3.1/XX_СГД_ОРС(с) – відповідно) необхідно проставити позначку "СГД – YY" (де YY – рік проведення обстеження).

12. За результатами відбору всі сформовані страти ПТОВ повинні бути обов'язково представлені у вибірці.

13. За результатами відбору домогосподарств для кожної ПТОВ району складається таблиця 3.4/YY_СГД "Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження сільськогосподарської діяльності населення" (далі – таблиця 3.4/YY_СГД) (додаток 58), у якій проставляється код обстеження "СГД – YY".

3. Відбір домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у сільській місцевості

1. Відбір домогосподарств у сільській місцевості здійснюється:
для ОУЖД – по всіх ПТОВ, відібраних для проведення ОУЖД у сільській місцевості;

для ОРС – по ПТОВ, що відібрані для проведення ОРС циклу 2019–2024 років, з числа відібраних для проведення ОСГД.

2. У межах тих ПТОВ, що відібрані для проведення трьох вибірових обстежень (ОСГД, ОРС, ОУЖД) або двох вибірових обстежень (ОСГД та ОРС або ОСГД та ОУЖД), для кожного з обстежень формуються окремі вибірові сукупності домогосподарств.

3. Процедура відбору домогосподарств для проведення ОРС у ПТОВ, відібраних для проведення трьох вибірових обстежень (ОСГД, ОРС, ОУЖД), здійснюється після відбору домогосподарств для проведення ОУЖД.

4. Після здійснення по всіх ПТОВ регіону процедури відбору домогосподарств для проведення ОРС і ОУЖД у сільській місцевості територіальними органами Держстату складається узагальнююча таблиця 3.2/УУ_ОРС(с)_УЖД(с) – "Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстежень робочої сили та умов життя домогосподарств у сільській місцевості" (далі – таблиця 3.2/УУ_ОРС(с)_УЖД(с)) (додаток 59).

Дані до таблиці 3.2/УУ_ОРС(с)_УЖД(с) заносяться по кожному району. Якщо в районі 2 або 3 фахівці з інтерв'ювання, то спочатку зазначаються ПТОВ, закріплені за одним фахівцем з інтерв'ювання, потім ПТОВ, закріплені за другим та третім відповідно.

5. За результатами відбору домогосподарств по кожній ПТОВ складається таблиця 3.3/УУ_УЖД(с) "Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження умов життя домогосподарств" (додаток 60) та таблиця 3.3/УУ_ОРС(с) – "Список адрес домогосподарств, відібраних для обстеження робочої сили у сільській місцевості" (далі – таблиця 3.3/УУ_ОРС(с)) (додаток 61), у яких вказується номер ПТОВ та код вибірки "УЖД – УУ" або відповідно "ОРС – УУ". Домогосподарства записуються у тому порядку, в якому вони були відібрані.

6. Відбір домогосподарств для участі в ОУЖД у сільській місцевості здійснюється на основі:

таблиць 3.1/ХХ_УЖД(с) – для ПТОВ, що відібрані лише для проведення ОУЖД у сільській місцевості;

таблиць 3.1/ХХ_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) – для ПТОВ, відібраних для проведення на різних мережах респондентів трьох вибірових обстежень: ОСГД, ОРС і ОУЖД;

таблиць 3.1/ХХ_СГД_УЖД(с) – для ПТОВ, відібраних для проведення двох вибірових обстежень: ОСГД і ОУЖД.

Приклад уніфікованої таблиці 3.1/ХХ_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) наведено в додатку 44.

7. Відбір домогосподарств для проведення ОУЖД у сільській місцевості. Відбір домогосподарств здійснюється з використанням випадкових чисел, що формуються автоматично за допомогою програмного комплексу.

Перед початком процедури відбору домогосподарств у межах ПТОВ здійснюється єдина нумерація домогосподарств.

Перед проведенням нумерації домогосподарства необхідно впорядкувати за зростанням значення уніфікованого коду домогосподарства в межах ПТОВ у графі 1 таблиці 3.1/XX_УЖД(с) або таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) чи таблиці 3.1/XX_СГД_УЖД(с).

Якщо у ПТОВ є сформовані групи сіл, то впорядкування та відбір здійснюється у тій групі сіл, яка буде обстежуватись у році, для якого робиться відбір.

Для нумерації домогосподарств у присудку таблиці 3.1/XX_УЖД(с) або відповідно таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) чи таблиці 3.1/XX_СГД_УЖД(с) над графою 15 записується код обстеження "УЖД – YY", а безпосередньо у графі 15 здійснюється наскрізна нумерація домогосподарств для відбору.

Не підлягають нумерації домогосподарства, які у графі 13 мають позначки щодо участі у попередніх ОУЖД, ОРС або ОСГД, а також домогосподарства, які у графі 14 мають коди "6, 7, 9" (опис кодів наведено в підрозділах 2, 3 розділу V Методики).

При нумерації домогосподарств також слід урахувувати таке:

якщо домогосподарство (у ПТОВ, у яких проводяться два або три вибіркові обстеження) було відібране для проведення ОСГД, ОРС або ОУЖД циклу 2019–2024 років, але відмовилося брати участь в обстеженні, то у нього залишається код вибірки, до якої воно було відібране, і таке домогосподарство не підлягає нумерації для поточного відбору;

домогосподарства, що мають коди видів "4 – нове домогосподарство" та "5 – домогосподарство у новому приміщенні", не можуть мати відміток про участь у попередніх обстеженнях і підлягають нумерації для відбору.

Після нумерації здійснюється безпосередньо відбір домогосподарств.

Відбір домогосподарств здійснюється методом систематичного випадкового відбору. Процедура відбору має три етапи:

розрахунок кроку відбору;

розрахунок номера першого домогосподарства;

відбір домогосподарств.

Крок відбору $h_{j,r,l}$ розраховується окремо для кожної ПТОВ аналогічно формулі (36). Тут $M_{j,r,l}$ – кількість пронумерованих для відбору домогосподарств у графі 15 таблиці 3.1/XX_УЖД(с) (або таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) чи таблиці 3.1/XX_СГД_УЖД(с) відповідно); $d_{j,r,l}$ – кількість домогосподарств, яку потрібно відібрати у l -ій ПТОВ (наведена в таблиці 4_УЖД(с) (вибірка – YY) – додаток 62.

Порядок відбору є аналогічним викладеному в підрозділі 1 розділу VIII з урахуванням особливостей проведення цього обстеження у сільській місцевості, а саме з використанням таблиці 4_УЖД(с) (вибірка – YY).

По домогосподарствах, що потрапили до вибірки, у графі 13 таблиці 3.1/XX_УЖД(с) (таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) або таблиці 3.1/XX_СГД_УЖД(с)) робиться запис коду вибірки "УЖД – YY". Ця інформація повинна зберігатися протягом дії територіальної вибірки, оскільки при відборі домогосподарств у наступних роках домогосподарства з цими позначками до вибіркової сукупності включатися не будуть.

8. Відбір домогосподарств для проведення ОРС у сільській місцевості.

Відбір домогосподарств для участі в ОРС у сільській місцевості здійснюється на основі:

таблиць 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) – для ПТОВ, відібраних для проведення на різних мережах респондентів трьох вибірових обстежень: ОСГД, ОРС та ОУЖД (додаток 44);

таблиць 3.1/XX_СГД_ОРС(с) (додаток 44) – для ПТОВ, відібраних для проведення двох вибірових обстежень: ОСГД і ОРС.

Домогосподарства для ОРС відбираються з одночасним формуванням ротаційних підгруп відповідно до схеми ротації домогосподарств (додаток 3). Кількість ротаційних підгруп та їх номери для участі у вибірових обстеженнях щорічно повідомляються Держстатом.

Відбір домогосподарств здійснюється з використанням випадкових чисел, що формуються за допомогою програмного комплексу. На центральному рівні формується таблиця 5_ОРС(с) (вибірка – YY) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження робочої сили у сільській місцевості" (далі – таблиця 5_ОРС(с) (вибірка – YY) і доводиться до регіональних управлінь статистики перед початком проведення відбору домогосподарств. Приклад заповнення цієї таблиці наведено в додатку 63. Перед проведенням нумерації домогосподарства необхідно впорядкувати за зростанням значення уніфікованого коду домогосподарства в межах ПТОВ у графі 1 таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) або відповідно таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с).

Для здійснення нумерації домогосподарств для цілей відбору в присудку таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) або таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с) над графою 16 записується код обстеження "ОРС – YY" (де YY – рік проведення обстеження), а безпосередньо у графі 16 здійснюється наскрізна нумерація домогосподарств для відбору.

Під час нумерації домогосподарств не враховуються домогосподарства, які мають у графі 13 позначки¹ щодо участі у попередніх обстеженнях, а також домогосподарства, для яких у графі 14 проставлені коди видів домогосподарств "6, 7, 9" (опис кодів наведено в підрозділах 2, 3 розділу V Методики).

При нумерації домогосподарств також слід урахувати таке:

¹ Детальний перелік позначок доводиться до регіональних управлінь статистики Держстатом разом з таблицею 5_ОРС(с)

якщо домогосподарство було відібране для проведення ОСГД, ОУЖД або ОРС циклу 2019–2024 років, але відмовилось брати участь в обстеженні, то в нього залишається код вибірки, до якої воно було відібране, і таке домогосподарство не підлягає нумерації для поточного відбору;

домогосподарства, що мають коди видів "4" – нове домогосподарство та "5" – домогосподарство у новому приміщенні, не можуть мати відміток про участь у попередніх обстеженнях і підлягають нумерації для відбору.

Після нумерації здійснюється безпосередньо відбір домогосподарств.

Процедура відбору домогосподарств для ОРС складається з розрахунку кроку відбору та розрахунків номерів домогосподарств із одночасним формуванням ротаційних підгруп.

Ротаційні підгрупи відбираються послідовно з перенумерацією домогосподарств після їх відбору в ту чи іншу ротаційну підгрупу.

Крок відбору $h_{j,r,l}^y$ для Y -тої ротаційної групи розраховується аналогічно формулі (36):

При цьому $M_{j,r,l}$ – це кількість пронумерованих для відбору домогосподарств у графі 16 таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с) (або відповідно таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с)); $d_{3,j,r,l}^y$ – кількість домогосподарств, яку необхідно відібрати у Y -ту ротаційну групу l -ої ПТОВ (наведена в таблиці 5_ОРС(с) (вибірка – YY) – додаток 64).

Розраховане значення кроку відбору для здійснення подальших розрахунків округлюється за правилами арифметики до двох цифр після коми.

Номер першого домогосподарства $h_{j,r,l}^{y(1)}$ що включається до Y -тої ротаційної підгрупи, розраховується за формулою:

$$h_{j,r,l}^{y(1)} = h_{j,r,l}^y \times rnd_{j,r,l}^y, \quad (46)$$

де $rnd_{j,r,l}^y$ – випадкове число (формується автоматично за допомогою програмного комплексу) для Y -ої ротаційної підгрупи;

Y – кількість ротаційних підгруп для відбору домогосподарств на звітний період.

Номер другого домогосподарства h_2 для певної ротаційної підгрупи визначається шляхом додавання кроку відбору до розрахованого значення першого домогосподарства цієї ротаційної підгрупи.

Після закінчення розрахунків та їх перевірки для домогосподарств, що потрапили до вибірки, у графі 13 "Участь у попередніх обстеженнях" таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с) (або відповідно таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с)) робиться запис "ОРС – №" (де № – номер ротаційної підгрупи, до якої включене домогосподарство (визначається відповідно до таблиці 5_ОРС(с) (вибірка – YY)) (додаток 64).

IX Контроль якості складання, актуалізації списків адрес та відбору домогосподарств

1. Перевірка складання та актуалізації списків адрес домогосподарств

1. Метою перевірки якості підготовки основи для формування безпосередньо вибірки домогосподарств є контроль дотримання територіальними органами Держстату положень методико-інструктивних матеріалів з питань складання та актуалізації списків адрес домогосподарств.

Перевірка якості складання та актуалізації списків адрес домогосподарств здійснюється за двома напрямками:

часткова перевірка якості складання та актуалізації;

перевірка звітних матеріалів щодо підсумків складання та актуалізації.

Часткова перевірка якості складання та актуалізації списків адрес домогосподарств здійснюється на центральному рівні двічі на рік у терміни, які щорічно визначаються Технологічною програмою державних статистичних спостережень.

У випадку наявності помилок територіальні органи Держстату здійснюють їх виправлення з подальшим унесенням змін до зведених звітних матеріалів, направлених Держстату.

2. Перевірка якості складання та актуалізації списків адрес домогосподарств для проведення ОУЖД та ОРС у міських поселеннях та сільській місцевості (таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41), 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (додаток 44).

Для цієї перевірки по кожному регіону централізовано відбираються по три ВТОВ (ПТОВ) у міських поселеннях та сільській місцевості. Територіальними органами Держстату надаються матеріали по ВТОВ (ПТОВ), відібраних для здійснення контролю якості проведених робіт зі складання та актуалізації списків адрес домогосподарств, а саме:

таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м);

таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна);

таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) (3.1/XX_УЖД(с), 3.1/XX_СГД_УЖД(с), 3.1/XX_СГД_ОРС(с) – відповідно);

таблиця 3.1/XX_ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна).

Контроль якості складання та актуалізації для ОРС та ОУЖД у міських поселеннях і сільській місцевості проводиться відповідно до положень підрозділів 2, 3 розділу VII за такими напрямками:

таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) та 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) складаються в електронному вигляді у форматі EXCEL окремо на кожному ВТОВ (ПТОВ);

назва міста, смт, району, сільської (селищної) ради, громади, населеного пункту і номер ВТОВ (ПТОВ) мають співпадати з відповідними даними

таблиць 2-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м)_ХХ (додаток 40), 3-С_вибірка_УЖД(с) (додаток 36) та 3-С_(вибірка)_СГД_ОРС(с)_ХХ (додаток 33). У таблицях обов'язково зазначається дата складання та прізвище відповідальної особи за складання списку.

3. Польовий етап робіт проводиться з використанням таких таблиць:

1) для складання списків адрес домогосподарств використовуються таблиці 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м), 3.1/ХХ_СГД_ОРС(с)_УЖД(с);

2) для проведення актуалізації списків адрес домогосподарств використовуються таблиці 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна) (додаток 42), 3.1/ХХ_ОРС(с)_УЖД(с) (допоміжна) (додаток 46) та 3.1/ХХ_СГД (допоміжна) (додаток 47).

Проведення робіт цього етапу перевірки полягає в тому, що контролюється наявність та правильність заповнення таких таблиць фахівцями з інтерв'ювання.

Ці таблиці зберігаються на паперових носіях окремо на кожну ВТОВ у міських поселеннях та на кожний окремий населений пункт у сільській місцевості.

Показники граф 1, 4–6, 9 та 12 таблиці 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) у міських поселеннях по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками відповідних граф таблиці 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) (допоміжна), а для сільської місцевості – показники граф 2, 4–6, 14 та 18 таблиці 3.1/ХХ_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) мають співпадати з аналогічними показниками відповідних граф таблиць 3.1/ХХ_СГД_ОРС(с) (допоміжна) та 3.1/ХХ_УЖД(с) (допоміжна).

4. Під час складання та актуалізації таблиці 3.1/ХХ_ОРС(м)_УЖД(м) мають бути дотримані такі вимоги:

кожному домогосподарству проставляється уніфікований код домогосподарства в межах ВТОВ (графа 2) та код місцевості (графа 3);

назви вулиць (графа 4) упорядковуються за українською абеткою;

номери будинків (графа 5) розміщуються у порядку їх зростання в межах однієї вулиці (провулку, площі тощо);

номери квартир (графа 6) розміщуються у порядку їх зростання в межах одного будинку;

якщо на одну квартиру відкрито декілька особових рахунків, то вони мають бути розміщені за зростанням їх порядкових номерів;

у графі 8 (крім таблиць, складених у перший рік проведення обстеження) проставляються коди участі у попередніх обстеженнях: УЖД-ХХ, де ХХ – рік чергового обстеження УЖД та ОРС-№, де № – номер ротаційної підгрупи відповідно до схеми ротації;

у графі 9 для всіх домогосподарств проставляються коди їх видів відповідно до підрозділів 2 та 3 розділу VII;

види домогосподарств, проставлені у графі 9, мають відповідати записам у графі 12.

5. Під час складання та актуалізації таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УЖД(с) мають бути дотримані такі вимоги:

кожному домогосподарству проставляється код території за КОАТУУ (графа А), назва населеного пункту (графа Б), уніфікований код домогосподарства в межах ПТОВ (графа 1) та код місцевості (графа 3);

домогосподарства упорядковуються за зростанням номерів об'єктів погосподарського обліку (графа 2);

у графі 13 (крім таблиць, складених у перший рік проведення обстеження) проставляються коди участі у попередніх обстеженнях: УЖД-XX, де XX – рік чергового обстеження УЖД, або ОРС-№, де № – номер ротаційної підгрупи відповідно до схеми ротації;

у графі 14 для всіх домогосподарств проставляються коди їх видів відповідно до підрозділів 2, 3 розділу VII;

види домогосподарств, проставлені у графі 14, мають відповідати записам у графі 18.

6. Перевірка якості складання та актуалізації списків адрес домогосподарств для проведення обстеження СГД у сільській місцевості (таблиця 3.1/XX_СГД).

Для цієї перевірки по кожному регіону централізовано відбираються по три ПТОВ у сільській місцевості. Головними управліннями статистики по ПТОВ, відібраних для перевірки, надаються на центральний рівень такі матеріали:

таблиця 3.1/XX_СГД (додаток 44);

таблиця 3.1/XX_СГД (допоміжна) (додаток 47).

Контроль якості складання та актуалізації для ОСГД у сільській місцевості здійснюється відповідно до положень підрозділів 4, 6 розділу VII за такими напрямками:

таблиця 3.1/XX_СГД (додаток 44) складається в електронному вигляді формату EXCEL окремо на кожну ПТОВ;

назва району, сільської ради, громади, населеного пункту, а також номер ПТОВ мають співпадати з відповідними даними таблиці 3-С_(вибірка)_СГД (додаток 33).

У таблиці обов'язково зазначаються дата складання та прізвище відповідальної особи за складання списку.

7. Для проведення польового етапу проведення актуалізації використовується таблиця 3.1/XX_СГД (допоміжна) (додаток 47), яка зберігається на паперових носіях окремо на кожний населений пункт.

Показники граф 2, 4–6, 14 та 18 таблиці 3.1/XX_СГД по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками відповідних граф таблиці 3.1/XX_СГД (допоміжна).

Під час складання та актуалізації таблиці 3.1/XX_СГД мають бути дотримані такі вимоги:

кожному домогосподарству проставляється код території за КОАТУУ (графа А), назва населеного пункту (графа Б), уніфікований код домогосподарства в межах ПТОВ (графа 1) та код місцевості (графа 3);

домогосподарства упорядковуються за зростанням номерів об'єктів погосподарського обліку (графа 2);

у графі 13 (крім таблиць, складених у перший рік проведення обстеження) проставляються коди участі у попередніх обстеженнях: СГД-XX, де XX – рік чергового обстеження СГД;

у графі 14 для всіх домогосподарств проставляються коди їх видів відповідно до підрозділів 2 та 3 розділу VII;

види домогосподарств, проставлені у графі 14, мають відповідати записам у графі 18.

8. Перевірка звітних матеріалів за результатами актуалізації списків адрес домогосподарств (таблиці 5.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м), 5.1/XX_УЖД(с)_ОРС(с) та 5.1/XX_СГД).

Таблиці мають бути складені в цілому по регіону на паперових носіях та в електронному вигляді у форматі EXCEL.

9. Перевірка таблиць 5.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) та 5.1/XX_ОРС(с)_УЖД(с). Контроль здійснюється за такими напрямками:

1) кількість та назви міст (смт), районів по регіону мають співпадати з даними таблиць 1-М_вибірка "Перелік міських населених пунктів (ПТОВ), які увійшли до складу територіальної вибірки 2019–2024 років для проведення ОРС та ОУЖД" (додаток 21) у міських поселеннях та 2-С_вибірка "Параметри відбору ПТОВ у сільських районах, які увійшли до складу територіальної вибірки для обстеження умов життя домогосподарств у сільській місцевості у 2019–2024 роках (додаток 27) у сільській місцевості;

2) кількість ВТОВ по регіону має співпадати з даними таблиць 2-М_вибірка_ОРС(м)_УЖД(м)_XX "Перелік вторинних територіальних одиниць вибірки, відібраних для проведення у 2019–2024 роках обстежень умов життя домогосподарств та робочої сили у міських поселеннях" (додаток 40), 3-С_вибірка_СГД_ОРС(с)_XX "Перелік сільських населених пунктів адміністративних районів сільської місцевості, відібраних для проведення у сільській місцевості обстежень сільськогосподарської діяльності населення у травні 2018 – квітні 2024 років та робочої сили у січні 2019 – грудні 2024 років" (додаток 33) та 3-С_вибірка_УЖД(с) "Перелік

сільських населених пунктів, відібраних для проведення обстеження умов життя домогосподарств у сільській місцевості у 2019–2024 років" (додаток 36).

Розподіл домогосподарств за видами (графи 6 – 13), проводиться тільки для домогосподарств, які ще не брали участі в обстеженнях (гр. 5).

Повинен виконуватись контроль по рядках:

графа 3 = графа 4 + графа 5;

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9 + графа 10 + графа 11 + графа 12 + графа 13.

10. Перевірка таблиці 5.1/XX_СГД.

Контроль здійснюється за такими напрямками:

1) кількість та назви районів по регіону мають співпадати з даними таблиці 2-С_вибірка "Параметри відбору ПТОВ у сільських районах, які увійшли до складу територіальної вибірки для обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості у 2018–2024 роках" (додаток 27);

2) кількість ПТОВ по регіону та назви населених пунктів мають співпадати з даними таблиць 3-С_вибірка_СГД_ОРС(с)_XX "Перелік сільських населених пунктів адміністративних районів сільської місцевості, відібраних для проведення у сільській місцевості обстежень сільськогосподарської діяльності населення у травні 2018 – квітні 2024 років та робочої сили у січні 2019 – грудні 2024 років" (додаток 33).

Розподіл домогосподарств за видами (графи 6 – 13) має проводитися тільки для домогосподарств, які ще не брали участі в обстеженнях (графа 5).

Повинен виконуватись контроль по рядках:

графа 3 = графа 4 + графа 5;

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9 + графа 10 + графа 11 + графа 12 + графа 13.

2. Перевірка якості відбору домогосподарств

1. Метою перевірки якості відбору домогосподарств є контроль дотримання головними управліннями статистики положень, методико-інструктивних матеріалів з питань формування вибірових сукупностей домогосподарств.

Перевірка якості відбору домогосподарств для проведення державних вибірових обстежень населення (домогосподарств) здійснюється за двома напрямками:

часткова перевірка якості відбору домогосподарств;

перевірка звітних матеріалів щодо підсумків формування вибірових сукупностей респондентів.

Часткова перевірка якості відбору домогосподарств здійснюється на центральному рівні за результатами проведення відбору домогосподарств двічі на рік після завершення формування мереж респондентів для проведення відповідних вибіркового обстеження населення в терміни, які щорічно визначаються Технологічною програмою державних статистичних спостережень.

У випадку наявності помилок територіальні органи Держстату здійснюють їх виправлення з подальшим унесенням змін до зведених звітних матеріалів, направлених Держстату.

2. Перевірка якості проведених робіт з відбору домогосподарств для проведення ОУЖД і ОРС у міських поселеннях та сільській місцевості.

Для цієї перевірки по кожному регіону централізовано відбираються по чотири ВТОВ (ПТОВ) у міських поселеннях та в сільській місцевості. Головними управліннями статистики по ВТОВ (ПТОВ), відібраних для перевірки, надаються на центральний рівень такі матеріали:

таблиця 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41), у якій здійснювався відбір адрес домогосподарств для ОУЖД і ОРС у міських поселеннях;

таблиця 3.1/XX_УЖД(с) (додаток 44), у якій здійснювався відбір адрес домогосподарств для ОУЖД у сільській місцевості;

таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с) (додаток 44), у якій здійснювався відбір адрес домогосподарств для ОРС у сільській місцевості;

таблиця 3.1/XX_СГД_ОРС(с)_УДЖ(с) (додаток 44), у якій здійснювався відбір адрес домогосподарств для ОСГД, ОРС та ОУЖД у сільській місцевості;

таблиця 3.3/YY_УЖД(м) (додаток 51) для ОУЖД у міських поселеннях;

таблиця 3.3/YY_УЖД(с) (додаток 60) для ОУЖД у сільській місцевості;

таблиця 3.3/YY_ОРС(м) (додаток 52) для ОРС у міських поселеннях;

таблиця 3.3/YY_ОРС(с) (додаток 61) для ОРС у сільській місцевості.

3. Перевірка якості відбору домогосподарств для ОУЖД, ОРС у міських поселеннях проводиться відповідно до підрозділу 2 розділу IX цього документа за такими напрямками:

перевірка розрахунку кроку відбору домогосподарств за формулою (36);

перевірка розрахунку номера першого домогосподарства за формулою (37);

перевірка розрахунку номерів наступних домогосподарств за формулою (38).

4. Перевірка якості відбору домогосподарств для ОУЖД, ОРС у сільській місцевості проводиться відповідно до положень, викладених у цій Методиці у підрозділі 3 розділу VII цього документа, за такими напрямками:

перевірка розрахунку кроку відбору домогосподарств за формулою (36);

перевірка розрахунку номера першого домогосподарства за формулою (37) або (46);

перевірка розрахунку номерів наступних домогосподарств за формулою (38).

5. Для перевірки якості відбору домогосподарств для ОУЖД, ОРС у міських поселеннях та сільській місцевості також здійснюється міжтабличний контроль:

у графі 4 для ОУЖД та в графі 5 для ОРС таблиці 3.2/YY_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 53) по кожній ВТОВ показник кількості відібраних домогосподарств повинен співпадати з підсумковим рядком у графі 11 таблиці 3.3/YY_УЖД(м) (додаток 51) для ОУЖД та таблиці 3.3/YY_ОРС(м) для ОРС (додаток 52).

у графі 6 для ОУЖД та в графі 7 для ОРС таблиці 3.2/YY_ОРС(с)_УЖД(с) (додаток 59) по кожній ПТОВ показник кількості відібраних домогосподарств повинен співпадати з підсумковим рядком у графі 12 таблиці 3.3/YY_УЖД(с) для ОУЖД (додаток 60) та в графі 13 таблиці 3.3/YY_ОРС(с) для ОРС (додаток 61);

показники граф 2 – 10 таблиці 3.3/YY_УЖД(м) (додаток 51) по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками по відібраних домогосподарствах у таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41);

показники граф 2 – 10, 12 та 13 таблиці 3.3/YY_ОРС(м) (додаток 52) по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками по відібраних домогосподарствах у таблиці 3.1/XX_ОРС(м)_УЖД(м) (додаток 41);

показники граф 2 – 11 таблиці 3.3/YY_УЖД(с) (додаток 60) по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками по відібраних домогосподарствах у таблиці 3.1/XX_УЖД(с) (додаток 44);

показники граф 2 – 12, 14, 15 таблиці 3.3/YY_ОРС(с) (додаток 61) по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками по відібраних домогосподарствах у таблиці 3.1/XX_СГД_ОРС(с) (додаток 44);

кількість відібраних домогосподарств для ОУЖД має співпадати з аналогічними показниками таблиці 4_УЖД(м) (вибірка – YY) (додаток 49);

кількість відібраних домогосподарств для ОРС має співпадати з аналогічними показниками таблиці 5_ОРС(м) (вибірка – YY) (додаток 50), а схема ротації – відповідати схемі, наведеній у додатку 3 (аналогічно в сільській місцевості).

6. Перевірка якості відбору домогосподарств для ОСГД.

Для цієї перевірки по кожному регіону централізовано відбираються три ПТОВ. Головними управліннями статистики, по ПТОВ, відібраних для перевірки, надаються на центральний рівень такі матеріали:

таблиця 3.1/XX_СГД (додаток 44), у якій здійснюався відбір адрес домогосподарств для ОСГД;

таблиця 3.4/YY_СГД (додаток 58).

Перевірка якості відбору домогосподарств для ОСГД проводиться відповідно до положень, викладених у підрозділі 2 розділу VIII цього документа за такими напрямками:

перевірка розрахунку розподілу вибіркової сукупності домогосподарств району між відібраними ПТОВ за формулою (39);

перевірка розрахунку критерію визначення порога саморепрезентативності за формулою (40) для кожної ПТОВ;

перевірка впорядкування списку адрес домогосподарств у таблиці 3.1/XX_СГД за збільшенням площі землі у графі 8;

перевірка проведення стратифікації домогосподарств за площею землі на 4 страти;

перевірка розрахунку розподілу вибіркової сукупності домогосподарств між стратами;

перевірка розрахунку кроку відбору для кожної страти окремо за формулою (42);

перевірка розрахунку кумулятивної суми "Площа землі у користуванні та володінні домогосподарств" (графа 9 таблиці 3.1/XX_СГД);

перевірка розрахунку критерію визначення першого домогосподарства за формулою (44);

перевірка розрахунку критерію визначення наступних домогосподарств за формулою (45).

7. Для перевірки якості відбору домогосподарств для ОСГД також здійснюється міжтабличний контроль:

показники граф 8 – 14, 16 таблиці 3.4/YY_СГД (додаток 58) по кожному домогосподарству мають співпадати з аналогічними показниками по відібраних домогосподарствах у таблиці 3.1/XX_СГД (додаток 44);

у графах 1 – 5, 15 таблиці 3.5/YY_СГД (додаток 57) показники загальної кількості домогосподарств і тих, що мають землю, загальної площі землі домогосподарств у ПТОВ повинні співпадати з аналогічною інформацією в таблиці 3.1/XX_СГД (додаток 44).

8. Перевірка звітних матеріалів щодо підсумків формування вибірових сукупностей респондентів.

Перевірка звітних матеріалів щодо підсумків формування вибірових сукупностей респондентів здійснюється за результатами проведення таких робіт:

формування вибірових сукупностей домогосподарств для проведення ОУЖД та ОРС у міських поселеннях і сільській місцевості;

формування вибірових сукупностей домогосподарств для проведення ОСГД.

Основою перевірки підсумків формування вибірових сукупностей респондентів для проведення вибірових обстежень населення (домогосподарств) є такі матеріали:

таблиця 3.2/YY_ОРС(м)_УЖД(м) "Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстежень робочої сили та умов життя домогосподарств у міських поселеннях";

таблиця 3.2/YY_ОРС(с)_УЖД(с) "Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстежень робочої сили та умов життя домогосподарств у сільській місцевості";

таблиця 3.5/YY_СГД "Загальні дані за підсумками відбору домогосподарств для обстеження сільськогосподарської діяльності населення".

9. Порядок перевірки таблиці 3.2/YY_ОРС(м)_УЖД(м).

Назви та кількість міст, смт по області повинні співпадати з даними таблиць 4_УЖД(м) (вибірка – YY) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження умов життя домогосподарств у міських поселеннях" (далі – 4_УЖД(м) (вибірка – YY)) (додаток 49), 5_ОРС(м) (вибірка – YY) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження робочої сили у міських поселеннях" (додаток 50).

Кількість ВТОВ та їх номери повинні співпадати з даними таблиць 4_УЖД(м) (вибірка – YY), 5_ОРС(м) (вибірка – YY).

Кількість відібраних домогосподарств для ОУЖД повинна дорівнювати кількості домогосподарств для відбору, що наведена в таблиці 4_УЖД(м) (вибірка – YY).

Кількість відібраних домогосподарств для ОРС повинна дорівнювати кількості домогосподарств для відбору, що наведена в таблиці 5_ОРС(м) (вибірка – YY).

10. Порядок перевірки таблиці 3.2/YY_ОРС(с)_УЖД(с).

Назви та кількість районів по області повинні співпадати з даними таблиці 4_УЖД(с) (вибірка – YY) або відповідно 5_ОРС(с) (вибірка – YY)

Кількість ПТОВ та їх номери повинні співпадати з даними таблиці 4_УЖД(с) (вибірка – YY) або таблиці 5_ОРС(с) (вибірка – YY).

Указана кількість відібраних домогосподарств повинна дорівнювати кількості домогосподарств для відбору таблиці 4_УЖД(с) (вибірка – YY) або таблиці 5_ОРС(с) (вибірка – YY).

11. Порядок перевірки таблиці 3.5/YY_СГД.

Назви та кількість районів по області повинні співпадати з даними таблиці 6_СГД (вибірка – YY) "Параметри для відбору домогосподарств для обстеження сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості" (далі – 6_СГД (вибірка – YY)) (додаток 55).

Кількість ПТОВ та їх номери повинні співпадати з даними таблиці 6_СГД (вибірка – YY).

Повинні виконуватися такі умови:

- при заповненій графі 5 повинні бути заповненими графи 10, 15, 20;
- при заповненій графі 6 повинні бути заповненими графи 11, 16, 21;
- при заповненій графі 7 повинні бути заповненими графи 12, 17, 22;
- при заповненій графі 8 повинні бути заповненими графи 13, 18, 23;
- при заповненій графі 9 повинні бути заповненими графи 14, 19, 24.

Розрахунок кількості відібраних домогосподарств, що мають землю, по кожній ПТОВ повинен здійснюватись за формулою (39) (перевірка має проводитись шляхом повторного арифметичного розрахунку).

Розподіл обсягу вибіркової сукупності домогосподарств по кожній ПТОВ між групами (стратами) повинен здійснюватися відповідно до підрозділу 2 розділу VIII цього документа (перевірка має проводитися шляхом повторного арифметичного розрахунку).

У таблиці повинен виконуватися контроль по рядках:

графа 5 = графа 6 + графа 7 + графа 8 + графа 9;

графа 10 = графа 11 + графа 12 + графа 13 + графа 14;

графа 15 = графа 16 + графа 17 + графа 18 + графа 19;

графа 20 = графа 21 + графа 22 + графа 23 + графа 24.

Міжтабличний контроль:

дані графи 5 таблиці 3.5/YY_СГД повинні відповідати даним графи 14 таблиці 5.1/XX_СГД "Звіт про стан списків адрес домогосподарств" (далі – 5.1/XX_СГД) (додаток 48);

дані графи 15 таблиці 3.5/YY_СГД повинні відповідати даним графи 15 таблиці 5.1/XX_СГД.

Директор департаменту
обстежень домогосподарств

І. І. Осипова